

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
Ε.Π. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ»
2014-2020**

6^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΑΡΕΟΠΟΛΗ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2022

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Ώρα προσέλευσης: 09:30 μ.μ.

Ώρα έναρξης: 10:00 μ.μ.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης
2. Έγκριση Πρακτικών 5ης Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης
3. Εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης, Περιφερειάρχη Πελοποννήσου

II. ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ Ε.Π. «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2014-2020

1. Πορεία υλοποίησης του Ε.Π. «Πελοπόννησος» 2014 – 2020 και παρουσίαση της Ετήσιας Έκθεσης Υλοποίησης του 2021 (20' – 30'). (Εισήγηση από την Διαχειριστική Αρχή)
2. Παρουσίαση της προόδου υλοποίησης των στρατηγικών για την Έξυπνη Εξειδίκευση και τη Χωρική Ανάπτυξη (10' – 20'). (Εισήγηση από την Διαχειριστική Αρχή).
3. Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και την Επικοινωνία (10'). (Εισήγηση από την Διαχειριστική Αρχή)
4. Θέματα Αξιολόγησης του Ε.Π. (10' – 20'). (Εισήγηση από την Διαχειριστική Αρχή).
5. Δράσεις προς εξειδίκευση (10'). (Εισήγηση από την Διαχειριστική Αρχή).

III. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζόντιων θεμάτων (15' – 20')
 - «Πορεία υλοποίησης ΕΣΠΑ 2014-2020 / προτεραιότητες»
 - Αναθεώρηση Κανονισμών, κλείσιμο Ε.Π. και απαιτήσεις Πλαισίου Επίδοσης. (Εισήγηση από την ΕΥΣΣΑ).

- Σχέδια Αξιολόγησης και οριζόντιες αξιολογήσεις επιπτώσεων. (Εισήγηση από την ΕΥΣΣΑ).

2. Άλλα Θέματα.

IV. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Καλημέρα σε όλους και σε όλες, να πάρουμε τις θέσεις μας να ξεκινήσουμε.

Αξιότιμε κύριε Γενικό Γραμματέα, αξιότιμε κύριε Περιφερειάρχη, αξιότιμε κύριε Δήμαρχε της ανατολικής Μάνης που σας ευχαριστούμε ιδιαιτέρως για τη φιλοξενία στην περιοχή σας και στο συγκεκριμένο χώρο, αξιότιμα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του προγράμματος «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 2014-2020», αξιότιμα στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σας ευχαριστούμε πάρα πολύ για τη συνεργασία που έχουμε αναπτύξει και στο πλαίσιο του προηγούμενου, του τρέχοντος αλλά και στο νέο πρόγραμμα '21-'27.

Σας καλωσορίζουμε όλοι στην Αρεόπολη του Δήμου Ανατολικής Μάνης, για την 6^η Επιτροπή Παρακολούθησης καταρχήν στο ξεκίνημα της ημέρας του προγράμματος «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 2014-2020» και όπως πολύ καλά γνωρίζετε και για την 1^η Επιτροπή του νέου προγράμματος 2021-2027 η οποία θα ξεκινήσει μετά το διάλειμμα που θα μεσολαβήσει από την τρέχουσα Επιτροπή.

Αναφορικά με την προσέλευση γνωρίζουμε αυτή τη στιγμή ότι εκ των 52 μελών έχουν προσέλθει με παρουσία τα 25. Θα παρακαλέσω από τη διαδικτυακή μας σύνδεση ενόσω θα δοθεί ο λόγος στους ομιλητές στη συνέχεια να μπορέσουμε να έχουμε πριν την έναρξη της συνεδρίασης να έχουμε τις συμμετοχές.

Η γραμματεία του διαδικτύου θα μετρήσει αυτά τα χέρια που θα σηκωθούν για τις παρουσίες έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η απαρτία και να μπορέσουμε να συνεχίσουμε στη συνεδρίαση.

Κύριε Περιφερειάρχη, έχετε το λόγο για να τον δώσετε εσείς πριν την έναρξη της συνεδρίασης στους εκλεκτούς προσκεκλημένους μας.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Καλή σας μέρα. Καλή επιτυχία στις εργασίες του τόσο σημαντικού συνεδρίου. Κύριε Γενικό Γραμματέα, κύριε Rasmussen, αγαπητοί συνάδελφοι στην αυτοδιοίκηση, διευθυντή της Διαχειριστικής Αρχής, καλή επιτυχία.

Είναι κρίσιμη η σημερινή συνάντηση και για το πρόγραμμα που φεύγει και για το πρόγραμμα που έρχεται. Ο Δήμαρχος Ανατολικής Μάνης ο κύριος Ανδρεάκος μας φιλοξενεί.

Πρώτος να έχει το λόγο, παρακαλούμε κύριε Δήμαρχε έχετε το λόγο.

Κος ΑΝΔΡΕΑΚΟΣ:

Αξιότιμε κύριε Περιφερειάρχα, κύριε Παναγιώτη Νίκα. Αξιότιμε κύριε Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ κύριε Δημήτρη Σκάλκο.

Αξιότιμε κύριε προϊστάμενε της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Πελοποννήσου κύριε Αντώνη Ψαράκη. Αξιότιμα στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κύριε Rasmussen Carsten, κύριε Raquet Patrick, κύριε Αθανάσιε Σοφέ, κυρία Αναστασία Κουσκούνη και κυρία Νίκη Ξενίδου.

Αξιότιμες κυρίες και κύριοι, καλημέρα σας. Εκ μέρους του Δήμου Ανατολικής Μάνης σας καλωσορίζουμε με ιδιαίτερη χαρά στη Μάνη, σας ευχαριστούμε για την επιλογή της Αρεόπολης ως τον τόπο της σημερινής σας συνεδρίασης. Μας τιμά ιδιαίτερα η παρουσία όλων σας.

Εύχομαι η συνεδρίαση να ικανοποιήσει τις προσδοκίες όλων αποβαίνοντας γόνιμη για την εκπλήρωση των σκοπών της. Από την πλευρά μας είμαστε πρόθυμοι να σας ακούσουμε και να συζητήσουμε μαζί για τα εργαλεία που θα δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες και δυνατότητες για την ανάπτυξη του τόπου μας.

Ως γνωστόν οι ανάγκες των δήμων είναι τεράστιες σε σχέση με τις χρηματοδοτήσεις του κρατικού προϋπολογισμού που προβλέπονται. Τουλάχιστον σε περιφερειακούς δήμους όπως ο Δήμος Ανατολικής Μάνης που αποτελείται από 52 κοινότητες και 182 χωριά οι χρηματικοί πόροι είναι πολύ περιορισμένοι. Προσπαθούμε λοιπόν για την καλύτερη δυνατή διαχείρισή τους.

Τα προγράμματα ΕΣΠΑ αποτελούν σε πανευρωπαϊκό επίπεδο τον κινητήριο μοχλό των οικονομιών των κρατών-μελών, ιδιαίτερα σε περιφερειακούς δήμους όπως τον δικό μας. Παρέχοντας πόρους με σκοπό τη σύγκλιση των ασθενέστερων με τα ισχυρότερα οικονομικά κράτη αλλά και την εξάλειψη των περιφερειακών ανισοτήτων.

Με σωστή, με ευέλικτη διαχείριση τα ευρωπαϊκά ταμεία μπορούν πράγματι να λειτουργούν προς όφελος όλων των ευρωπαϊών πολιτών παρέχοντας σε εμάς σημαντικά χρηματοδοτικά όπλα για την επίτευξη των αναπτυξιακών μας στόχων.

Αν θέλουμε μια κοινωνία ίσων πολιτών με την ανάπτυξη να φτάνει και να ακουμπά και το τελευταίο ακόμη χωριό συναντήσεις όπως η σημερινή είναι επιβεβλημένες.

Σας συγχαίρω λοιπόν για την υλοποίησή της χωρίς βέβαια να παραλείψω να ευχαριστήσω προσωπικά τον προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Πελοποννήσου, τον κύριο Αντώνη Ψαράκη, που βρίσκεται πάντα στο πλευρό μας για οποιοδήποτε θέμα προκύψει.

Τον Περιφερειάρχη μας τον θεωρώ δεδομένο αλλά για να μην τύχω παρεξήγησης από τους παρόντες, κύριε Περιφερειάρχα, σας ευχαριστούμε μέσα από την καρδιά μας.

Ευχαριστούμε λοιπόν για τη συνεργασία και σας ευχόμαστε καλή επιτυχία στη συνεδρίαση στο νέο ΕΣΠΑ 2021-2027.

Σας ευχαριστώ πολύ και πάλι όλους.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Νομίζω ότι συμφωνούμε όλοι, καταρχήν Δήμαρχε ευχαριστούμε πάρα πολύ για τα καλά σου λόγια. Νομίζω ότι συμφωνούμε όλοι ότι ο μεγάλος συμβοηθός και συμπαραστάτης στον αγώνα μας για την αντιμετώπιση των δυσκολιών, για την προώθηση του συγκεκριμένου προγράμματος είναι ο Γενικός Γραμματέας ο Δημήτρης ο Σκάλκος ο οποίος λειτουργεί ως η μονάδα εκείνη η κυβερνητική η οποία στέκεται δίπλα και στην Περιφέρεια και στους δήμους ώστε να επιλύουμε προβλήματα και να προωθούνται οι άξονες του προγράμματος.

Σε αυτόν οφείλεται σε πολύ μεγάλο βαθμό ότι το πρόγραμμά μας κλείνει, ότι έχει μια καλή κατάληξη παρά τους φόβους που είχαν εκφραστεί δυο-τρία χρόνια πίσω.

Κύριε Γενικέ Γραμματέα ειλικρινά σας ευχαριστούμε και σας ευχαριστώ εκ μέρους όλων για τον αγώνα και την προσπάθεια την οποία καταβάλλατε.

Είστε ένα πανάξιο κυβερνητικό στέλεχος που με το λόγο και την πράξη, τον σύγχρονο λόγο και την ουσιαστική πράξη μας βοηθάτε ουσιαστικά ώστε να πετύχουμε τον κοινό στόχο.

Έχετε το λόγο.

Κος ΣΚΑΛΚΟΣ:

Ευχαριστώ κύριε Περιφερειάρχα. Καλημέρα σε όλες και όλους. Με αιφνιδιαάσατε λίγο γιατί έβλεπα σημειώσεις εδώ λέω θα τα πει όλα ο Περιφερειάρχης οπότε δεν θα μείνουν και πολλά για εμένα.

Καταρχάς να σας καλωσορίσω στα μέρη μου. Εμείς οι Λάκωνες λέμε πολλά πράγματα. Θα πω και εγώ λίγα λόγια λοιπόν, λίγα για το '14-'20 και θα μου επιτρέψετε να κάνω και μια μικρή αναφορά στο '21-'27 καθώς δεν θα μπορέσω όσο και αν το θέλω να παραμείνω μέχρι το τέλος της σημερινής διπλής συνεδρίασης.

Περιττεύει να πούμε τη σημασία της περιφερειακής ανάπτυξης για τη χώρα μας. Περιττεύει να πούμε τη συμβολή των κοινοτικών πόρων σε αυτό που λέμε περιφερειακή ανάπτυξη. Περιττεύει να επισημάνω και την ειδικότερη συνεισφορά που έχουν τα περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα.

Όλοι οι κοινοτικοί πόροι, τα έργα τους χωροθετούνται σε κάποια Περιφέρεια. Είναι σημαντικό όμως να έχουμε 13 αυτόνομα περιφερειακά προγράμματα που να μπορούν να επιλέγονται και να διαχειρίζονται οι ίδιοι τα έργα τους.

Υπήρξαν και αντίθετες φωνές για το αν θα έπρεπε την επόμενη περίοδο να πορευτούμε έτσι, ήταν μια πολιτική απόφαση που δεν χρειάστηκε να τη σκεφτούμε δεύτερη φορά. Όχι μόνο υπάρχουν 13 νέα επιχειρησιακά προγράμματα αλλά είναι και σημαντικά ενισχυμένα.

Υπάρχει μια σημαντική χρηματοδοτική ενίσχυση στα νέα προγράμματα και στα 13. Για το πρόγραμμα της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι μια από τις σημαντικότερες αυξήσεις, να με συγχωρέσετε αν κάνω κάποιο νούμερο λάθος, περίπου από τα 255 εκατομμύρια του τωρινού πάμε στα 410, αυτό είναι περίπου μια αύξηση ποσοστιαία 44%.

Συνολικά όμως ενισχύσαμε χρηματοδοτικά τα περιφερειακά προγράμματα. Μια ενίσχυση της τάξεως σε απόλυτους αριθμούς 2 δισεκατομμύρια ευρώ. Συνολικά πάμε στα 8,2 δισεκατομμύρια ευρώ.

Αυτό προφανώς ενισχύει τις προσδοκίες μας αλλά αυξάνει και τις απαιτήσεις μας. Είναι μια σημαντική ευθύνη και για τις διαχειριστικές αρχές των περιφερειών και για τις περιφερειακές αρχές φίλε Παναγιώτη Νίκα αλλά και ευθύνη για την κεντρική διοίκηση στο Υπουργείο Ανάπτυξης που θα πρέπει να βρούμε όλους εκείνους τους τρόπους με προγράμματα ειδικά, με παροχή τεχνικής βοήθειας, παροχή

εξωτερικών συμβούλων όπου χρειάζεται, ενίσχυση στις μελέτες, διευκόλυνση στις ταχύτερες αδειοδοτήσεις. Να καταφέρουμε αυτοί οι πόροι να διοχετευτούν και να αντιστοιχηθούν με έργα αυξημένης προστιθέμενης αξίας.

Δυστυχώς ή ευτυχώς, όπως θέλει το κρίνει ο καθένας, η δουλειά μας στο ΕΣΠΑ είναι ένας από τους κρίκους της αλυσίδας για να υλοποιηθεί ένα έργο. Από τη στιγμή της σύλληψής του και του σχεδιασμού μέχρι και την εφαρμογή κάποιας δράσης ή ενός προγράμματος.

Εμπλέκονται πάρα πολλοί δικαιούχοι, διαχειριστικές αρχές, επιτελικές δομές, τοπική αυτοδιοίκηση. Αν ένας κρίκος δεν λειτουργήσει όπως πρέπει προκαλεί καθυστερήσεις και στα υπόλοιπα κομμάτια και στα υπόλοιπα τμήματα της αλυσίδας.

Ο μόνος τρόπος για να ξεπεραστεί αυτό είναι ένα καλό πνεύμα συνεργασίας και να βρούμε τους κατάλληλους συντονιστικούς μηχανισμούς για αυτή τη δουλειά.

Νομίζω και σε αυτό το κομμάτι έχουμε σκεφτεί κάποια πράγματα. Κάποια τα γνωρίζετε ήδη, κάποια άλλα θα τα δείτε στην πορεία. Μπορώ να αναφερθώ στο παράδειγμα των χωρικών επενδύσεων που μας έχει ταλαιπωρήσει πάρα πολύ όλη την προγραμματική περίοδο.

Η νέα προγραμματική περίοδος φέρνει μαζί της καινούργια εργαλεία για τη βελτιστοποίηση της εφαρμογής των χωρικών επενδύσεων. Φέρνει μαζί της καινούργια οργανωτικά σχήματα με ειδική μονάδα στο πλαίσιο της Εθνικής Αρχής Συντονισμού για τις χωρικές επενδύσεις.

Είναι μέσα ένα από τα πολλά παραδείγματα του πως θα προσπαθήσουμε να παρέμβουμε σε διάφορα σημεία που φαίνεται ότι χρήζουν παρέμβασης στην επόμενη προγραμματική περίοδο.

Για την τρέχουσα περίοδο και για το πρόγραμμα το '14-'20 οι αριθμοί νομίζω μιλάνε από μόνοι τους. Η Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας Πελοποννήσου και τα συγχαρητήριά μου σε όλους τους συναδέλφους και στον προϊστάμενο τον κύριο Ψαράκη, είναι από τις καλές διαχειριστικές αρχές.

Το πρόγραμμα είναι από τα καλά προγράμματα. Βρίσκεται κοντά στο μέσο όρο. Οι νομικές δεσμεύσεις όμως είναι πολύ αυξημένες

πράγμα το οποίο μας κάνει να έχουμε την βεβαιότητα ότι θα κλείσει με απόλυτη ασφάλεια.

Τα έργα που πραγματοποιούνται και κάποια από αυτά πραγματοποιούνται και στην περιοχή που βρισκόμαστε και αν έχω καταλάβει καλά θα επισκεφτείτε και με τους συναδέλφους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αύριο, είναι απολύτως χρήσιμα. Αυτό είναι κάτι που πραγματικά θέλω να το τονίσω.

Δεν έχει καμία αξία, προφανώς έχει οικονομική αξία αλλά για την δουλειά που έχουμε να κάνουμε εμείς δεν έχει καμία αξία κύριε Περιφερειάρχα να προτεραιοποιούμε έργα που δεν έχουν προστιθέμενη αξία.

Μια πλατεία περισσότερο ή λιγότερο προφανώς βελτιώνει την αισθητική μας και την καθημερινότητα των πολιτών, πρέπει να στραφούμε όμως σε πράγματα που έχουμε περισσότερη ανάγκη, σε κοινωνικές δράσεις, σε έργα υποδομής, στην ενίσχυση της εξωστρέφειας των μικρομεσαίων μας επιχειρήσεων.

Η καινοτομία είναι ένα πρόβλημα που μας απασχολεί σε εθνικό επίπεδο. Και οι 13 περιφέρειες βρίσκονται κάτω από τον κοινοτικό μέσο όρο στην καινοτομία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Εκεί είναι που θα πρέπει να παρέμβουμε.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε επόμενη περίοδο θα πρέπει να συνδέονται αποκλειστικά με τη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης. Είναι δύσκολη αυτή η μετάβαση. Πρέπει να επιδιώξουμε να χρηματοδοτήσουμε πιο σύνθετα έργα, να αυξήσουμε τις απαιτήσεις που έχουμε από τις επιχειρήσεις και αντίστροφα και αυτοί να γνωρίζουν ότι μπορούν να έχουν αυξημένες απαιτήσεις από εμάς για τη χρηματοδοτική συνδρομή μας όταν λειτουργήσουν έτσι όπως θέλουμε.

’14-’20 δεν πήγε καλά μόνο το πρόγραμμα της Πελοποννήσου, πήγαν όλα καλά. Χωρίς καμία αντιπολιτευτική διάθεση αλλά περισσότερο για να στηρίξω τη δική σας τη δουλειά γιατί ευχαριστώ για τα καλά λόγια αλλά στην πραγματικότητα τη δουλειά την κάνουν οι συνάδελφοι και οι συνεργάτες και οι σύμβουλοι και οι υπάλληλοι και εμείς προσπαθούμε για ένα, κατά το δυνατόν, καλό συντονισμό.

Παραλάβαμε το καλοκαίρι του ’19 τα περιφερειακά προγράμματα σε κοινοτικούς όρους με ένα μέσο όρο της τάξεως του 20,5% ή κάπου

εκεί. Σήμερα που μιλάμε αυτό το νούμερο έχει εκτοξευθεί, αυτό είναι το σωστό, η σωστή λέξη, στο 83%.

Αυτό προφανώς πιστώνεται σε εσάς και μας κάνει να αισιοδοξούμε ότι και η επόμενη περίοδος θα πάει καλύτερα.

Η επόμενη περίοδος για όλες τις περιφέρειες και για την Περιφέρεια Πελοποννήσου εγώ θα διέκρινα 4 βασικές προτεραιότητες. Η μια είναι όπως είπαμε η ενίσχυση της καινοτομίας και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Η δεύτερη είναι το κομμάτι της διαχείρισης των λυμάτων και των υδάτων, περιττεύει να αναφέρω τη χρησιμότητά του. Η τρίτη είναι το κομμάτι της ενίσχυσης του συστήματος πολιτικής προστασίας, τα αντιπλημμυρικά έργα, ότι χρειάζεται προκειμένου να μην ταλαιπωρούμαστε ή να ταλαιπωρούμαστε όσο το δυνατόν λιγότερο από τα φαινόμενα τα φυσικά που τόσο δύσκολα έχουμε περάσει τα τελευταία χρόνια.

Είναι σημαντικό αυτές οι δράσεις, κύριε Περιφερειάρχα, να προωθούνται από τα κοινοτικά προγράμματα γιατί πραγματικά το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων από μόνο του δεν μπορεί να το σηκώσει.

Κάθε χρόνο από το 2018 και μετά εγγράφονται στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, στους εθνικούς πόρους περισσότερα από 400 εκατομμύρια για αποζημίωση φυσικών καταστροφών μόνο για υποδομές.

Καταλαβαίνετε λοιπόν ότι το κομμάτι της θωράκισης και της πρόληψης όσο μπορούμε περισσότερο τι σημαντικό είναι. Και είναι βεβαίως και εξίσου σημαντικό ότι και στο κομμάτι της διαχείρισης, στο πεδίο όπως λέμε, έχουμε πλέον ένα νέο τομεακό πρόγραμμα πολιτικής προστασίας αυξημένης χρηματοδότησης πάνω από 700 εκατομμύρια ευρώ από το οποίο θα καλύψουμε σημαντικές ανάγκες σε διάφορα σωστικά μέσα, σε συστήματα παρακολούθησης της αντιμετώπισης μιας κρίσης στις φυσικές καταστροφές κλπ.

Ένα τρίτο κομμάτι που θεωρώ ότι είναι πρώτης προτεραιότητας είναι το κομμάτι της κοινωνικής προστασίας. Γνωρίζετε ότι και η πανδημία αύξησε σημαντικά τη ζήτηση για κοινωνικές υπηρεσίες. Δεν είναι τυχαία η επιλογή μας παρότι ξέρω και τον αντίλογο για να έχουμε πολλές δράσεις, σχεδόν όλες τις δράσεις της κοινωνικής

ένταξης από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στα περιφερειακά προγράμματα.

Αυτό έγινε γιατί πιστεύουμε ότι για να γίνει σωστή δουλειά την ευθύνη της βοήθειας κάποιας ειδικής πληθυσμιακής ομάδας του συνανθρώπου μας, του γείτονά μας που χρειάζεται ενίσχυση αυτό μπορεί να το κάνει κάποιος που τον ξέρει και αν είναι δυνατόν και προσωπικά. Τον ξέρει προσωπικά, μπορεί να του μιλάει απευθείας. Είναι σημαντικό να ξέρουμε τι γίνεται στην περιοχή μας και ο καλύτερος που μπορεί να το κάνει αυτό είναι η Διαχειριστική Αρχή της κάθε Περιφέρειας.

Και άλλο ένα κομμάτι το οποίο είναι πολύ σημαντικό και πρέπει να το δούμε, ξέρω ότι θα το συζητήσουμε και με τον κύριο Νίκα, ξέρω και την αντίθετη επιχειρηματολογία. Αναγνωρίζω αμέσως ότι η Περιφέρεια Πελοποννήσου δεν είναι από τις ευνοημένες σε αυτό το κομμάτι και αυτό έχει μια εξήγηση γιατί ξέρετε μερικές φορές και να κλείσει και ένα, το ξέρετε οι συνάδελφοι των διαχειριστικών αρχών, για να κλείσει ένα πρόγραμμα κοινοτικό μερικές φορές γίνεται και μια άσκηση που μοιάζει λίγο με Sudoku.

Πρέπει να κινούμαστε μέσα σε συγκεκριμένα ποσοστά, σε συγκεκριμένες κατευθύνσεις. Έχουμε λοιπόν το ζήτημα που θα μου πείτε σίγουρα για τα οδικά έργα. Είναι μια προτεραιότητα, χρειάζεται να περάσουμε σε μια νέα γενιά φιλικών πράσινων έργων υποδομής.

Τα περιφερειακά προγράμματα δεν έχουν αυξημένους πόρους σε αυτό το κομμάτι, προφανώς πρέπει να προτεραιοποιηθούν και άλλα πράγματα. Το σημαντικό όμως θα έλεγα εγώ ότι είναι να γίνονται αυτά τα έργα, να πραγματοποιούνται και όχι τόσο από ποιο πρόγραμμα θα πληρωθούν.

Να το πω διαφορετικά με ένα παράδειγμα, να μην χρησιμοποιήσω τη δική σας Περιφέρεια, να χρησιμοποιήσω ας πούμε την Κρήτη του κυρίου Αρναουτάκη.

Η Περιφέρεια Κρήτης θα χρηματοδοτήσει το ΒΟΑΚ, το μεγάλο άξονα που ενώνει την Κρήτη. Αυτό θα είναι μια χρηματοδότηση που θα προέλθει από το Ταμείο Ανάκαμψης και το τομεακό πρόγραμμα του ΕΣΠΑ.

Είναι πολύ αυξημένος ο προϋπολογισμός, είναι εκατοντάδες εκατομμύρια. Δεν έχει σημασία λοιπόν αν αυτό το έργο γίνεται από το

Περιφερειακό, γίνεται από κάποιον άλλου. Σημασία έχει οι κάτοικοι να απολαμβάνουν υψηλές υπηρεσίες σε οδικούς άξονες.

Νομίζω έτσι θα κινηθούμε και στο πρόγραμμα της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Προφανώς θα ενισχύσουμε και αυτό τον άξονα στο πλαίσιο που θα μας επιτρέψουν οι αναθεωρήσεις και οι συνάδελφοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σε κάθε περίπτωση όμως παρακαλώ όπως και την έχουμε τη συνεργασία να συνεχίσουν να έρχονται στο Υπουργείο μας και στο Υπουργείο Υποδομών η προτεραιοποίηση που έχετε για οδικά έργα και εμείς θα δούμε από ποια πηγή χρηματοδότησης αυτά θα πραγματοποιηθούν.

Αυτό που μπορώ εγώ να δεσμευτώ είναι ότι στο πλαίσιο του ρεαλισμού ότι μπορούμε να ικανοποιήσουμε θα ικανοποιήσουμε. Σταματώ εδώ, συγγνώμη για την πολυλογία.

Και πάλι χαίρομαι που βλέπω ... Ευχαριστώ πολύ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Και εμείς ευχαριστούμε για τα καλά σας λόγια και για τη συνεργασία που υπάρχει. Και οι συνάδελφοι τις ευχαριστίες μας, είναι και προς εκείνους από την Εθνική Αρχή Συντονισμού γιατί δώσαμε μια πολύ σημαντική μάχη το καλοκαίρι που μας πέρασε για την πρώτη έγκριση προγράμματος σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής σαν κράτος-μέλος η χώρα μας.

Νομίζω με όλα τα προγράμματα εγκεκριμένα, με τα τομεακά σε συντονισμό και με διάκριση στις κατηγορίες των έργων που χρηματοδοτούμε εμείς και εκείνοι. Νομίζω ότι έτσι δημιουργείται η βάση για ένα σωστό ξεκίνημα.

Στο σημείο αυτό πριν ξεκινήσουμε την ημερήσια διάταξη να πω ότι έχουμε απαρτία μόνο και μόνο από τους παριστάμενους. Θα καταμετρηθούν και οι διαδικτυακές συμμετοχές στη συνέχεια. Οπότε μπορούμε να μπούμε στο κύριο μέρος.

Και ξεκινάω με την πρώτη ενότητα το εισαγωγικό, όπου στην ουσία έχουμε την έγκριση της ημερήσιας διάταξης που έχετε προστάσας.

Σε κάθε ενότητα θα δίνουμε κάποιο χρόνο για να μπορούμε να ακούμε είτε μετά από παρουσίαση, είτε μετά από κάποιο θέμα αν υπάρχουν παρατηρήσεις ή παρεμβάσεις ή ερωτήματα.

Έτσι θα ήθελα να σας παρακαλέσω αξιότιμα μέλη εάν εγκρίνουμε την ημερήσια διάταξη να προχωρήσουμε, διαφορετικά να δω τις διαφορετικές απόψεις αν υπάρχουν.

Δεν βλέπω κάτι, διαδικτυακά με ενημερώνει η γραμματεία αν κάτι διαφορετικό υπάρξει, υπάρχει αυτή η συνεννόηση.

Άρα ευχαριστούμε πολύ για την έγκριση της ημερήσιας διάταξης.

Περνάω στο δεύτερο θέμα που είναι η έγκριση των πρακτικών της 5^{ης} συνεδρίασης. Βεβαίως μπορεί να μην τη θυμάστε την 5^η συνεδρίαση γιατί μεσολάβησαν δυο χρόνια πανδημίας και πρέπει να το πούμε και αυτό, ότι μετά από τα έτη 2020 και 2021 όπου δεν διενεργήθηκε συνεδρίαση των Επιτροπών Παρακολούθησης είμαστε σήμερα εδώ και αυτό είναι πολύ αισιόδοξο μήνυμα που κάνουμε διπλή επιτροπή και μπορούμε να βρισκόμαστε από κοντά.

Συνηθίζεται, λοιπόν, σε κάθε Επιτροπή Παρακολούθησης να εγκρίνονται τα πρακτικά της προηγούμενης συνεδρίασης. Άρα μιλάμε για τα πρακτικά της 5^{ης} συνεδρίασης του έτους 2019 τα οποία έχουν καταχωρηθεί, αναρτηθεί σύμφωνα με όσα προβλέπονται.

Εάν δεν υπάρχει αντίρρηση σε αυτό και διαδικτυακά. Ωραία, ευχαριστώ πάρα πολύ. Ναι, κύριε Rasmussen, παρακαλώ.

Mr. RASMUSSEN:

Ευχαριστώ. Δεν θέλω να φανώ αγενής ή να διαταράξω τις εργασίες, θα ήθελα να πω δυο λόγια εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Καταρχήν να πω πόσο εκτιμούμε και πόσο συγχαίρουμε την Ελλάδα που είναι η πρώτη χώρα στην Ευρώπη που έφτιαξε σύμφωνο για την περίοδο 2021-2027.

Χάρη στις αποτελεσματικές διαπραγματεύσεις μεταξύ των διαχειριστικών αρχών και ημών και με τη βοήθεια του κυρίου Σκάλκου και των υπηρεσιών συντονισμού καταφέραμε να έχουμε μια πολύ έγκαιρη έγκριση των προγραμμάτων και των έργων.

Ενώ οι άλλοι έκαναν τις διακοπές τους η Αρχή Διαχείρισης εδώ στην Ελλάδα εργαζόταν εντατικά και έβαζε τις τελευταίες πινελιές του επιχειρησιακού προγράμματος για την Πελοπόννησο, πράγμα που έγινε τις τελευταίες μέρες του Αυγούστου.

Ευχαριστώ πάρα πολύ Δήμαρχε της Μάνης. Μέχρι στιγμής στη Μάνη ερχόμουν μόνο σαν τουρίστας, ευχαριστούμε Αντώνη για την διοργάνωση αυτή. Ευχαριστούμε Περιφερειάρχη που μας

καλωσορίζετε και πάλι στην Πελοπόννησο. Ευχαριστούμε κύριε Σκάλκε που βρίσκεστε εδώ. Συνήθως σας βλέπουμε μόνο στο γραφείο σας στην Αθήνα. Αλλά τώρα μπορούμε να καταλάβουμε που χτυπάει η καρδιά σας. Είστε πραγματικά άνθρωπος του πεδίου. Δεν είστε πραγματικός Αθηναίος.

Χρειαζόμαστε τις περιφέρειες. Ναι, ναι, είμαστε όλοι ευρωπαίοι φυσικά. Όλοι από κάπου καταγόμαστε, αυτό είναι αλήθεια.

Τα προγράμματά μας δεν είναι επαναστατικά προγράμματα και έργα. Εντάσσονται μέσα σε μια συνέχεια και είμαι εξαιρετικά ευχαριστημένος γιατί αντλήσαμε τα διδάγματα από το παρελθόν και τα νέα έργα έχουν γενικά μια καλύτερη αρχιτεκτονική.

Υπάρχει μια αλληλοεπικάλυψη μεταξύ αυτού που γίνεται στα τομεακά προγράμματα και στα περιφερειακά προγράμματα. Στο 2020 είχαμε πολλούς τομείς όπου γινόντουσαν τα ίδια πράγματα, παραχωρούνταν αρμοδιότητες από το κράτος προς τις περιφέρειες και τούμπαλιν πάλι πίσω στο κράτος.

Δεν τα είχαμε πάει και τόσο καλά. Τώρα τα πάμε πολύ καλύτερα. Να σας δώσω ένα παράδειγμα. Έχουμε αποφασίσει μαζί ότι θα συνεχίσετε να έχετε το μεγάλο βάρος της υλοποίησης των προγραμμάτων ύδρευσης υδάτων και απορριμμάτων.

Τα έργα πόσιμου νερού, τα έργα αφαλάτωσης, τα έργα επεξεργασίας λυμάτων. Ενώ το κράτος θα συνεχίσει να φροντίζει για τη γενική διοργάνωση των απορριμμάτων.

Στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου υπήρξατε πολύ αποτελεσματικοί. Νομίζω ότι ήσασταν πολύ ρεαλιστές και για τις δυνατότητές σας. Είστε μια ιδιαίτερη Περιφέρεια με σχετικά μικρά αστικά κέντρα σε μεγάλη επικράτεια.

Δεν υπάρχει κάποια μεγάλη μητρόπολη που να κυριαρχεί σε αυτή την Περιφέρεια. Οι αρμοδιότητες είναι κατανομημένες σε όλη αυτή τη μεγάλη επικράτεια.

Περιμένουμε μια πιο ισχυρή ανάμειξη στο στόχο πολιτικής 1. Περιμένουμε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα. Σε στενή συνεργασία με το πανεπιστήμιο της Πελοποννήσου έχετε ιδρύσει ένα γραφείο καινοτομίας πράγμα που είναι εξαιρετική ιδέα. Ένα πολύ καλό βήμα προς τα εμπρός.

Ξεπερνά αυτά που βρίσκονται στη μέση. Πρέπει να δώσουμε προσοχή στην υλοποίηση των αστικών μας παρεμβάσεων. Αυτό υπήρξε πάρα πολύ αργό και ξεκινάμε πολύ αργά.

Τα έργα βιώσιμης αστικής ανάπτυξης χρειάζονται πολύ χρόνο για να στηθούν και να ξεκινήσουν. Όταν είχαμε τις μεγάλες διαπραγματεύσεις διστάσαμε για το κατά πόσο θα έπρεπε να προχωρήσουμε με αυτά.

Τελικά αποφασίσαμε να δώσουμε το πράσινο φως γιατί τόση προσπάθεια έχει επενδυθεί σε αυτή την περίοδο και παρά τα σχετικά μέτρια αποτελέσματα το σύστημα έχει επιτέλους στηθεί, λειτουργεί και θα συνεχίσει στην επόμενη προγραμματική περίοδο.

Πρέπει να βρούμε, λοιπόν, έναν τρόπο σε αυτή την περίοδο να είμαστε πιο γρήγοροι. 18 μήνες έχουμε για τη συμμετοχή των δήμων, για την εκπόνηση των σχεδίων. Θα ξεκινήσουμε λοιπόν νωρίτερα από ότι στο παρελθόν. Εσείς θα ξεκινήσετε νωρίτερα.

Και πρέπει να βρούμε έναν τρόπο να υποστηρίξουμε τους δήμους. Τώρα βρίσκεται υπό διαπραγμάτευση το πρόγραμμα τεχνικής σύστασης, τα 100 εκατομμύρια για τη στήριξη των δικαιούχων. Ένας από τους κύριους δικαιούχους είναι οι δήμοι.

Πρέπει λοιπόν να βρούμε έξυπνους και αποτελεσματικούς τρόπους για να το κάνουμε. Οικονομικούς τρόπους, να βρεθούν οι πόροι για τους ανθρώπους και για όλα τα έργα που έχουν προγραμματιστεί. Να έχουμε μια συστημική προσέγγιση έτσι ώστε τα έργα να ετοιμάζονται μέσα σε δυο-τρία χρόνια. Να ξεφύγουμε επιτέλους από αυτόν τον φαύλο κύκλο των διαρκών αυτοσχεδιασμών και του πανικού την τελευταία στιγμή.

Πάντοτε σε όλες τις χώρες και σε όλες τις περιφέρειες αυτά τα πράγματα χρειάζονται χρόνο και πρέπει να δώσουμε το χρόνο. Και την υπομονή να έχουμε για να προχωρήσουν.

Αυτό είναι ένα από τα συμπεράσματα από το τελευταίο πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας και τις διάφορες πρωτοβουλίες.

Επίσης είναι απαραίτητο όλοι να γίνουμε πιο πράσινοι, το ανέφερε ο κύριος Σκάλκος. Θα είναι δύσκολο να βελτιώσουμε τα δίκτυα δημόσιων μεταφορών στην Πελοπόννησο γιατί έχει σχετικά μικρό μέγεθος αλλά ας προσπαθήσουμε, ας σκεφτούμε έξω από το κουτί.

Έχουμε την ευκαιρία να βελτιώσουμε δίκτυα, να έχουμε δίκτυα ηλεκτρικής κινητικότητας που είναι λιγότερο δαπανηρά. Η σχετικά τεχνολογία ωριμάζει σιγά-σιγά.

Πρέπει να εξασφαλίσουμε ότι σε όλους τους προϋπολογισμούς και σε όλα τα έγγραφα, στους πίνακες που θα παρουσιαστούν σήμερα να μη χαθεί το όραμα.

Έχει σημασία, κύριε Δήμαρχε και οι υπόλοιποι, να διατηρήσετε το όραμα της πολιτικής και την κατεύθυνση της πολιτικής και τα έργα, τα προγράμματα είναι ένα εργαλείο για να υλοποιήσουμε αυτά τα οράματα και όχι το αντίστροφο.

Δεν είναι τα προγράμματα ένα καθήκον που σας το δίνουμε και απλά πρέπει να το εκτελέσετε. Πρέπει πραγματικά να πάρετε στα χέρια σας αυτές τις δράσεις και να τις πλάσετε καθ' εικόνα και καθ' ομοίωση κατά κάποιο τρόπο.

Υπάρχουν πάρα πολλοί βέβαια ευρωπαϊκοί κανόνες που πρέπει να τους τηρήσουμε για να εξασφαλιστεί η νομιμότητα, η αποτελεσματικότητα, ο σωστός ρυθμός κλπ. Αλλά τώρα ξέρω ότι τα γνωρίζετε και θέλετε να τα τηρήσετε.

Υπάρχει μια αποτελεσματική επιτροπή. Ας διατηρήσουμε την εστίασή μας. Είναι μια από τις δυο περιφερειακές επιτροπές μαζί με εκείνη της Ρόδου για το νότιο Αιγαίο που είσαστε μπροστά.

Συγχαρητήρια λοιπόν και πάλι για την αποτελεσματική υλοποίηση και κάθε επιτυχία εύχομαι για τη συνέχεια.

Ευχαριστώ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ευχαριστούμε για τα πολύ καλά σας λόγια κύριε Rasmussen. Παρακαλώ τον επικεφαλής του τμήματος της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, κύριε Raquet, έχετε το λόγο.

Mr. RAQUET:

Πολλές ευχαριστίες για αυτή την εισαγωγή.

Θέλω και εγώ να ενώσω τη φωνή μου στα συγχαρητήρια για το καινούργιο πρόγραμμα και επιτέλους βρισκόμαστε σήμερα εδώ για να επιταχύνουμε την υλοποίηση των έργων του ΕΚΤ στο πρόγραμμά μας.

Και θα παρουσιαστούν σήμερα και τα επιτεύγματα τα μέχρι στιγμής. Είναι πολλά μέσα σε μια μέρα, πολλά καθήκοντα στους ώμους της Επιτροπής Παρακολούθησης και των διαχειριστικών αρχών.

Να κλείσει το προηγούμενο πρόγραμμα και να προετοιμαστεί το επόμενο πρόγραμμα.

Η Ελλάδα με την αλυσίδα κρίσεων αντιμετώπισε πολλές δυσκολίες, τις γνωρίζουμε, δεν χρειάζεται να πούμε παραπάνω πάνω σε αυτό.

Υπάρχουν και οι μακροπρόθεσμες προκλήσεις όπως η ψηφιακή πρόκληση, η πράσινη πρόκληση που πρέπει να μουν μέσα στην περιφερειακή πολιτική, στα περιφερειακά προγράμματα και έργα. Και χαίρομαι που υπάρχει αυτή η εστίαση της προσοχής στην Περιφέρεια που θα διπλασιάσει σχεδόν τις επενδύσεις στην περιοχή με πόρους τους Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Και έτσι επιτυγχάνουμε τώρα έναν αριθμό σημαντικών στόχων και προκλήσεων. Σε εθνικό επίπεδο πρέπει να αυξήσουμε το ρυθμό απασχόλησης. Να αυξήσουμε στο 40% πάνω από το διπλάσιο δηλαδή την κατάρτιση των ενηλίκων και να καταπολεμήσουμε τη φτώχεια.

Να μιλήσουμε λίγο για την κατάσταση στην Πελοπόννησο. Εδώ υπάρχει υψηλότερο ποσοστό απασχόλησης πράγμα που αποτελεί καλή αφετηρία αλλά υπάρχει χάσμα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Είναι μεγαλύτερο το χάσμα εδώ από ότι στην υπόλοιπη Ελλάδα.

Αν θέλουμε να προχωρήσουμε και να αυξήσουμε τους ρυθμούς απασχόλησης πρέπει να εντάξουμε και τις γυναίκες. Και σε αυτό θα συμβάλει το τρέχον και το επόμενο πρόγραμμα.

Δεύτερον, κατάρτιση ενηλίκων. Υπάρχει ένας εθνικός στόχος, υπάρχουν περιφερειακές ανισότητες. Δυστυχώς η δια βίου εκπαίδευση δεν είναι κάτι που έχει υλοποιηθεί στην Πελοπόννησο. Είναι πάρα πολύ χαμηλό το ποσοστό σε σχέση με το μέσο όρο της Ελλάδας και πολύ χαμηλό σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρώπης.

Θα υπάρξουν φυσικά εθνικά προγράμματα αλλά και τα περιφερειακά προγράμματα θα εστιάσουν σε αυτό. Και εδώ στην Πελοπόννησο έχετε την προσθετή βοήθεια από το Ταμείο για την δίκαιη μετάβαση στις μητροπολιτικές περιοχές.

Ελπίζω πάρα πολύ να αλλάξουν δραματικά οι αριθμοί στον τομέα αυτό τα επόμενα χρόνια. Επίσης υπάρχουν και υψηλότερα ποσοστά φτώχειας σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο οπότε θα πρέπει να δουλέψουμε, να εργαστούμε πάνω στην κοινωνική ένταξη.

Και περνάω λίγο στη μεθοδολογία. Ξέρω ότι όλοι θέλουμε να μάθουμε, να αντλήσουμε τα διδάγματα του παρελθόντος. Είναι καλό που έχουμε και το Ταμείο Κοινωνικής Ένταξης για την παροχή βοήθειας στους πολίτες να προσαρμοστούν στις νέες πραγματικότητες. Και θα προσπαθήσουμε, θα γίνει προσπάθεια να προσαρμοστεί η πολιτική της εθνικής κυβέρνησης εδώ στην Περιφέρεια.

Θα πρέπει να βρούμε καινοτόμους τρόπους να προσεγγίζουμε τα διάφορα θέματα. Απαιτείται μεγαλύτερη στήριξη από το εθνικό πρόγραμμα όχι μόνο με οδηγίες, κατευθυντήριες γραμμές αλλά και με βοήθεια για το περιεχόμενο. Περισσότερη αλληλεπίδραση στη νέα δέσμη προγραμμάτων και έργων. Θα υπάρχει αλληλεπίδραση με το πρόγραμμα κοινωνικής συνοχής, με στοιχεία μεγαλύτερης δικτύωσης, μεγαλύτερης θεματικής δικτύωσης για τους Ρομά ή για την παιδική φτώχεια και συνδυασμός και με άλλες πρωτοβουλίες.

Πρέπει λοιπόν οι εθνικές και οι περιφερειακές αρχές να συνεργαστούν για να αναπτύξουν όλα αυτά τα πράγματα και να κάνουν τη διαφορά.

Αυτό είναι μια καινούργια αφετηρία για τη νέα προγραμματική περίοδο. Και σαν Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέλουμε πραγματικά να συμβάλουμε και εμείς σε όλες αυτές τις καινούργιες μεθόδους για να βελτιώσουμε τα αποτελέσματα στο πεδίο.

Ευχαριστώ πολύ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ευχαριστούμε και εμείς πάρα πολύ. Και μετά τις παρεμβάσεις των στελεχών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι επικεφαλής των οποίων είναι σήμερα εδώ και μας τιμούν με την παρουσία τους περνάμε στο τρίτο μέρος που είναι η εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης του Περιφερειάρχη Πελοποννήσου κύριου Παναγιώτη Νίκα.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον κύριο Rasmussen και γενικότερα τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα πολύ ευγενικά τους λόγια τα οποία όμως περιείχαν και παρατηρήσεις οι οποίες είναι και σωστές και αληθινές και πρέπει να τις λάβουμε πολύ σοβαρά υπόψη.

Είμαστε μια φτωχή Περιφέρεια γιατί; Είμαστε μια Περιφέρεια η οποία χάνει συνεχώς σε πληθυσμό. Μειώνεται ο πληθυσμός και είναι

διαπιστωμένο ότι τα καλύτερα παιδιά μας, πολλά από τα καλύτερα παιδιά μας αναζητούν αλλού τις τύχες τους εκτός της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Γιατί συμβαίνουν όλα αυτά σε μια Περιφέρεια η οποία έχει τουλάχιστον 10 σημεία παγκοσμίως γνωστά; Καμία άλλη Περιφέρεια στην Ελλάδα δεν έχει τόσα σημεία παγκοσμίως γνωστά. Μυκήνες, Τίρυνθα, Επίδαυρος, Σπάρτη, Μυστρά, Αρχαία Μεσσήνη.

Γιατί συμβαίνει να είμαστε φτωχοί σε μια Περιφέρεια η οποία παράγει όλα σχεδόν τα προϊόντα τα οποία χαρακτηρίζονται ως προϊόντα μεσογειακής διατροφής, προϊόντα δηλαδή τα οποία είναι και της μόδας και παγκοσμίως προωθούνται.

Επομένως κάτι δεν κάνουμε σωστά εμείς όλα αυτά τα χρόνια. Πρέπει να προσπαθήσουμε ακόμα περισσότερο ώστε να ανεβούμε κάποια βήματα σε συγκεκριμένους τομείς οι οποίοι μας υποδείχθηκαν.

Δηλαδή στη Λάρισα ειπώθηκε και είναι σωστό ότι όλες οι Περιφέρειές μας, οι περιφέρειες της χώρας και οι 13 είναι κάτω από το μέσο όρο σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε αυτό που ονομάζουμε καινοτομία.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι η τελευταία. Και έχουμε ευθύνες ειλικρινά σε αυτό εμείς διαχρονικά.

Ευχαριστώ τον κύριο Σκάλκο, εγώ δεν είμαι υπερβολικός για αυτά τα οποία είπα πριν. Είναι ένας άνθρωπος ο οποίος μας βοηθάει σε πάρα πολλά επίπεδα. Και αυτά τα οποία είπε είναι απολύτως σωστά. Πρέπει να αλλάξουμε τακτική, να τελειώσουμε με τις αναπλάσεις, με τις πλάκες, με όλα αυτά. Τις δαπεδοστρώσεις. Τα οποία ομορφαίνουν τον τόπο μας και χρειάζονται ασφαλώς αλλά έχουμε περισσότερη ανάγκη για άλλα έργα.

Για έργα τα οποία θα φέρουν πλούτο, θα αυξήσουν το εισόδημα, θα συγκρατήσουν τον κόσμο. Έργα τα οποία πόροι πρέπει να κατευθυνθούν προς την καινοτομία, τα ψηφιακά, τα περιβαλλοντικά θέματα.

Αλήθεια μπορεί να έχουμε ανάπτυξη τουρισμού και να έχει μέλλον ο τουρισμός χωρίς να δώσουμε προτεραιότητα σε περιβαλλοντικά ζητήματα; Και προφανώς και στον τομέα των επιχειρήσεων όπου είπαμε και σε ένα προηγούμενο συνέδριο, επαναλαμβάνω και τώρα, ακριβώς με την επιχειρηματικότητα τι κάνουμε;

Βλέπουμε την προνοιακή της διάσταση; Να μην έχουμε ανεργία, επομένως πάμε σουβλατζίδικα, οτιδήποτε βρούμε, τα ενισχύουμε όπου για κάποια περίοδο έχουν μια απασχόληση ο κόσμος; Ή κοιτάμε κυρίως τα θέματα παραγωγής, παραγωγικότητας, αύξηση του πλούτου και εν πάση περιπτώσει και μόνιμη εργασία στον κόσμο; Αυτά πρέπει να τα δούμε.

Επομένως σε αυτά τα οποία είπε ο κύριος Σκάλκος συμφωνώ απολύτως.

Να πω ακόμα σε αυτά τα οποία είπαν οι εκλεκτοί ευρωπαίοι φίλοι μας, το φίλοι μας το εννοώ γιατί η συμπαράστασή τους είναι δεδομένη, και σε πολλά θέματα δίκιο έχουν αυτοί και όχι εμείς. Τα ζητήματα της αποτελεσματικότητας, της καλής συνεργασίας με το πανεπιστήμιο.

Έχουμε ένα νέο πανεπιστήμιο εδώ. Έχω παρατηρήσει ότι οι περιφέρειες που έχουν δυνατά πανεπιστήμια είναι ένα βήμα μπροστά. Να αναφερθώ στην Κρήτη ως παράδειγμα.

Πρέπει να στηρίζουμε και πρέπει να είναι μια από τις επιλογές μας κύριε διευθυντά, στην επόμενη προγραμματική περίοδο η πολύ καλύτερη συνεργασία με το πανεπιστήμιο και η στήριξη του πανεπιστημίου.

Από αυτά τα οποία είπε ο κύριος Rasmussen κρατώ τα προβλήματα που είχαμε με τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Πράγματι δεν πήγαμε καλά, όχι σε όλες τις περιοχές, και τα προβλήματα τα οποία είχαμε με την ΟΧΕ σε όλες τις περιοχές και να μην αναφερθώ στην καθεμία ξεχωριστά. Την ύδρευση, τα λύματα, το περιβάλλον. Αυτά είναι σοβαρά ζητήματα τα οποία πρέπει να τα δούμε και είμαι βέβαιος ότι θα τα κουβεντιάσουμε και μετά στη δεύτερη φάση.

Να πω δυο επισημάνσεις ακόμα. Μετά από πέντε ΕΣΠΑ, μετά από πέντε ΠΕΠ δεν έχουμε ολοκληρώσει τις παρεμβάσεις μας στο επαρχιακό και το εθνικό δίκτυο. Σκεφτείτε να μην είχαμε και τον αυτοκινητόδρομο.

Και προφανώς φταίμε εμείς με τις επιλογές τις οποίες είχαμε κάνει. Το πρωί ήρθα από την Καλαμάτα εδώ, μιάμιση ώρα. Με έναν γρήγορο οδηγό και με έναν δρόμο σε απαράδεκτη κατάσταση που σχεδόν δεν έχουν αλλάξει και πολλά πράγματα εδώ και δεκαετίες.

Οι ξενοδόχοι από την Αρεόπολη και από το Γύθειο διαμαρτύρονται διότι η πρόσβαση προς το αεροδρόμιο Καλαμάτας, το μοναδικό αεροδρόμιο της νοτίου Ελλάδος το οποίο αναπτύσσεται με ταχύτατους ρυθμούς θέλουν γρηγορότερη και πιο ασφαλή μετάβαση από το αεροδρόμιο εδώ στην περιοχή η οποία αναπτύσσεται γοργά τουριστικά.

Δεν επιτρέπεται να έχουμε, λέω ένα παράδειγμα, έναν τέτοιο δρόμο ούτε επιτρέπεται τα τελευταία 50 χρόνια να κάνουμε τον ίδιο χρόνο για να πάμε από τη Σπάρτη στη Μονεμβάσια. Μιλάω για τη συγκεκριμένη περιοχή που βρισκόμαστε. Όπως το χρόνο που κάνουμε και σήμερα.

Επομένως τα 30 εκατομμύρια τα οποία έχουμε από την επόμενη προγραμματική περίοδο για τις υποδομές είναι πολύ λίγα άσχετα με τα λάθη στις επιλογές μας που έχουμε κάνει εμείς στο παρελθόν.

Λοιπόν, επειδή για τις υποδομές θα μιλήσουμε και στη δεύτερη φάση της σημερινής συνεδρίασης να πω για το πρόγραμμα το οποίο κλείνει. Ευχαριστούμε πάρα πολύ για τα πολύ ευγενικά λόγια που ακούστηκαν εδώ.

Εμείς ξέρετε ως περιφερειακή αρχή αναλάβαμε το 2019. Το πρόγραμμα ήδη είχε 5 χρόνια, ήταν διαμορφωμένο το πρόγραμμα. Ήταν χαμηλή η απορρόφηση αυτό είναι αλήθεια, χωρίς καμία διάθεση κριτικής.

Έχουμε φτάσει σε ένα επίπεδο του 83%, 85% σήμερα. Αυτό είναι καλό και θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια σε συνεργασία και με τους δικαιούχους να έχουμε τα καλά τελικά αποτελέσματα μέχρι τον Ιούνιο του 2023.

Τώρα, να λάβετε υπόψη σας και το γεγονός ότι σε αυτά τα χρόνια αντιμετωπίσαμε πολύ μεγάλα προβλήματα. Η χώρα μας ταλαιπωρήθηκε για μια δεκαετία και πλέον με τα μνημόνια τα οποία προήλθαν από λάθη τα οποία κάναμε εμείς, εμείς τα κάναμε.

Και στη συνέχεια είχαμε και αυτό το τέρας της πανδημίας το οποίο μας ταλαιπώρησε πάρα πολύ και ένα σημαντικό μέρος αυτών των πόρων κατευθύνθηκε στην στήριξη των υποδομών και γενικά της άμυνας μας για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

Τα προβλήματα τα οποία είχαμε είναι το πρώτο η ποιότητα των μελετών. Είναι αλήθεια ότι στο επίπεδο των μελετών πάσχουμε.

Πολλές μελέτες έχουν προβλήματα τα οποία μπορούσαν να έχουν προβλεφθεί. Αναφέρομαι συγκεκριμένα για να είμαι πιο συγκεκριμένος, στην παράκαμψη του Πεταλιδίου. Ένα θέμα πάρα πολύ σοβαρό που φαίνεται να το αντιμετωπίζουμε τώρα τρέχοντας. Θα μπορούσαμε να τα έχουμε δει αυτά τα ζητήματα.

Και σε άλλα έργα διαπιστώνουμε ότι στις μελέτες υπάρχουν κενά πάρα πολύ σοβαρά τα οποία θα μπορούσαμε να τα έχουμε αντιμετωπίσει. Και βεβαίως χρειάζεται και άμυνα για να αντιμετωπίσεις και τις πιέσεις οι οποίες προέρχονται και από δικαιούχους και από το σύστημα πάση θυσία να εντάξουμε ένα έργο όπως-όπως. Αλλά εν πάση περιπτώσει τα προβλήματα τα βλέπουμε στην πορεία και η εξέλιξη και των έργων δεν είναι η καλύτερη.

Από εκεί και πέρα υπάρχουν και οι δικαιούχοι οι οποίοι έχουν προβλήματα σοβαρά, υπάρχουν προβλήματα στην υλοποίηση των έργων. Αναφέρομαι και στους δήμους αλλά και στην Περιφέρεια ως δικαιούχο και σε εμάς.

Νομίζω ότι δεν είναι επαρκής η υποστήριξη ιδιαίτερα των δήμων. Πρέπει να δοθεί μια επαρκέστερη υποστήριξη. Δεν ξέρω αν μπορεί η ΜΟΔ να κάνει κάτι. Έχω πάρα πολλές επιφυλάξεις για αυτό το σχήμα το οποίο δημιουργήθηκε για να στηρίξει τα ευρωπαϊκά προγράμματα.

Εννοώ την πλήρη αναδιοργάνωσή του και μια κατεύθυνση υποστήριξης προς τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους δικαιούχους.

Και από την άλλη είναι και η πολυπλοκότητα των διαδικασιών. Καλούμαστε να επιβάλουμε, να δουλέψουμε με μια γραφειοκρατία που για εμάς είναι πρωτόγνωρη. Ξέρετε, όταν ακούει ο κόσμος ο οποίος δεν έχει γεύση από τα προγράμματά μας και την ορολογία κλπ., λες και ακούει κινέζικα κυριολεκτικά. Χρειάζεται μια παιδεία για να μπορέσεις να τα προσεγγίσεις.

Όταν αναλάβαμε την ευθύνη εφαρμογής του προγράμματος είπαμε είμαστε σε χαμηλό επίπεδο. Στις εντάξεις έργων είμαστε στην τελευταία θέση και στην έβδομη στις συμβάσεις. Τελευταίοι το '19 στις εντάξεις έργων και την έβδομη στις συμβάσεις.

Είμαστε τώρα σε ένα ποσοστό γύρω στο 83%. Ακούσαμε και τα συγχαρητήρια, έγιναν βήματα πάρα πολύ μεγάλα. Αντώνη σε

ευχαριστώ και ως διευθυντή της υπηρεσίας και τα στελέχη και τους τεχνικούς συμβούλους. Αυτό δεν σημαίνει ότι το καλύτερο δεν είναι πιο καλό από το καλό. Για αυτό είναι και καλύτερο και πρέπει να εντείνουμε τις προσπάθειές μας στο επόμενο πρόγραμμα.

Εγώ δεν είμαι ευχαριστημένος ούτε για τις επιδόσεις μας στα κοινωνικά προγράμματα. Το ξέρουν αυτό και οι ευγενείς κύριοι από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Θα καταβάλλουμε μεγάλη προσπάθεια και σε αυτό.

Και να αναφερθώ κλείνοντας σε δυο-τρία ζητήματα τα οποία είναι πολύ σοβαρά. Το πρώτο είναι η ανασύσταση της σιδηροδρομικής γραμμής. Το V της Πελοποννήσου ή εν πάση περιπτώσει η γραμμή που μας αφορά.

Για τη γραμμή αυτή, δεν αναφέρομαι στην ιστορικότητα, ότι ο μεγάλος Πρωθυπουργός μας Χαρίλαος Τρικούπης δημιούργησε αυτό το δίκτυο χωρίς ΕΣΠΑ, βεβαίως μπορεί να πτώχευσε η Ελλάδα., τώρα μην αναφέρομαι στην ιστορία.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση μας έδωσε 80 εκατομμύρια ευρώ για την ανασύσταση του δικτύου. Και όταν ολοκληρώθηκε ή πριν ολοκληρωθεί η εργολαβία εμείς το κλείσαμε το δίκτυο.

Το δίκτυο αυτό είναι εξόχως αναγκαίο για την αναπτυξιακή πορεία της Περιφέρειάς μας και ακουμπάει πάνω και σε περιβαλλοντικά ζητήματα. Το δίκτυο της Πελοποννήσου.

Και υπάρχει μάλιστα και αίτημα επίμονο από τους επιχειρηματίες ιδιαίτερα των βιομηχανικών περιοχών της Τρίπολης και προοπτικά και της Μεγαλόπολης αλλά και πιο κάτω και της Ιταλίας για την επαναλειτουργία της συγκεκριμένης γραμμής.

Θέλω να ευχαριστήσω την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και προσωπικά τον κύριο Rasmussen διότι παρά τις ενστάσεις οι οποίες συνδέονταν με τη χρηματοδότηση μιας γραμμής η οποία στη συνέχεια έκλεισε έγιναν τα αναγκαία εκείνα βήματα ώστε να έχουμε το πρώτο βήμα για την ανασύσταση της γραμμής.

Με την λειτουργία της γραμμής αρχαιολογικών χώρων νομίζω θα είναι η μοναδική στην Ευρώπη όπου θα δημιουργηθούν 6-7 σταθμοί σε αρχαιολογικούς χώρους, Αρχαία Κόρινθος, Αρχαία Νεμέα, Μυκήνες, Τίρυνθα, Άργος, Ναύπλιο όπου οι σταθμοί οραματιζόμαστε να είναι

συγχρόνως και πολιτιστικά κέντρα και περιβαλλοντικά κέντρα και κέντρα προβολής της συγκεκριμένης περιοχής.

Νομίζω θα είναι η μοναδική γραμμή σε ευρωπαϊκό επίπεδο και όχι με υψηλό κόστος για τη λειτουργία. Αυτό είναι το πρώτο θέμα, η επαναλειτουργία της σιδηροδρομικής γραμμής. Και χαίρομαι γιατί οι εξελίξεις είναι καλές έστω και αργές. Γιατί καθυστερήσαμε.

Ξέρετε στην Ελλάδα όπου εμπλέκονται πολλές υπηρεσίες υπάρχει πρόβλημα, σοβαρό πρόβλημα συντονισμού. Και εδώ είμαστε εμείς, είναι το Υπουργείο Υποδομών, είναι ο ΟΣΕ με την ΓΑΙΑ ΟΣΕ και την ΤΡΑΙΝΟΣΕ, είναι ζητήματα τα οποία είναι δικά μας και πρέπει να τα επιλύσουμε.

Το δεύτερο θέμα είναι η ανάπτυξη των δικτύων φυσικού αερίου στα αστικά κέντρα της Περιφέρειάς μας. Εγώ όταν ανέλαβα Περιφερειάρχης το 2019 δεν υπήρχε πρόβλεψη στο ΕΣΠΑ να μπει ένα ποσό αντίθετα με ότι συνέβη με όλες τις περιφέρειες της χώρας για το φυσικό αέριο.

Το θέσαμε ως στρατηγικό στόχο αυτό διότι η άποψη και η δική μου και της περιφερειακής αρχής είναι ότι σε αυτές τις βασικές υποδομές πρέπει να έχει κύριο ρόλο το κράτος ή εν πάση περιπτώσει ένα ρόλο σημαντικό.

Ήρθαν και οι εξελίξεις οι οποίες οδήγησαν σε πολιτικές μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες όπως τη Γαλλία και τη Γερμανία για την ενέργεια τις οποίες τις γνωρίζετε.

Εν πάση περιπτώσει και αυτό πέρασε από κάποιες διαδικασίες. Η κρίση και ο πόλεμος, ο παγκόσμιος πόλεμος στον οποίο βρισκόμαστε, τα προβλήματα με την ενέργεια κλπ. οδήγησαν σε αποφάσεις την Ευρωπαϊκή Ένωση όπου το φυσικό αέριο θα είναι επιλέξιμη δαπάνη και για την επόμενη περίοδο.

Το Άργος και το Ναύπλιο είναι στην ημικρατική επιχείρηση ΔΕΔΑ όπου ελέγχεται το 67% από το ελληνικό δημόσιο και το υπόλοιπο από ιδιώτες. Τις άλλες πόλεις τις πήραν οι ιδιώτες, εγώ είμαι υπέρ των ιδιωτών και από ιδεολογία αλλά εν πάση περιπτώσει υπάρχει μια εμπλοκή αυτή τη στιγμή στο Συμβούλιο της Επικρατείας μεταξύ ΡΕΑ και ΔΕΔΑ. Μεταξύ δηλαδή ανεξάρτητης αρχής και μιας ημικρατικής επιχείρησης.

Εν πάση περιπτώσει, μπαίνει και το φυσικό αέριο στο επόμενο ΕΣΠΑ και αυτό είναι κάτι το πολύ σημαντικό.

Να πω τελειώνοντας ότι είναι πολύ σημαντικό αυτό το οποίο ακούστηκε ότι πρέπει να υπάρχει συνέργεια των πόρων. Και μια βελτίωση του επιπέδου συνεργασίας μεταξύ μας.

Λοιπόν, έχουμε αρκετά χρήματα. Νομίζω ότι πρέπει να βελτιώσουμε το επίπεδο της στρατηγικής μας και σε επίπεδο Περιφέρειας. Και αυτό συνδέεται με την καλύτερη συνεννόησή μας, τη βελτίωση του επιπέδου συνεννόησης.

Λοιπόν, η συνέργεια των πόρων είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα. Έχουμε πάρα πολλά χρήματα από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης όπου προχθές κάναμε την πρώτη Επιτροπή Παρακολούθησης. Είναι πολλά χρήματα για τη Μεγαλόπολη και όχι μόνο. Και για την Τρίπολη και για την Οιχαλία την περιοχή Μελιγαλά. Την ευρύτερη περιοχή του Δήμου Οιχαλίας, λέω τον Μελιγαλά που τον ξέρετε οι περισσότεροι.

Οι βιομηχανικές περιοχές. Πρέπει να τρέξουμε συντομότερα ιδιαίτερα στη Μεγαλόπολη. Να φύγουμε από τους λόγους, υπήρχαν θεσμικά ζητήματα τα οποία τακτοποιήθηκαν, και να πάμε στην πράξη. Έχουμε πολύ σημαντικούς πόρους από εκεί.

Έχουμε πολύ σημαντικούς πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης όπου μπαίνουμε σε όλες τις προσκλήσεις. Έχουμε αρκετά χρήματα από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων το οποίο υπεγράφη προχθές από το Γενικό Γραμματέα μας, επομένως αυτά μαζί με ίδιους πόρους κλπ. είναι αρκετά χρήματα όπου αν πάμε στην κατεύθυνση για την οποία μίλησαν πριν από λίγο, η οποία είναι ορθή κατεύθυνση. Χωρίς προστασία του περιβάλλοντος δεν μπορούμε να κάνουμε κανένα βήμα.

Δεν υπάρχει τουρισμός βιώσιμος χωρίς την προστασία του περιβάλλοντος. Αυτό πρέπει να είναι ο βασικός μας στόχος. Και αυτά τα χρήματα αν συντονίσουμε τις προσπάθειές μας μπορούμε να λύσουμε σοβαρά προβλήματα.

Και ιδιαίτερα στο επίπεδο των υποδομών. Με αυτούς τους δρόμους τους οποίους έχουμε δεν μπορούμε να περιμένουμε πολλά πράγματα. Τελευταίοι στην καινοτομία που είμαστε δεν μπορούμε να κάνουμε βήματα προς τα εμπρός.

Λοιπόν, μακρηγόρησα. Να τελειώσω εδώ εκφράζοντας τις ευχαριστίες ιδιαίτερα προς τον κύριο Rasmussen και τα άλλα μέλη της

επιτροπής που βρίσκονται εδώ. Να τους ευχαριστήσω για τη βοήθεια που μας παρέχουν. Τη συγγνώμη μου για σφάλματα τα οποία δημιουργούνται αλλά έχουμε τις καλύτερες προθέσεις εδώ όλοι μας και ιδιαίτερα εμείς με την ευθύνη την οποία έχουμε να αξιοποιήσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα χρήματα των ευρωπαϊκών φορολογουμένων. Διότι αυτά τα χρήματα διαχειριζόμαστε εδώ και να πιάνουν τόπο και να φέρνουν πλούτο.

Κάποτε, κύριε Γενικέ Γραμματέα, σας έχω πει και κατ' ιδίαν, πρέπει να γίνει και μια μελέτη τα χρήματα αυτά τα οποία έχουμε πάρει από τους ευρωπαίους φορολογούμενους τελικά πόσο εισέφεραν στην ανάπτυξη του ΑΕΠ των περιοχών; Πόσο συνέβαλαν σε αυτό; Ακριβώς και σε κάθε περιοχή.

Λοιπόν, σας ευχαριστώ πάρα πολύ, καλή επιτυχία να έχουμε. Και μπορούμε να πούμε όλες τις αλήθειες με ευγενικό τρόπο, ευγενείς άνθρωποι είμαστε όλοι ώστε να φτάσουμε στο καλύτερο αποτέλεσμα. Αυτό επιθυμούμε όλοι.

Καλές εργασίες και καλά αποτελέσματα. Σας ευχαριστώ πολύ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ κύριε Περιφερειάρχη και για τα καλά σας λόγια και για το συντονισμό, για τη συνεργασία. Είναι πραγματικά άψογη.

Εγώ δράττομαι τώρα της ευκαιρίας αυτής επειδή έθεσε ο Περιφερειάρχης κλείνοντας έτσι τα τρία θέματα και με τη συνέργεια των πόρων και με το φυσικό αέριο το οποίο έχει ενταχθεί στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο και ενδεχομένως με την τροποποίηση του κανονισμού να το δούμε και στη νέα περίοδο εκείνο το τμήμα που θα έχει απομείνει.

Είναι πολύ σημαντικό ότι βάλαμε επενδυτική προτεραιότητα και το φυσικό αέριο είναι στο πρόγραμμα 2014-2020, άρα ουσιαστικά οι πόλεις του Άργους και του Ναυπλίου θα έχουν σε ένα χρόνο από τώρα δίκτυο διανομής φυσικού αερίου από τον κεντρικό αγωγό.

Και δράττομαι, κύριε Rasmussen, της ευκαιρίας επειδή έθεσε ο Περιφερειάρχης το θέμα του έργου της σιδηροδρομικής γραμμής να θέσουμε τα πράγματα στην Επιτροπή Παρακολούθησης που έχουμε δεσμευτεί αμοιβαία και τι καλύτερο από το να είναι παρών και ο

Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Δεν υπάρχει καλύτερη συγκυρία και συνάντηση από αυτή.

Να πούμε λοιπόν ότι και εμείς ως υπηρεσία έχουμε ανταλλάξει ηλεκτρονικά μηνύματα με την ομάδα JASPERS η οποία ουσιαστικά έχει προτείνει εφόσον το έργο είναι επιλέξιμο και με τη δική σας επιβεβαίωση τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027 να κάνουμε όλη την προετοιμασία άμεσα και με τους πιο γρήγορους ρυθμούς ώστε εκτός από την τεχνική μελέτη του έργου του ΟΣΕ η οποία είναι απολύτως έτοιμη στο τεχνικό της κομμάτι να έχουμε μια μελέτη βιωσιμότητας -να τα λέω πιο αργά και για τη μετάφραση, καμιά φορά τρέχω- και μια μελέτη βιωσιμότητας για την ανάπτυξη λοιπόν όλων των υπόλοιπων τμημάτων που αφορούν το επιχειρηματικό κομμάτι, το τουριστικό κομμάτι και όλα αυτά που έχουμε επισημάνει στην αλληλογραφία.

Από τη δική μας λοιπόν τη μεριά όπως το είπε και ο Πρόεδρος της Επιτροπής και Περιφερειάρχης Πελοποννήσου είναι ξεκάθαρο ότι δεσμευόμαστε σε αυτή την υποχρέωση να εκπονηθούν οι μελέτες με αναθέσεις δικές μας και σε συντονισμό με την ομάδα JASPERS ώστε να έχουμε μια ανάλυση τέτοιου μεγέθους η οποία να μας δείξει όλες τις συμπληρωματικές δράσεις οι οποίες θα ακολουθήσουν την κατασκευή την τεχνική της γραμμής.

Και παράλληλα να έχουμε και τη δική σας γνώμη και δέσμευση σας παρακαλώ πάρα πολύ σχετικά με την επιλεξιμότητα του έργου τη νέα προγραμματική περίοδο ώστε και εμείς ως υπηρεσία να είμαστε διασφαλισμένοι ότι όλη η προετοιμασία που θα κάνουμε από εδώ και μετά θα οδηγήσει σε ένα έργο που θα έχει δικαιούχο τον ΟΣΕ και όσους άλλους όπως η Περιφέρεια Πελοποννήσου φορείς οι οποίοι θα υλοποιήσουν τις δράσεις τις συναφείς για να συμπληρώσουν όλο το μοντέλο της ανάπτυξης της σιδηροδρομικής γραμμής που είναι και ο προάγγελος για τη λειτουργία της γραμμής σε όλο το μεγάλο V που έχει η Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Παρακαλώ, κύριε Rasmussen.

Mr. RASMUSSEN:

Αντώνη, να σχολιάσω επ' αυτού.

Όντως όπως το περιέγραψε ο Περιφερειάρχης αυτή την επένδυση που ακολουθεί μια χαμένη επένδυση είναι ακριβώς και το δικό μας

όραμα. Συμφωνούμε ότι αναζητούμε, θέλουμε μια λειτουργούσα κλασική σιδηροδρομική γραμμή που θα συνδυάζει βεβαίως και ευκαιρίες ανάπτυξης κατά μήκος της γραμμής με τοπικές επιχειρήσεις και για τουριστικούς σκοπούς.

Η πρόκληση θα είναι να φέρουμε τουρίστες από την ακτογραμμή στην ενδοχώρα. Βεβαίως η ανάπτυξη αυτού του έργου είναι περίπλοκη, απαιτεί καινούργια πράγματα. Ο ΟΣΕ έχει κάνει πράγματα. Χρειαζόμαστε τη μελέτη σκοπιμότητας για να δούμε τις δυνατότητες ανάπτυξης. Αυτό θα χρειαστεί χρόνο.

Αντί λοιπόν να διακινδυνεύσουμε να γκρεμιστεί το έργο με την προθεσμία του χρόνου το Δεκέμβριο, συμφωνήσαμε να υπάρχει επιλεξιμότητα του έργου για την επόμενη περίοδο.

Έχουμε μια συμφωνία κυρίων την οποία θα τιμήσουμε και βασίζομαι στο γεγονός ότι ο συντονισμός θα γίνει όπως είπατε. Ο σιδηρόδρομος είναι προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αλλά βεβαίως θα πρέπει να είναι μια βιώσιμη σιδηροδρομική γραμμή, να αξίζει η επένδυση.

Πιστεύουμε ότι είναι ένα σιδηροδρομικό έργο το οποίο θα θέσει τα θεμέλια για την επόμενη γενιά. Έχουμε και άλλες πρωτοβουλίες και στα προάστια της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης όπου οι σιδηροδρομικές γραμμές μπορούν να είναι εναλλακτικές για το ΜΕΤΡΟ με στοχευμένες επενδύσεις όσον αφορά την προσβασιμότητα.

Και πράγματι έχετε το λόγο μας ότι είμαστε ευνοϊκά διατεθειμένοι για την ένταξη του ιδίου αυτού έργου την επόμενη περίοδο. Και αυτό μπορεί να συμβεί στην πρώτη τροποποίηση. Ας μην βιαστούμε, είναι επιλέξιμο τώρα μέχρι του χρόνου αλλά έχουμε ελέγξει και με τους συναδέλφους στην επιτροπή, υπάρχουν κάποιες απαιτήσεις για το έργο αλλά αυτό είναι οι συνήθεις απαιτήσεις, δεν είναι κάτι ιδιαίτερο. Έχουμε λοιπόν συμφωνία επ' αυτού. Και βασίζομαι στο συντονισμό.

Ένταξη λοιπόν του έργου αυτού στην επόμενη περίοδο μετά από την τροποποίηση.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Πολύ ωραία, σας ευχαριστούμε πάρα πολύ. Κύριε Γενικέ να προχωρήσουμε; Ωραία. Κύριε Περιφερειάρχη, νομίζω ότι είναι ξεκάθαρο το θέμα όπως έχει διαμορφωθεί με το τρένο.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Ναι, αυτό είναι ένα πάρα πολύ καλό νέο για την Περιφέρειά μας, για την ιστορία μας και για τις προοπτικές ανάπτυξης. Η επαναλειτουργία του τρένου με τη στήριξη και την οικονομική βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Θερμά ευχαριστώ μέσα από την καρδιά μου τον κύριο Rasmussen και αναγνωρίζω ότι είχε απολύτως δίκιο στα επιχειρήματα τα οποία έχει θέσει από πέρυσι το Μάρτη που συζητάμε αυτό το θέμα. Είμαι πάρα πολύ ευχαριστημένος από αυτή τη δήλωση.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Πολύ ωραία. Να προχωρήσουμε λοιπόν στην δεύτερη ενότητα της ημερήσιας διάταξης όπου έχουμε κάποιες παρουσιάσεις ως υπηρεσία σχετικά με τις ενότητες που βλέπετε από την 1 έως και την 5.

Να παρακαλέσω το εξής. Επειδή πολλά μέλη συμμετέχουν διαδικτυακά από ότι έχω πληροφορηθεί και οι παριστάμενοι, μετά από κάθε παρουσίαση η οποία είναι πολύ συνοπτική από τη δική μας την πλευρά, μόνο η πρώτη που είναι η πορεία υλοποίησης και επειδή έχουν να γίνουν και δυο χρόνια επιτροπές, είναι που θα παρουσιάσει λίγο τους άξονες πιο αναλυτικά.

Μετά λοιπόν το πέρας κάθε παρουσίασης θα μπορούν οι παριστάμενοι, τα μέλη αν θέλουν να θέσουν κάποιο ερώτημα ή αν έχουν κάποια παρέμβαση συγκεκριμένη να μπορέσουμε να τους ακούσουμε και να προχωρήσουμε με όσο το δυνατόν πιο γρήγορους ρυθμούς.

Να παρακαλέσω το συντονισμό από τη γραμματεία να έχουμε στις οθόνες μας την πρώτη παρουσίαση σχετικά με την πορεία υλοποίησης του επιχειρησιακού μας προγράμματος '14-'20 και την ετήσια έκθεση υλοποίησης του 2021 να είναι στο μόνιτορ να μπορέσουμε να τη δούμε, πολύ ωραία.

Λοιπόν στο κομμάτι της πορείας υλοποίησης έχουμε ένα πρόγραμμα, το ανέφερε και ο γενικός μας γραμματέας πριν, των 255 εκατομμυρίων ευρώ. Με τα δύο ταμεία, το Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης να συμμετέχει κατά 68,2% και 174 εκατομμύρια και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο να συμμετέχει με 32% και 81 εκατομμύρια.

Άρα λοιπόν το ποσοστό συγχρηματοδότησης του προγράμματος είναι στο 80% με τα δύο ταμεία να έχουν τη συνεισφορά που σας ανέφερα.

Το προχωράω, ωραία. Λοιπόν, τι περιλαμβάνει το πρόγραμμα. 7 άξονες προτεραιότητες, οι 5 είναι με τα έργα και οι 2 με την τεχνική βοήθεια.

Οι 5 συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και οι 2 από το Κοινωνικό Ταμείο. Κάθε άξονας έχει θεματικούς στόχους. Συνολικά λοιπόν έχουμε 10 θεματικούς στόχους. 8 από το ΕΤΠΑ, 1 συγχρηματοδοτείται και από τα δύο ταμεία και 1, ο θεματικός στόχος 8, συγχρηματοδοτείται μόνο από το Κοινωνικό.

Κάτω από τους κοινωνικούς στόχους στην πυραμίδα του προγράμματος βρίσκονται οι επενδυτικές προτεραιότητες 27 το σύνολο με 19 να ανήκουν στους θεματικούς στόχους άρα να συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ κατ' αντιστοιχία και με 8 να συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Οι άξονες της τεχνικής βοήθειας, οι άξονες προτεραιότητας της τεχνικής βοήθειας όπως σε όλα τα προγράμματα δεν περιλαμβάνουν θεματικούς στόχους και επενδυτικές προτεραιότητες.

Η κατανομή των πόρων στους άξονες προτεραιότητας. Βλέπουμε ότι ο άξονας προτεραιότητας 1, στην παρένθεση βλέπετε ο κάθε άξονας ποια είναι η βασική του στόχευση, έρευνα, καινοτομία, ψηφιακές εφαρμογές, επιχειρηματικότητα είναι ο άξονας προτεραιότητας 1. Αντίστοιχα ο στόχος πολιτικής 1 της καινούργιας περιόδου. Με το ΕΤΠΑ εδώ να συνεισφέρει 48 εκατομμύρια ευρώ.

Ο άξονας προτεραιότητας 2.α είναι από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο με 79,5 εκατομμύρια. Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και κοινωνική ένταξη.

Ο 2.β πάλι από το ΕΤΠΑ με τις κοινωνικές υποδομές, σχολεία, υγεία, δηλαδή εκπαίδευση και υγεία τα βασικά του στα 20,7 εκατομμύρια από το ΕΤΠΑ.

Ο άξονας προτεραιότητας 3 περιβάλλον, ενέργεια, κλιματική αλλαγή, τουρισμός και πολιτισμός πολύ σημαντικός ο άξονας γιατί μαζεύει πολλές επιμέρους θεματικές ενότητες μέσα από το ΕΤΠΑ με 47,8 εκατομμύρια.

Ο άξονας προτεραιότητας 4 με τις υποδομές μεταφορών και τα δίκτυα που είναι όλα τα οδικά μας έργα, το δίκτυο του φυσικού αερίου το οποίο εντάχθηκε πρόσφατα από το ΕΤΠΑ 53 εκατομμύρια.

Και οι δυο άξονες της τεχνικής βοήθειας ένας από κάθε ταμείο με 4,4 και 1,45 εκατομμύρια ευρώ.

Τα επίπεδα ενεργοποίησης και υλοποίησης του προγράμματός μας. Μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου είναι τα στοιχεία και από το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα.

Έχουμε λοιπόν 148 προσκλήσεις σε δυνητικούς δικαιούχους με προϋπολογισμό 542 εκατομμύρια ευρώ. Οι 96 εξ αυτών αφορούν προσκλήσεις για δράσεις του ΕΤΠΑ και αθροίζουν 443,8 εκατομμύρια. Και οι υπόλοιπες 52 δράσεις του Κοινωνικού Ταμείου με προϋπολογισμό 98,3 εκατομμύρια.

Από αυτές τις προσκλήσεις έχουν προκύψει 2.994 ενταγμένες πράξεις. Το μεγάλο πλήθος βεβαίως να ξεκαθαρίσω από την αρχή δεν είναι το νούμερο λανθασμένο απλά κάθε πράξη επιχειρηματικότητας περιλαμβάνει έναν επιχειρηματία άρα καταλαβαίνετε ότι το πλήθος είναι μεγάλο όταν εντάσσονται πολλές επιχειρήσεις ειδικά στον άξονα προτεραιότητας 1.

Έχουμε λοιπόν ενταγμένες πράξεις 2.994 σε όλο το πρόγραμμα με προϋπολογισμό 560 εκατομμύρια ευρώ. Το οποίο αντιστοιχεί στο 220% του προϋπολογισμού του προγράμματος. Εξ αυτών οι 2.578 όπως προείπα είναι πράξεις του Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, έχουν προϋπολογισμό 441,3 εκατομμύρια που αντιστοιχεί στο 253, 254% του προϋπολογισμού του ΕΤΠΑ μέσα στο πρόγραμμα.

Και εξ αυτών των 2.578 οι 2.422 είναι οι πράξεις κρατικών ενισχύσεων που κάθε μια ξεχωριστά αφορά μια επιχείρηση, έναν ΑΦΜ και αθροίζουν προϋπολογισμό 92 εκατομμύρια ευρώ.

Έχουμε, τέλος, 416 πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο με προϋπολογισμό 119 εκατομμύρια οι οποίες αντιστοιχούν στο 147% περίπου του προϋπολογισμού του Ταμείου.

Εξ αυτών οι τελευταίες 341 και πλέον πρόσφατες είναι κρατικές ενισχύσεις και αυτές, ενέχουν λοιπόν κρατική ενίσχυση και αφορούν ανέργους οι οποίοι θα ιδρύσουν επιχείρηση ή θα απασχοληθούν στη

δική τους δηλαδή με αυτοαπασχόληση και έχουν προϋπολογισμό 5 εκατομμύρια ευρώ.

Στο κομμάτι των συμβάσεων έχουμε νομικές δεσμεύσεις σε 2.948 πράξεις. Φτάνουμε τα 421,6 εκατομμύρια. Είμαστε στο 165% του προϋπολογισμού. Ακούσαμε και τον Γενικό μας Γραμματέα ότι πράγματι είναι νομικές δεσμεύσεις σε πολύ μεγάλο ύψος επί του προϋπολογισμού του προγράμματος.

Βεβαίως κάποιες νομικές δεσμεύσεις και κάποια έργα από αυτά όπως είπαμε και στη χθεσινή μας τεχνική συνάντηση είναι ακριβώς για να είναι μεταφερόμενα ή phased στο νέο πρόγραμμα και να εξασφαλίσουν στα έτη του νέου προγράμματος την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί.

Στις κρατικές ενισχύσεις βεβαίως οι συμβάσεις ταυτίζονται πάντα με τις εντάξεις διότι όταν εντάσσεται ένα επιχειρηματικό επενδυτικό σχέδιο ο προϋπολογισμός της ένταξης ταυτόχρονα αποτελεί και προϋπολογισμό της σύμβασής του.

Οι συμβάσεις στις 2.543 πράξεις από τις 2.948 συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, ανέρχονται στα 318,5 και αντιστοιχούν στο 183% του προϋπολογισμού του Ταμείου αυτού. Και οι υπόλοιπες συμβάσεις είναι οι 405 που αφορούν συγχρηματοδοτούμενες πράξεις από το ΕΚΤ, έχουν συμβατικό τίμημα 103,1 περίπου εκατομμύρια ευρώ και αντιστοιχούν στο 127% του προϋπολογισμού του Ταμείου του Κοινωνικού στο πρόγραμμά μας.

Τέλος, οι δαπάνες μας ανέρχονται από τις 1886 πράξεις την 30^η Σεπτεμβρίου στο ποσό των 190,8 εκατομμυρίων είναι το 75% του προϋπολογισμού. Σήμερα είμαστε 21 μέρες αργότερα το ποσοστό αυτό έχει ανέβει στο 78%.

Προφανώς τους μήνες που υπολείπονται το '22 και γενικά το '23 ή οι νομικές δεσμεύσεις που σας προανέφερα είναι αυτές οι οποίες θα δίνουν τις δαπάνες που επιθυμούμε για την επιτυχή ολοκλήρωση. Και απλά σημειώνουμε ότι από τα 190,8 εκατομμύρια των δαπανών τα 140 περίπου προέρχονται από τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και είναι το 80% του ΕΤΠΑ επί του προϋπολογισμού του και τα 45,57 εκατομμύρια εξ αυτών αφορούν ενισχύσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων οι οποίες μικρομεσαίες επιχειρήσεις που ενισχύονται έχουν το πλήθος των 1734 μικρομεσαίων πάντα, τονίζω, επιχειρήσεων.

Τα 51 περίπου εκατομμύρια ευρώ προέρχονται και από 47 πράξεις χρηματοδοτούμενες από το κοινωνικό και αντιστοιχούν στο 63% του προϋπολογισμού του κοινωνικού ταμείου στο πρόγραμμά μας.

Βλέπουμε εδώ και σε επίπεδο θεματικών στόχων μέσα σε κάθε άξονα πως μπορεί, πως επιτυγχάνεται το αποτέλεσμα. Βλέπετε λοιπόν τους θεματικούς στόχους να μην το αναλύσω παραπάνω, είναι στα έγγραφα και ηλεκτρονικά και αυτά που έχετε σήμερα μπροστά σας, απλά κάθε θεματικός στόχος που βλέπετε με μπλε χρώμα στη στήλη δημιουργεί με βάση τον προϋπολογισμό του το ύψος επίτευξης δαπανών που βλέπετε με πορτοκαλί χρώμα στον αντίστοιχο άξονα.

Βλέπετε λοιπόν ότι ο άξονας 1, θα το δούμε και στη συνέχεια πιο αναλυτικά, είναι στο 100,4. Ο άξονας 2.α στο 66% και σιγά-σιγά όλοι οι άξονες, ας τους δούμε συνολικά σε επίπεδο προσκλήσεων, εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων και δαπανών και η τελευταία με τις διακεκομμένες γραμμές προσέγγιση είναι η προοπτική ολοκλήρωσης του προγράμματος όπου βλέπετε αντίστοιχα ότι οι προσκλήσεις σήμερα είναι στο 255%. Έχουμε εντάξεις σε αντίστοιχα επίπεδα.

Οι νομικές δεσμεύσεις όπως σας ανέφερα και πριν στο 183 και οι δαπάνες μας να ανέρχονται στο 83%. Είναι δαπάνες οι οποίες έχουν επικαιροποιηθεί με τα στοιχεία του ΟΠΣ και βεβαίως έχουμε μια ολοκλήρωση, μια προοπτική ολοκλήρωσης η οποία με βάση και τις οδηγίες του Υπουργείου και της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ο στόχος μας είναι κάθε άξονας να εξασφαλίσει κλείσιμο στο 110% του προϋπολογισμού του και αυτό να το πω στα μέλη της Επιτροπής, το λέω σε κάθε Επιτροπή για να το γνωρίζουμε.

Όταν έχουμε 100 να πετύχουμε πάντα κλείνουμε στα 110 γιατί μπορεί ένας έλεγχος, μπορεί κάποια δαπάνη, μπορεί κάτι μετά το κλείσιμο σε χρονική περίοδο μεταγενέστερη η οποία δεν επιδέχεται θεραπείας να δημιουργήσει κάποια μείωση αυτής της δαπάνης. Οπότε κλείνοντας στο 110% έως 115% εξασφαλίζουμε ότι κανένας άξονας δεν πρόκειται να είναι κάτι από το 100%. Ταυτόχρονα δε μπορούμε τα πλεονάσματα αυτά άνω του 100 να τα διαχειριστούμε ως μεταφερόμενα έργα ή οτιδήποτε άλλο προκύψει για το επόμενο πρόγραμμα.

Σε κάθε βέβαια περίπτωση αυτά χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Ο άξονας προτεραιότητας 1, τον βλέπετε εδώ σε προσκλήσεις, εντάξεις, νομικές δεσμεύσεις και δαπάνες είναι ένας άξονας, θα σταθώ μόνο στις δαπάνες, δεν θα κουράσω πλέον στη χρονική στιγμή που βρισκόμαστε τέλη του '22, μόνο οι δαπάνες έχουν νόημα και ίσως λίγο οι νομικές δεσμεύσεις.

Βλέπετε τις νομικές δεσμεύσεις στο 201,5%, πάρα πολύ υψηλά. Έχουμε δαπάνες ήδη στο 100,4. Άρα ήδη έχει ξεπεραστεί ο στόχος για το τέλος του '23.

Έχουμε μια προοπτική κοντά στο 120% η οποία βεβαίως στον ένα χρόνο που απομένει μέχρι το κλείσιμο του προγράμματος είτε μέσω των αναθεωρήσεων, είτε μέσω των μεταφερόμενων έργων θα διαμορφωθεί στα επίπεδα του 110% με 115%. Είτε δηλαδή θα ενισχυθεί ο άξονας είτε κάποια έργα του άξονα θα μπορέσουν να χρηματοδοτηθούν από το επόμενο πρόγραμμα ή από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Στο κομμάτι, στο μέρος που αφορά τον άξονα προτεραιότητα 2.α πραγματικά καταβάλουμε μεγάλη προσπάθεια για να πετύχουμε το στόχο του 105% που βλέπετε στο τέλος. Βρισκόμαστε τώρα που μιλάμε στο 66%.

Πραγματικά συζητήσαμε και εχθές στην τεχνική μας συνάντηση, κυρία Ξενίδου, κάποια θέματα που έχουμε και αφορούν κυρίως το κομμάτι της ψυχικής υγείας και την ενεργοποίηση των δομών αυτών.

Τα υπόλοιπα δείχνουν να προχωρούν κανονικά και με τις εντάξεις στο ύψος που έχουμε, έχουμε τη σιγουριά ότι θα είμαστε στο 105%. Έχουμε κινητοποιήσει πάρα πολλούς φορείς οι οποίοι και λόγω της πανδημίας είχαν μια σχετική καθυστέρηση στην εξέλιξη των δράσεων.

Είμαστε σε συνεργασία και με την ΕΥΣΕΚΤ στο κομμάτι της αντιμετώπισης των προβλημάτων που βλέπουμε στους διάφορους τομείς. Είπαμε και εχθές ότι στο κομμάτι των Ρομά δεν παρουσιάστηκε μεγάλη προθυμία από τους δικαιούχους για να υποβάλλουν προγράμματα.

Περιμένουμε τον ΟΑΕΔ να επανεκκινήσει το πρόγραμμα της κατάρτισης για την προώθηση στην απασχόληση. Είναι λοιπόν ένα σύμπλεγμα ενεργειών, είναι ο άξονας που έχουμε πέσει περισσότερο

και δίνουμε τις δυνάμεις μας περισσότερο με στόχο να ξεπεράσει το 105% που βλέπετε.

Πιστεύουμε ότι το σενάριό μας είναι το απαισιόδοξο με το 105% άρα το πιο αισιόδοξο ανεβάζει την εκτίμηση. Θέλουμε όμως να δουλεύουμε στα κατώτερα για να έχουμε αυτή την αυξημένη σιγουριά ότι θα πετύχουμε.

Στον άξονα προτεραιότητας 2.β που είναι από το ΕΤΠΑ έχουμε δαπάνες ήδη στο 73% και βλέπετε τις νομικές δεσμεύσεις κοντά στο 200. Έχει προοπτική ολοκλήρωσης στο 115%, δεν δημιουργεί κάποιο σημάδι ανησυχίας, ίσα-ίσα που οι νομικές δεσμεύσεις είναι έτοιμες για να τροφοδοτήσουν στην ουσία και το νέο πρόγραμμα με έργα τα οποία έργα στο τέλος του '24 θα μας βοηθήσουν στην επίτευξη των στόχων του νέου προγράμματος.

Ο άξονας προτεραιότητας 3 στο 60,4% αλλά με νομικές δεσμεύσεις 212,5% είπαμε και εχθές, καταλαβαίνετε ότι υπάρχουν πολλά έργα των οποίων οι νομικές δεσμεύσεις δεν μετέχουν στις δαπάνες ακριβώς γιατί είναι έργα για το επόμενο πρόγραμμα.

Αυξημένη σιγουριά και εδώ, ότι προοπτική ολοκλήρωσης αυτή τη στιγμή στο 120% θα δούμε στην αναθεώρηση πως θα διαμορφωθεί ακριβώς το ποσοστό με κάποια ενίσχυση ενδεχομένως του άξονα.

Ο άξονας 4 οι οδικές και λοιπές υποδομές είναι και αυτός με νομικές δεσμεύσεις πάρα πολύ ψηλά και δαπάνες που ήδη είναι στο 91%. Εκτίμηση ακριβώς στα όρια που μας έχει θέσει το Υπουργείο στο 108% και με κάποια έργα ήδη ενταγμένα, βλέπετε τις εντάξεις πόσο ψηλά είναι, ήδη ενταγμένα έργα για να μπορέσουμε να περάσουμε κάποια από αυτά ως μεταφερόμενα στην επόμενη περίοδο.

Οι άξονες της τεχνικής βοήθειας στο 90% αντίστοιχα και στο 55% αναφορικά με το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ. Και εδώ μπορούμε να δούμε την προοπτική ολοκλήρωσης και στο κομμάτι εποπτικά σε όλους τους άξονες που είναι με το πορτοκαλί χρώμα αναλυόμενοι αυτοί στους θεματικούς τους στόχους που είναι με το μπλε.

Βλέπετε για παράδειγμα στον άξονα προτεραιότητας 2^α το θεματικό στόχο 8 που είναι ο στόχος του Κοινωνικού Ταμείου ο οποίος πρακτικά συνεισφέρει στην επίτευξη των στόχων του άξονα.

Βλέπετε επίσης στον άξονα προτεραιότητας 3 το θεματικό στόχο 4 που έχει τη δράση του Εξοικονομώ η οποία είναι αυτή που

τροφοδοτεί την υψηλή απόδοση. Και βεβαίως ακολουθούν οι άλλοι άξονες.

Έχουμε λοιπόν αυτή τη στιγμή μια προοπτική ολοκλήρωσης η οποία το ΕΤΠΑ το φτάνει στο 115% και το ΕΚΤ στο 105%. Και μια προοπτική ολοκλήρωσης του προγράμματος στο 112,1% που είναι πάρα πολύ λογική προσέγγιση με βάση και τις αντοχές που έχει το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων το οποίο δεν θέλουμε να επιβαρύνουμε.

Για την ετήσια έκθεση υλοποίησης δυο λόγια του '21, η οποία αναφέρεται σε όλη την πρόοδο εφαρμογής του προγράμματος από την έναρξη από το 2014 μέχρι και 31/12, αφετέρου για το έτος το ίδιο το 2021 κάνει την εξέταση και το συγκρίνει με τα προηγούμενα.

Από αυτή τη σύγκριση λοιπόν και από την εξέταση αυτή της ετήσιας έκθεσης προκύπτει ότι τα στοιχεία ενεργοποίησης του προϋπολογισμού των δράσεων είναι περισσότερο αυξημένα από οποιοδήποτε άλλο έτος, φαίνεται άλλωστε και από την πορεία υλοποίησης.

Και οι υπογεγραμμένες συμβάσεις και οι δαπάνες που δηλώθηκαν από τους δικαιούχους επίσης φτάνουν σε υψηλά επίπεδα.

Η συνολική εξειδίκευση ανήλθε στα 652 εκατομμύρια. Έχω με μπλε χρώμα βάλει το σύνολο, με πράσινο το ΕΤΠΑ και με ένα κόκκινο σκούρο βλέπουμε το κοινωνικό. 652, τα 506 εκατομμύρια για το ΕΤΠΑ τα υπόλοιπα 145 για το ΕΚΤ.

133 προσκλήσεις προς δυνητικούς δικαιούχους από την έναρξη εφαρμογής μέχρι το τέλος του '21. Μην μπερδεύομαι, μια πρόσκληση κρατικών ενισχύσεων μετριέται μια φορά άσχετα με τις πολλές πράξεις που θα προκύψουν από αυτή για να ενταχθούν οι επιχειρήσεις.

Λοιπόν, οι προσκλήσεις 521. Εξ αυτών έχουμε 440 στο ΕΤΠΑ και τα υπόλοιπα 81 είναι του ΕΚΤ. Από την έναρξη εφαρμογής του προγράμματος μέχρι το τέλος του '21 εντάχθηκαν 2.521 πράξεις στα 540 εκατομμύρια που ανέφερα πριν. Τα 433 είναι του ΕΤΠΑ με 2.457 πράξεις και τα υπόλοιπα 107 εκατομμύρια είναι οι 64 πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Νομικές δεσμεύσεις αντίστοιχα 2.469 344 εκατομμύρια. Με τα 260 στο ΕΤΠΑ και τα υπόλοιπα 83 στο Κοινωνικό Ταμείο. Οι δαπάνες, αυτό να δούμε έχει ενδιαφέρον. 156,8 εκατομμύρια ήταν

μέχρι το τέλος του '21 61,5. Είδατε ότι ήδη βρισκόμαστε στο 78%-79% σήμερα τον Οκτώβρη του '22. Καταλαβαίνετε λοιπόν με τι ρυθμό ανεβαίνουν οι δαπάνες στα δυο τελευταία έτη των προγραμμάτων. Είναι πάγια εμπειρία αυτό.

Από αυτά τα 157 εκατομμύρια τα 118,5% είναι από το ΕΤΠΑ και τα υπόλοιπα 38,3 από το Κοινωνικό. Και συνοπτικά η πρόοδος εφαρμογής μέσα στο έτος '21 έναντι των αντίστοιχων μεγεθών μέχρι το τέλος του '21. Βλέπουμε τη διαφοροποίηση που γίνεται που άρχισε να γίνεται από το '21 με αύξηση των εξειδικεύσεων κατά 11%, των προσκλήσεων κατά 25% περίπου, των εντάξεων κατά 51%, των συμβάσεων δηλαδή των νομικών δεσμεύσεων κατά 67% και των δαπανών ως φυσική συνέπεια όλων των προηγούμενων κατά 55,3%.

Οι παράγοντες που επηρέασαν για να λέμε και τα προβλήματα που αντιμετωπίσαμε και με ποιο τρόπο βλέπουμε ότι ίσως είναι καλό να αντιμετωπίζονται και στη συνέχεια.

Το έτος '21 λοιπόν καλύψαμε κενά, καθυστερήσεις ως προς τις νομικές δεσμεύσεις που είχαμε στις πράξεις και στα υποέργα μέχρι το τέλος του '20. Αυτό έγινε με κινητοποίηση των δικαιούχων των πράξεων, αναφέρθηκε και ο Δήμαρχος Ανατολικής Μάνης στο ξεκίνημα της σημερινής μέρας στο με ποιο τρόπο προσπαθούμε και εμείς από την υπηρεσία να βλέπουμε τα προβλήματα των δικαιούχων και να στεκόμαστε δίπλα τους.

Παράλληλα προβλήματα με τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων του περίφημου νόμου 4412 όπως με τον 4782 αργότερα τροποποιήθηκε, λύθηκαν ουσιαστικά από τις αρχές του '21 και δεν είχαμε κανένα πρόβλημα στην εφαρμογή των διαδικασιών δημοπράτησης και ανάθεσης συμβάσεων.

Άρα αυτά τα δύο, δηλαδή οι δικαιούχοι σε συνεργασία με εμάς και το ομαλό θεσμικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις βοήθησαν ώστε να έχουμε ολοκλήρωση των διαδικασιών αυτού που είπε και ο Περιφερειάρχης πριν της απαραίτητης γραφειοκρατίας που έχει η διοίκηση ώστε να φτάσουμε οι δαπάνες σήμερα να είναι στα ποσοστά που σας προανέφερα.

Αυτή είναι μια παρουσίαση λοιπόν από μέρους μας της πορείας μέχρι σήμερα. Έχουμε λογικά άλλο ένα έτος το 2023. Θεωρούμε ότι τα πράγματα είναι σε πολύ καλύτερο ρυθμό από το ρυθμό που είχαμε

μέχρι θα έλεγα και τις αρχές του '20 με τη λογική ότι ήρθε μεν η πανδημία, τροποποιήθηκαν κάποια πράγματα, μπήκαμε σε κάποιες βάσεις.

Βεβαίως και να το αναφέρουμε αυτό, στηρίχθηκαν οι επιχειρήσεις και το σύστημα της δημόσιας υγείας με χρήματα του ΠΕΠ αποκλειστικά για λόγους της πανδημίας και αυτό ήταν πάρα πολύ σημαντικό και ευχαριστούμε και τις υπηρεσίες και την Επιτελική του Υγείας για το γεγονός ότι διαχειριζόμαστε πράξεις πάρα πολύ σημαντικές και για το Υπουργείο Υγείας με το νοσηλευτικό και ιατρικό προσωπικό το οποίο συνδέθηκε με την παροχή υπηρεσιών στους πολίτες.

Νομίζω ότι στο σημείο αυτό να σταματήσω εγώ και να δώσω χρόνο αν έχουμε επιθυμία για παρεμβάσεις ή για ερωτήσεις. Και έχω συνεννοηθεί και με τη γραμματεία εκεί κάτω αριστερά αν διαδικτυακά υπάρχουν σηκωμένα χέρια να μπορέσουμε να δώσουμε το λόγο και στους συναδέλφους ή στα μέλη της Επιτροπής οτιδήποτε και αν είναι οι οποίοι μας παρακολουθούν και συμμετέχουν διαδικτυακά.

Δεν ξέρω από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αν έχετε Νατάσσα.

Να δούμε λοιπόν, ειδοποιήστε με αν κάποιος έχει.. Δεν υπάρχει επιθυμία; Ωραία, κυρία Κουσκούνη, παρακαλώ.

Κα ΚΟΥΣΚΟΥΝΗ:

Καλημέρα και από εμένα. Καταρχάς και εγώ να πω συγχαρητήρια για τη σημαντική επιτάχυνση που είχατε στις δαπάνες.

Ο προβληματισμός μας αφορά κυρίως αυτό που έχετε και εσείς εντοπίσει το μεγάλο ποσοστό που έχετε στις νομικές δεσμεύσεις το οποίο κάπως παρεμβάλλεται στους πίνακες που μας έχετε στείλει και δεν διευκολύνει την ανάλυσή μας.

Θα θέλαμε λοιπόν αυτό και σε συνδυασμό με τη χαμηλή απορρόφηση που βλέπουμε σε δυο άξονες στον 2β και στον 3 κάπως μας δυσκολεύει στο να αναλύσουμε τι ακριβώς γίνεται και που θα πάμε.

Θα θέλαμε λοιπόν αν είναι δυνατόν στις επόμενες τεχνικές συναντήσεις να έχουμε κάποιους πίνακες που θα είναι καθαροί από τα ποσά που μεταφέρονται ή είναι phased ώστε να μπορούμε να έχουμε μια πιο ξεκάθαρη εικόνα.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Αυτό όπως είπαμε και εχθές στην τεχνική μας συνάντηση είναι πολύ ψηλά οι νομικές δεσμεύσεις, καταλαβαίνετε ότι στο πληροφοριακό σύστημα η νομική δέσμευση αποτυπώνεται, καταχωρείται. Άρα λοιπόν δεν μπορούμε να μην την καταχωρήσουμε αν είναι να μετρήσει για την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Οι δαπάνες όμως που δημιουργούνται από αυτή τη νομική δέσμευση δεν δηλώνονται στο πληροφοριακό σύστημα, δεν φαίνονται στην εξαγωγή των αποτελεσμάτων και των αριθμών, απλά τις πληρώνει και εδώ είναι ο Γενικός μας Γραμματέας τι ακριβώς, τη μάχη που δίνει για να μπορέσουν να βρεθούν τα χρήματα να έχουν πληρωθεί αυτά τα έργα ώστε όταν έρθει η ώρα του αιτήματος πληρωμής όποτε αυτό γίνει να μπορούμε να τα δηλώσουμε για να έρθει η συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πίσω στη χώρα.

Αναλάβαμε λοιπόν εχθές και επιβεβαιώνουμε και σήμερα ότι οι πίνακες θα σας δίνονται με τρόπο ώστε οι νομικές δεσμεύσεις να είναι ξεκάθαρο ποιες αναφέρονται σε έργα αυτής της προγραμματικής περιόδου, άρα θα είναι συγκρίσιμες οι δαπάνες με αυτές τις νομικές δεσμεύσεις και ποιες είναι εκείνες οι νομικές δεσμεύσεις οι οποίες αφορούν τη νέα προγραμματική περίοδο και τι δαπάνες έχουν δημιουργήσει στο ΠΔΕ αποκλειστικά γιατί δεν τις βλέπετε εσείς δηλωμένες, ώστε να έχουμε ξεκάθαρη εικόνα των δύο κατηγοριών νομικών δεσμεύσεων οι οποίες φαίνονται τώρα μαζί.

Είναι αυτό ικανοποιητικό;

Mr. RASMUSSEN:

Είναι σαφές ότι για τον άξονα 1 δεν έχετε φτάσει σε πλήρη απορρόφηση. Κατανοούμε λοιπόν γιατί μεταφέρετε κάποια ολισθηρά προγράμματα στην καινούργια περίοδο.

Στους αριθμούς που έχουμε για τα μεταφερόμενα προγράμματα, 20 εκατομμύρια ευρώ περίπου, παραμένει λοιπόν και ένα κενό 30 εκατομμυρίων ευρώ.

Τουλάχιστον λοιπόν 30 εκατομμύρια ευρώ αυτό που θα χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων; 19,8 εκατομμύρια μεταφέρετε. Έχουμε έναν προϋπολογισμό 47 εκατομμυρίων νομίζω, 48, αλλά έχουμε και μια αξία 100 εκατομμυρίων ευρώ. Λείπουν λοιπόν 20 εκατομμύρια. Πού βρίσκονται αυτά;

Κα ΚΟΥΣΚΟΥΝΗ:

Είναι ο πίνακας 1.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Και είναι συνολικό το νούμερο έτσι; Δεν είναι για άξονα, είναι συνολικό στο πρόγραμμα.

Κα ΚΟΥΣΚΟΥΝΗ:

Ο κύριος Rasmussen μιλάει για τον άξονα 1.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Για τον άξονα 1, ένα λεπτό να το βρούμε.

Κα ΚΟΥΣΚΟΥΝΗ:

Στον άξονα 1 έχετε συμβάσεις, νομικές δεσμεύσεις 96 εκατομμύρια. Έχετε ήδη πιάσει τις δαπάνες σχεδόν και μεταφέρετε και 19. Υπάρχει μια διαφορά 30 εκατομμυρίων τα contracts από τις νομικές δεσμεύσεις στις πληρωμές η οποία από πού θα πληρωθεί;

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Να διευκρινίσουμε λοιπόν το εξής. ... προτεραιότητας 1 λοιπόν που έχουμε την επιχειρηματικότητα. Όταν λοιπόν εκεί εντάσσεται ένα επιχειρηματικό σχέδιο ταυτόχρονα η ένταξη είναι και νομική δέσμευση. Δηλαδή είναι σαν να έχω σύμβαση του ιδιώτη ότι θα υλοποιήσει, δεν είναι σαν το δημόσιο έργο.

Πάμε τώρα στη συνέχεια. Η εμπειρία μας μετά έρχεται στην εκτίμηση της δαπάνης. Με βάση λοιπόν τα δεδομένα που έχουμε σήμερα εκτιμούμε ότι από τα επενδυτικά σχέδια των 100 εκατομμυρίων ευρώ για παράδειγμα υλοποιούνται τα 40 και τα 60 εκατομμύρια δεν υλοποιούνται οι επενδύσεις.

Δηλαδή, εσείς αντιμετωπίζετε τον άξονα 1 σας καταλαβαίνω, για αυτό προσπαθώ να σας το εξηγήσω, τον άξονα 1 τον αντιμετωπίζετε όπως τους υπόλοιπους άξονες στους οποίους έχουμε δημόσια έργα. Όταν σε ένα δημόσιο έργο, δηλαδή σε ένα σχολείο, σε ένα νοσοκομείο έχουμε μια σύμβαση 100 εκατομμύρια τότε οι δαπάνες που θα πάρουμε είναι 100 εκατομμύρια γιατί τόσο λέει η σύμβαση.

Στον άξονα 1 όταν εντάσσουμε 100 εκατομμύρια για να τα πάρουν για παράδειγμα 200 επιχειρήσεις για να υλοποιήσουν επενδυτικό σχέδιο εμείς δεν εκτιμάμε ότι θα πάρουμε 100 εκατομμύρια δαπάνες επειδή τα έχουμε νομική δέσμευση αλλά θα πάρουμε το 40%

των δαπανών γιατί το 60% δεν πρόκειται να υλοποιήσει το επενδυτικό του σχέδιο.

Δηλαδή, θα ήταν εντελώς εκτός λογικής αφού στα 100 ευρώ επενδύονται τα 40 λόγω ένταξης να πηγαίνουμε και να λέμε ότι θα υλοποιηθούν και τα 100. Απλά όταν βγάζουμε προσκλήσεις, θα σας το ξαναπώ αν χρειάζεται κύριε Rasmussen για να γίνω ξεκάθαρος, είναι διαφορετικός ο τρόπος με τον οποίο προσεγγίζουμε τις δαπάνες σε αυτό τον άξονα. Δεν σημαίνει ότι όταν ενταχθεί ένα επιχειρηματικό σχέδιο αυτό θα υλοποιηθεί. Δεν είναι σε μια δημόσια σύμβαση.

Εκεί λοιπόν η εμπειρία έχει δείξει ότι το 35% με 40% των νομικών δεσμεύσεων των συμβάσεων δηλαδή έρχεται σε αποτέλεσμα δαπανών. Κάποιοι επιχειρηματίες είτε γιατί ανέβηκαν οι τιμές, είτε λόγω πανδημίας, είτε για οποιοδήποτε δεν υλοποιούν το επενδυτικό σχέδιο οπότε εμείς στις δαπάνες υπολογίζουμε το 40%.

Είναι λοιπόν πολύ φυσιολογικό να βλέπετε εσείς τώρα ένα κενό και να λες αφού έχεις αυτές τις συμβάσεις γιατί δεν αθροίζουν και οι δαπάνες σου και βγαίνουν; Άρα είναι εκτίμηση εδώ οι δαπάνες, δεν είναι με τον τρόπο που προκύπτουν στους υπόλοιπους άξονες. Δεν μπορείτε δηλαδή να κάνετε το άθροισμα και να βλέπετε ότι λείπουν 30 εκατομμύρια. Δεν λείπουν. Είναι η εκτίμηση στο πόσοι επιχειρηματίες θα υλοποιήσουν το επενδυτικό τους σχέδιο.

Νατάσσα, να βοηθήσω, δεν έχει σημασία που παρεμβαίνω μπορείτε να παρέμβετε οποτεδήποτε. Εάν θέλετε να δείτε και του ΕΠΑΝΕΚ είναι στο πρόγραμμά μας, είναι μια εκχώρηση που έχουμε για τα τουριστικά που ξεκίνησε από το 2017.

Αν δείτε τα αποτελέσματα θα δείτε πράγματι ότι.. ναι, είναι η γραμμή εκεί στον πίνακα 1 που είναι κάτω-κάτω που είναι ενίσχυση της ίδρυσης και λειτουργίας νέων τουριστικών μικρομεσαίων. Παρότι δώσαμε 19,5 εκατομμύρια και οι εντάξεις είναι 24,8 εκατομμύρια κοιτάξτε τις δαπάνες σας παρακαλώ. Είναι 6,5 εκατομμύρια. Δηλαδή δεν πρόκειται ποτέ να πιάσουμε τα 24,8 γιατί είναι τέτοιος ο τρόπος με τον οποίο δουλεύονται εδώ.

Σας ακούω.

Κα ΚΟΥΣΚΟΥΝΗ:

Δεν κατάλαβα σε ποια σειρά αναφέρεστε.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Η δράση είναι η 3γ1 επενδυτική προτεραιότητα 3c στο θεματικό στόχο 3 του άξονα 1. Ενίσχυση, κάτω-κάτω, ενίσχυση της ίδρυσης και λειτουργίας νέων τουριστικών μικρομεσαίων που λέει εκχώρηση ΕΠΑΝΕΚ.

Παρακαλώ, ναι.

Mr. RASMUSSEN:

Το κατάλαβα, Αντώνη. Καταλαβαίνω, 41 εκατομμύρια προϋπολογισμός από τα 48 είναι δαπάνες Covid. Δεν υπάρχει υλοποίηση εκεί πέρα.

Ο μεγάλος όγκος του προϋπολογισμού 80% δεν υπάρχει κίνδυνος για αυτό. Η ανησυχία μας είναι γιατί κρατάτε, γιατί διατηρείτε αυτά τα νούμερα στον πρώτο άξονα. Καταλαβαίνω ότι περιμένετε να μεταφέρετε 20 εκατομμύρια, καλώς. Αλλά τα υπόλοιπα; Δεν υπάρχει πρόσθετη αξία στο να συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα γιατί είτε τα κρατάτε για να αντισταθμίσετε τις χαμηλότερες επιδόσεις του άξονα 3 ή δεν έχουν αξία για εμάς, γιατί ούτως ή άλλως θα χρηματοδοτηθούν από το κράτος.

Επομένως γιατί υπάρχουν εκεί αυτά τα νούμερα; Αυτή είναι η ερώτηση.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Γιατί όντως στην πρόσκληση για τις επιχειρήσεις που πήραν την αποζημίωση για τον Covid πραγματικά από τα 41 εκατομμύρια στοχεύουμε στα 36 με 37, δεν θα πιάσουμε και εκεί το 100% αλλά τέλος πάντων ήταν αυτή που έδωσε πραγματικά όπως το είπατε μια προς μια αντιστοίχιση, δηλαδή όλοι πήραν αυτά τα χρήματα λόγω του Covid. Είναι τα 41 εκατομμύρια που δώσαμε για τον Covid στις επιχειρήσεις.

Αυτό πραγματικά θα πάει πολύ ψηλά. Το υπόλοιπο κομμάτι που αφορά τα υπόλοιπα επενδυτικά σχέδια σταδιακά ή παραιτούνται ή όταν περάσει η περίοδος που έλεγε η πρόσκληση τότε μπορούμε να μπούμε να απεντάξουμε αυτές τις πράξεις. Δεν μπορούμε δηλαδή να τις διώξουμε νωρίτερα από κάποια χρονική στιγμή, πρέπει να τις απεντάξουμε κάποια χρονική στιγμή.

Δεν μας δημιουργούν όμως πρόβλημα στον άξονα.

Mr. RASMUSSEN:

Εντάξει, ας μην συνεχίσουμε να κάνουμε όλο τον κόσμο να πλήττει εδώ πέρα, θα τα πούμε μεταξύ μας.

Υπάρχουν 46 εκατομμύρια δαπάνες σε σχέση με τον Covid, αυτές οι δαπάνες έχουν καταβληθεί, είναι πραγματικές. Δεν θα τις πάρουμε πίσω. Θέλω να γίνουμε κατανοητοί. Δεν πρόκειται να ζητήσουμε πίσω τους πόρους αυτούς.

Αυτό σημαίνει ότι αυτό που αναζητούμε είναι 6 με 7 εκατομμύρια ευρώ σε δαπάνες. Και για να φτάσουμε σε αυτά τα 6-7 εκατομμύρια ευρώ σε δαπάνες αυτή τη στιγμή μεταφέρουμε στο πρόγραμμα ονομαστικά 150 εκατομμύρια ευρώ.

Ονομαστικά λοιπόν πρέπει να έχουμε αυτά τα 150, από αυτά πρέπει να ξοδέψουμε 6 εκατομμύρια. Αυτό δεν είναι αναλογικό. Και για αυτό ανησυχούμε, για αυτό είναι τόσο δύσκολο για εμάς να καταλάβουμε τι υπάρχει στο πρόγραμμα και τι πρέπει να υπάρχει.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Είμαστε και πιο σχετικοί μπορούμε να ρωτάμε και να απαντάμε, όμως για να καταλάβουν και οι υπόλοιποι. Η πρόσκληση αυτή για τις επιχειρήσεις που πήραν μια επιστρεπτέα αποζημίωση για τον Covid πραγματικά θα πάει σε πολύ υψηλά επίπεδα γιατί δεν ήταν επενδυτικό σχέδιο στην ουσία, ήταν αποζημίωση λόγω της πανδημίας.

Πραγματικά λοιπόν από τα 41 εκατομμύρια που εντάξαμε θα φτάσουμε στα 36-37. Τώρα, οι υπόλοιπες προσκλήσεις που ήταν σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις πρέπει να σας το αναλύσουμε Νατάσσα αντίστοιχα να το καταλάβετε πως έχει προκύψει η εκτίμησή μας. Δεν κρατάμε δηλαδή συμβάσεις ψηλά επίτηδες για κάποιο λόγο.

Οι συμβάσεις είναι αυτόματα οι εντάξεις και είμαστε υποχρεωμένοι να τις κρατάμε λόγω του πληροφοριακού συστήματος όπως δουλεύει. Το πως φτάνουμε στις δαπάνες πρέπει να σας εξηγήσουμε για να δείτε τον τρόπο με τον οποίο το προσεγγίζουμε.

Δεν το κάνουμε με κάποιο σκοπό, απλά είναι η εκτίμηση του πόσοι επενδυτές δεν υλοποιούν την επένδυσή τους για να φτάσουμε εκεί. Και ταυτόχρονα βέβαια εξασφαλίζουμε και το νέο πρόγραμμα στο στόχο πολιτικής 1 με τα μεταφερόμενα έργα για να έχει και εκεί δαπάνες το νέο πρόγραμμα.

Θα σας το εξηγήσουμε και αυτό, το σημειώνουμε και το κρατάμε.

Mr. RASMUSSEN:

Στο κλείσιμο πρέπει ανά ταμείο και ανά άξονες να επιτύχουμε τους στόχους μας. Μπορεί να υπάρξουν μικροαλλαγές μεταξύ των στόχων αλλά πρέπει γενικά να πηγαίνουν καλά.

Πήγατε πολύ καλά με τον άξονα 1 κυρίως λόγω της πανδημίας του Covid αλλά δεν τα πήγατε καλά στον άξονα 3. Μπορείς λοιπόν να μιλήσεις λίγο παραπάνω για τις προοπτικές του άξονα 3; Γιατί απέχουμε πάρα πολύ, 52% από ότι βλέπω. Έχουμε πολύ κενό να καλύψουμε.

Πώς θα πάει ο άξονας 3; Προβλέπεις κάποιες τροποποιήσεις, προβλέπεις κάποιες μεταβολές στη χρηματοδότηση; Οι δαπάνες που λείπουν είναι κυρίως από τις ΟΧΕ, τουλάχιστον από όσο βλέπομε εμείς.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Στον άξονα 3 υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ των συμβάσεων και των δαπανών. Οι συμβάσεις είναι πάρα πολύ ψηλά σωστά; Σε τι ποσοστό το βλέπετε Νατάσσα τις συμβάσεις στον άξονα 3;

Κα ΚΟΥΣΚΟΥΝΗ:

213%.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ακριβώς. Άρα έχουμε ένα υπερβολικά μεγάλο ποσοστό επίτευξης στις συμβάσεις όπου εδώ δεν μιλάμε για επιχειρηματικά σχέδια. Εδώ μιλάμε ότι η σύμβαση θα οδηγήσει σε δαπάνες.

Γιατί είμαστε πίσω στις δαπάνες; Είναι αυτό που μου ζητήσατε και την άσκηση που θα κάνουμε. Θα ξεχωρίσουμε τις νομικές δεσμεύσεις σε αυτές που συμμετέχουν σε αυτό το πρόγραμμα και σε αυτές που πάνε στο επόμενο πρόγραμμα.

Οι δαπάνες φαίνονται ότι είναι χαμηλές. Γιατί; Γιατί υπάρχουν δαπάνες που δεν έχουμε δηλώσει μέχρι τώρα σε αίτημα πληρωμής προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ακριβώς για να δούμε αν το έργο αυτό θα το έχουμε σε αυτό το πρόγραμμα ή στο επόμενο. Είναι δηλαδή δαπάνες που έχει πληρώσει ο Γενικός Γραμματέας και το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, είναι πληρωμένα έργα και εξελίσσονται, υλοποιούνται και εμείς απλά δεν δηλώνουμε τις δαπάνες για να έχουμε σιγουριά σε ποιο πρόγραμμα θα πάει είτε στο '14-'20 είτε στο '21-'27.

Ο άξονας 3 πάει πάρα πολύ καλά, τον συζητήσαμε εχθές. Εσείς πρέπει να δείτε τις δαπάνες που δεν φαίνονται στο 74% των δαπανών και τα λοιπά του άξονα και στην επίτευξή του. Δηλαδή πρέπει να δείτε ποιες δαπάνες δεν έχουμε δηλώσει στο ΟΠΣ για να δείτε που είναι η πραγματικότητα. Αυτό είναι η όλη ιστορία, γιατί υπάρχουν δαπάνες που δεν είναι δηλωμένες στο ΟΠΣ ακριβώς γιατί περιμένουμε να πάνε στο επόμενο πρόγραμμα. Κυρίως στο στόχο πολιτικής 2.

Κα ΚΟΥΣΚΟΥΝΗ:

Αυτές οι δαπάνες τώρα όμως μιλάμε αυτές που φαίνονται σαν μεταφερόμενα ή phased, αυτές είναι που δεν έχετε δηλώσει οι δαπάνες και θα πάνε στο επόμενο..

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι, είναι και η εκτίμηση από νομικές δεσμεύσεις που ακόμα δεν έχουν προκύψει. Δηλαδή υπάρχει ένα σύνολο πραγμάτων για να φτάσουμε εμείς κάθε άξονα τι θα κρατήσουμε σε αυτό το πρόγραμμα και τι θα πάμε στο επόμενο.

Απλά θέλετε έναν τρόπο πιο ξεκάθαρο και αυτό θα σας βοηθήσει στον άξονα προτεραιότητας 3. Συμφωνούμε και αναλαμβάνουμε την υποχρέωση να το δείτε διαφοροποιημένο πως επιμερίζεται μάλλον, επιμερισμένο το κάθε ποσό για να καταλάβουμε με ποιο ποσό πρέπει να γίνεται η σύγκριση.

Αλλά δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα ότι ο άξονας 3 δεν θα πετύχει το στόχο του. Να πω μόνο ότι έχει δίκιο ο Carsten ότι πράγματι σε βιώσιμη αστική ανάπτυξη και σε ΟΧΕ είχαμε κάποια καθυστέρηση αλλά δεν είναι τέτοιο το ποσό αυτών των δράσεων ΒΑ και ΟΧΕ που επηρεάζει τον άξονα στα υπόλοιπα. Δηλαδή είναι εξασφαλισμένος ο άξονας και από τις υπόλοιπες δράσεις άσχετα με την τελική κατάληξη και επίτευξη στόχων σε ΒΑ και ΟΧΕ.

Νομίζω ότι αν το δείτε διαφοροποιημένα τις νομικές δεσμεύσεις γιατί τις βλέπετε πάρα πολύ ψηλά και τις δαπάνες συγκριτικά αρκετά πιο χαμηλά μόνο αν είναι συγκρίσιμα τα δύο μεγέθη μπορείτε να βγάλετε αποτέλεσμα. Θα σας το στείλουμε και να κάνουμε τηλεδιάσκεψη να το κουβεντιάσουμε να γίνει κατανοητό.

Να πούμε και κάτι τελευταίο για να το έχετε υπόψη σας. Στην εκτίμηση ολοκλήρωσης του κάθε άξονα και του προγράμματος του τρέχοντος δεν έχουμε συμπεριλάβει προφανώς δαπάνες οι οποίες θα

πάνε στο άλλο πρόγραμμα. Και επίσης δεν κλείνουμε έναν άξονα στο 100%. Τον κλείνουμε στο 110%. Δηλαδή είναι και ένα 10%-12% που πολλές φορές φτάνει και το 15% το οποίο θα κλείσουμε τον άξονα πιο πάνω από τον προϋπολογισμό το οποίο είναι σοβαρό νούμερο αν το βάλουμε στα υπόψη και αυτό μέσα.

Αρα ο στόχος μας δεν είναι ο προϋπολογισμός που βλέπετε στον άξονα, είναι το 110% επί 1,1 τα νούμερα που βλέπετε. Αλλά θα κάνουμε αυτή την άσκηση σε κάθε άξονα για να έχετε συγκρίσιμα, νομικές δεσμεύσεις και δαπάνες να είναι συγκρίσιμες.

Παρακαλώ, κύριε Raquet.

Mr. PAQUET:

Ευχαριστώ. Ίσως να το πείτε στις επόμενες παρουσιάσεις αλλά θέλω να είμαι σαφής, να έχω καταλάβει καλά και δεν μας ενδιαφέρουν μόνο τα οικονομικά αποτελέσματα αλλά και τα πραγματικά αποτελέσματα.

Ίσως λοιπόν προς όφελος όλων των μελών να μας πείτε που βρισκόμαστε με τα αποθεματικά για το ΕΚΤ. Τα βασικά αποτελέσματα του ΕΚΤ.

Η βασική ανησυχία μας είναι πού βρισκόμαστε σε σχέση με τα κοινοτικά κέντρα, αν θα έχετε ανοίξει και καινούργια, νομίζω είμαστε στα 5. Πόσα ακόμα κέντρα κοινότητας θα ανοίξετε μέχρι το τέλος του προγράμματος, αυτό είναι ένα.

Ίσως ήδη να έχετε τα αποτελέσματα και για το πόσοι πολίτες θα εξυπηρετούνται σε αυτά τα κέντρα. Και επίσης συγκεκριμένα οι πρωτοβάθμιες δομές υγείας που έχουμε πάνω-κάτω τα ίδια σχόλια, στην υγεία λοιπόν τι γίνεται με τις κινητές μονάδες υγείας;

Θα δείτε περισσότερες κινητές ομάδες στο μέλλον λόγω και των ιδιομορφιών της περιοχής έτσι ώστε να βελτιωθεί η πρόσβαση σε περισσότερο κόσμο;

Νίκη, ίσως και εσύ να έχεις κάποιες ερωτήσεις για κάποιες από τις δράσεις που δεν πήγαν και τόσο καλά.

Κα ΞΕΝΙΔΟΥ:

Απλά προς ενημέρωση και των μελών της Επιτροπής, θα ήθελα λίγο να επαναλάβουμε την πορεία μας σε ότι αφορά τους Ρομά που δεν είχαμε και μια.. και τι ακριβώς αποκομίσαμε από το προηγούμενο πρόγραμμα ούτως ώστε να μπορέσουμε να βελτιώσουμε λίγο την απόδοση για

αυτό και για το θέμα της ψυχικής υγείας το οποίο επίσης είναι μια από τις προτεραιότητες για εμάς.

Ευχαριστώ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ωραία, να τα βάλω ένα-ένα με τη σειρά.

Πρώτα από όλα για τα κέντρα κοινότητας. Να πούμε πραγματικά ότι είχαμε έναν σχεδιασμό διαφορετικό. Όπως σας είπα και εχθές η Περιφέρεια Πελοποννήσου έχει 26 δήμους. Στους 26 δήμους συμπεριλαμβάνονται ουσιαστικά οι 5 πρωτεύουσες και μια μεγάλη πόλη ακόμα της Αργολίδας, δηλαδή εκ των 26 δήμων οι 6 είναι πόλεις μεγάλες. Οι υπόλοιποι δήμοι σταδιακά έρχονται σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα πληθυσμού και βεβαίως αυτό φέρνει και χαμηλότερο ποσοστό στελέχωσης των υπηρεσιών των δήμων.

Διαπιστώσαμε, λοιπόν, ότι στους περισσότερους δήμους δεν υπήρχε κοινωνική υπηρεσία ή εάν υπήρχε κοινωνική υπηρεσία αυτή αναπληρωνόταν ή στελεχωνόταν αποκλειστικά από ένα άτομο το οποίο είχε και παράλληλα καθήκοντα κάπου αλλού.

Όταν ξεκινήσαμε, λοιπόν, τα κέντρα κοινότητας μπορεί να υπήρχε η επιθυμία στο κομμάτι όμως της υποστήριξης για να φτάσουμε σε ένα επιθυμητό πλήθος δεν υπήρχε η δυνατότητα ούτε καν να μας υποβάλουν προτάσεις, δεν υπήρχε καν κοινωνική υπηρεσία.

Φτάσαμε, λοιπόν, σήμερα που μιλάμε να έχουμε τα πέντε κέντρα κοινότητας που λειτουργούν με πολύ συσσωρευμένη εμπειρία και πολύ καλά στις πέντε πρωτεύουσες αλλά έχουμε και κάτι άλλο πολύ σοβαρό το οποίο επίσης δεν υπάρχει στις υπόλοιπες περιφέρειες.

Δεν το λέμε για τη διαφορά, το λέμε για την ανάγκη και το προτείνουμε για την ανάγκη. Η Περιφέρεια Πελοποννήσου έχει τη λεγόμενη επιτελική δομή η οποία συντονίζει τα κέντρα κοινότητας. Δηλαδή τα κέντρα κοινότητας αν τα κάνουμε σε κάθε δήμο, ωραία λειτουργούν, μεταξύ τους δεν επικοινωνούν ή επικοινωνούν θα έλεγα αποκλειστικά αν πάρει κάποιος μια πρωτοβουλία από τους εργαζόμενους εκεί.

Ενώ με την επιτελική δομή που έχουμε αυτή την πύλη η οποία επιτρέπει την επικοινωνία των κέντρων κοινότητας και το συντονισμό τους δίνουμε εργαλεία, μεταφέρεται εμπειρία από τον έναν στον άλλον και είναι μια πολύ καλή πρακτική. Και σας παρακαλώ όταν βρεθούμε

πάλι στην Τρίπολη να έχετε την ευκαιρία να επισκεφτείτε το χώρο που είναι εντός της Περιφέρειας προφανώς στην Τρίπολη που εργάζονται οι υπάλληλοι που έχουν προσληφθεί για το σκοπό αυτό, οι οποίοι τι κάνουν;

Επικοινωνούν με τα κέντρα κοινότητας, βλέπουν τα προβλήματά τους, ακούν τις ελλείψεις ή τις ανάγκες και μπορούν να κάνουν εργαλεία ή να τους δίνουν τη βοήθεια και την υποστήριξη που χρειάζονται όχι να κάνουν τη δουλειά τους αλλά να βλέπουν η δουλειά τους και τα αποτελέσματά της ποια προβλήματα αντιμετώπισε.

Κα ΞΕΝΙΔΟΥ:

Αρα έτσι για να είναι σαφές λόγω της ιδιαιτερότητας επιλέξατε αυτό το συντονιστικό ως το πούμε όργανο για να μην πολλαπλασιάζει δουλειά ανά κέντρο.

Έχετε την καλοσύνη λίγο να μας πείτε πόσα άτομα στελεχώνουν αυτό; Αυτή η επιτελική δομή απαρτίζεται από.. Έτσι για να έχει μια εικόνα.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Τώρα δεν έχω την ακρίβεια σε αυτά που θα σας πω, είναι η εικόνα που έχω ότι είναι γύρω στα 8 με 10 άτομα τα οποία έχουν διευθυντή και τμηματάρχη κανονικά τους ανθρώπους που εργάζονται στην κοινωνική υπηρεσία της Περιφέρειας.

Και αυτή η πράξη συγχρηματοδοτείται από το κοινωνικό ταμείο. Δηλαδή οι άνθρωποι αυτοί που παρέχουν υπηρεσίες οι μισθοί τους πληρώνονται από το κοινωνικό ταμείο.

Και τι κάνουν, προχθές ως πούμε έκαναν μια ημερίδα που μάζεψαν και έδειξαν τα αποτελέσματα ενός πληροφοριακού συστήματος που έχει στόχο να μαζέψει την πληροφορία από τα κέντρα κοινότητας και να μπορούν να μπαίνουν να τη βλέπουν.

Γιατί τα λέω όλα αυτά; Γιατί τώρα που έχουμε πρόσκληση, κύριε Raquet, η οποία πιστεύω ότι μέχρι το τέλος του χρόνου, άντε Ιανουάριο του '23, θα έχει τελειώσει η αξιολόγηση κάναμε πρόσκληση να έρθουν όλοι οι υπόλοιποι δήμοι.

Τώρα λοιπόν που οι υπόλοιποι δήμοι έχουν την πρωτεύουσά τους να δουλεύει κάποιο χρονικό διάστημα και να έχει εικόνα για τα προβλήματα, την κινητή μονάδα που πήγαινε σε αυτούς τους δήμους άρα μπόρεσαν να δουν τι είναι το κέντρο κοινότητας και τι ακριβώς

κάνει, άρα πέρασε στο μυαλό τους η κουλτούρα και η αντίληψη για τη χρησιμότητά του.

Τώρα λοιπόν μας υπέβαλαν από τους υπόλοιπους 21 δήμους θα ενταχθούν οι 19. Άρα θα έχουμε συνολικά κέντρο κοινότητας στους 24 από τους 26. Και θα δούμε και με τους άλλους δύο τι θα γίνουν. Αλλά δεν είναι και το πλήθος των ωφελούμενων τόσο μεγάλο σε αυτούς τους δύο για να δικαιολογήσουμε ότι πρέπει να υπάρχει κάποιο προσωπικό για 4 ή 5.

Άρα κάνουμε αξιοποίηση και των χρημάτων για εκείνες τις υπηρεσίες και για εκείνους τους ωφελούμενους που βγαίνει κάποια ποσόστωση πάνω από κάποιο επίπεδο και είναι σεβαστή. Πιάνουν δηλαδή τα χρήματα τόπο.

Τι θέλω να πω τώρα. Φτάνοντας τα 24 κέντρα κοινότητας αυτά με την επιτελική δομή και στη νέα περίοδο θα είναι δικτυωμένα μεταξύ τους, γνωρίζουν να πάρουν κάποιον ένα τηλέφωνο ή να επικοινωνήσουν για κάποιο πρόβλημα στην καθημερινότητα αλλά κυρίως έχουν την επιτελική δομή ως συντονιστικό όργανο για να μπορέσει να τους βρίσκει πληροφορίες και να τους δίνει ιδέες παραπάνω από την καθημερινότητα, εκτός καθημερινότητας.

Παρακαλώ ναι, ο Περιφερειάρχης.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Λοιπόν, να πω δυο κουβέντες γιατί θέλει να παρέμβει και ο κύριος Σκάλκος για το τεχνικό θέμα.

Εγώ έχω γνώση για αυτά τα προγράμματα από το 2000 τότε που τα χειριζόταν ο Πρωθυπουργός ο κύριος Σημίτης και είχε ως αρμόδιο τον κύριο Στάμου. Παρακολουθεί και ο κύριος Καφαντάρης απέναντι.

Λοιπόν, για τους Ρομά δεν έχει γίνει τίποτα. Τώρα, αυτό το τίποτα συνδέεται γιατί ως κοινωνία οργανωμένη δεν κάναμε τις προσπάθειες τις αναγκαίες για αυτή την ομάδα των ανθρώπων που έχουν σοβαρά προβλήματα. Μαστίζονται από την ανεργία, από τα ναρκωτικά, από ένα σωρό προβλήματα.

Έχουν γίνει βήματα από το κρατικό μας σύστημα αλλά τα χρήματα τα οποία μας δίνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αξιοποιηθούν στον υπερθετικό βαθμό. Απολογούμαστε για αυτό και όλη η Ελλάδα έχει προβλήματα. Εδώ έχουμε προβλήματα με ιδιαίτερη

ένταση στην Κορινθία και μετά στη Μεσσηνία. Χιλιάδες ανθρώπους όπου πρέπει να υπάρξει ένα πρόγραμμα υποστήριξής τους.

Για το '21-'27 κουβεντιάζουμε μαζί τους, το ξέρει ο Αντώνης. Με έχουν επισκεφτεί κατ' επανάληψη στο γραφείο μου. Είναι δύσκολη η επικοινωνία, τα ξέρετε. Αλλά εκείνο το οποίο σας υπόσχομαι είναι σε πολιτικό επίπεδο ότι είναι αναγκαίο να κάνουμε όλα εκείνα τα βήματα με παρότρυνση, με συντονισμό, με συνεργάτες ώστε να μπορέσουμε να σας παρουσιάσουμε τι ακριβώς έχουμε κάνει.

Με την εκπαίδευση των παιδιών καλά πάμε, υπάρχει η κοινωνική διάσταση του θέματος και η εθνική νομοθεσία δεν μας βοηθάει. Έχω συμμετάσχει σε πάνω από 10 συνδιασκέψεις με πολλούς υπουργούς, λέμε ωραία λόγια αλλά στην πράξη δεν προχωρούμε πράγματα και αυτή είναι η αλήθεια.

Στην επόμενη συνάντησή μας θα έχει προχωρήσει η κουβέντα μαζί τους, μπορούν να γίνουν πράγματα σημαντικά προς αυτή την κατεύθυνση και έχουμε υποχρέωση. Και δεν θα ανακαλύψουμε τη φωτιά σε χώρες όπως η Πορτογαλία, όπως η Γαλλία, έχουν γίνει σημαντικά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση.

Γενικότερα έχουμε ζητήματα πάρα πολύ σοβαρά στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων. Πρέπει να έχουμε μεγαλύτερο ενδιαφέρον για αυτά.

Σε γραφειοκρατικό επίπεδο γίνεται και μπορεί να λέμε επιτελικές δομές, το ένα και το άλλο, εγώ αμφιβάλλω αν οι άνθρωποι οι οποίοι έχουν προσληφθεί μπορούν να πάρουν στα χέρια τους μια τόσο σοβαρή υπόθεση και να τη βγάλουν εις πέρας και σας ομιλώ με πολύ μεγάλη ειλικρίνεια.

Όμως θα γίνει μια προσπάθεια, είναι βέβαιο, γιατί και τα ΑΜΕΑ, είναι εδώ και εκπροσώπηση των ΑΜΕΑ κάπου βλέπω τον κύριο Καραλή, είναι στο βάθος. Μιλάμε μαζί ώστε να μπορέσουμε να σας παρουσιάσουμε συγκεκριμένα πράγματα χειροπιαστά. Πάσχουμε εκεί.

Τους δρόμους τους φτιάχνουμε ευκολότερα, τις αναπλάσεις τις κάνουμε καλύτερα. Όλα αυτά τα οποία έχουν υλική διάσταση. Αυτά τα άυλα όμως που συνδέονται με τον άνθρωπο και τις ανθρώπινες ανάγκες χρειαζόμαστε καλύτερο συντονισμό, περισσότερους ανθρώπους, πιο εξειδικευμένους ανθρώπους, λιγότερα λόγια και περισσότερες πράξεις, περισσότερες ενέργειες.

Πάσχουμε και είμαστε πίσω σε αυτό τον τομέα.

Ευχαριστώ πολύ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Να σας πω συμπληρωματικά στον Περιφερειάρχη, είναι γνώστης των καταστάσεων και σας τα μετέφερε, ότι στις κουβέντες που κάναμε με τους δήμους ως δικαιούχους για την επιδότηση ενοικίου για την περίπτωση των Ρομά και εκείνοι με την έρευνα που έκαναν και μιλάμε βεβαίως πάντα για τις περιοχές που είναι χαρτογραφημένες και έχουν περάσει στο Υπουργείο η κατάσταση και το πλήθος των Ρομά που υπάρχει στην περιοχή.

Αρα έχουμε χαρτογράφηση των αναγκών, γνωρίζουμε δηλαδή πόσοι Ρομά υπάρχουν σε κάθε δήμο από τους 26 της Πελοποννήσου. Εκεί που υπάρχουν οι περισσότεροι που έγινε μια προσπάθεια με τους δήμους δεν βρέθηκε σημείο επικοινωνίας και των δήμων με τις κοινότητες των Ρομά της περιοχής για να μπορέσει να υπάρξει κάποια πρωτοβουλία για την επιδότηση ενοικίου.

Στο υπόλοιπο κομμάτι να πω ότι στην απασχόληση, σας το είπα και εχθές, υπάρχει ένα πρόγραμμα με τον ΟΑΕΔ που περιμένουμε, είπε και ο κύριος Κύρκογλου ότι ξεκινάει σε όλη την Ελλάδα σιγά-σιγά από Περιφέρεια σε Περιφέρεια να υλοποιείται για την προώθηση στην απασχόληση.

Για τα κέντρα κοινότητας μπορείτε κυρία Ξενίδου στον πίνακα που έχετε πάρει και στο σχέδιο δράσης υπάρχει η ένταξη νέων κέντρων κοινότητας σε δήμους πλην των πρωτευουσών των νομών. Υπάρχει δηλαδή δράση η οποία είναι σε αξιολόγηση και είναι μεταφερόμενη. Δηλαδή θα πάει στην επόμενη προγραμματική περίοδο ακριβώς διότι θα αρχίσει να δημιουργεί το κέντρο κοινότητας από τις αρχές του '23 και μέχρι να περάσει η απαραίτητη περίοδος να προσληφθούν μέσω τύπου ΑΣΕΠ διακήρυξη-πρόσκληση οι εργαζόμενοι παίρνει αυτό γύρω στους 5 με 6 μήνες.

Αρα καταλαβαίνετε ότι ένα κέντρο κοινότητας μπορεί να ενταχθεί στο ΕΣΠΑ σήμερα και πρακτικά για να ξεκινήσει να δουλεύει με τους εργαζόμενους και με το χώρο σωστά διαμορφωμένο να δέχεται ΑΜΕΑ και όλες τις προδιαγραφές περνάνε τουλάχιστον 8 με 9 μήνες για να μπορέσουμε να δώσουμε δαπάνη επιλέξιμη σε μια τέτοια δομή.

Καταλαβαίνετε δηλαδή ότι γίνεται πολύ σοβαρή προετοιμασία, πολύ δουλειά για να φτάσουμε μετά από 9 μήνες να έρθει ο πρώτος μισθός που θα πληρωθεί εργαζόμενος για αυτές τις υπηρεσίες.

Πάντως ο στόχος μας είναι τώρα τη νέα περίοδο αυτά τα κέντρα κοινότητας που θα δουλέψουν να έχουν σημείο αναφοράς στα προηγούμενα και συντονισμό την επιτελική δομή.

Αν ξαναγίνει λοιπόν, σας κάνουμε μια πρόταση, αν ξαναγίνει ή έστω και διαδικτυακά εκδήλωση σαν την προχθεσινή όπου όλα τα κέντρα κοινότητας συνδέθηκαν με τη επιτελική δομή για να παρουσιαστεί ένα πληροφοριακό σύστημα ή και ακόμα ειδικά για εσάς να πάρουμε την πρωτοβουλία να γίνει μια τηλεπαρουσίαση αυτού του πληροφοριακού συστήματος, για να δείτε τις δυνατότητες διασύνδεσης που δίνει μεταξύ των κέντρων κοινότητας. Και ποια είναι η χρησιμότητά του τελικά.

Να πάρουμε και παρατηρήσεις σας, να πάρουμε ιδέες.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Να μιλήσει ο κύριος Σκάλκος. Οι προσπάθειες γίνονται αλλά σε αυτό τον τομέα τα βήματα τα οποία έχουν γίνει.. Δηλαδή δεν είναι οι Ρομά ούτε πιο τακτοποιημένοι, ούτε πιο ευτυχισμένοι. Πρέπει να κάνουμε πράγματα να συνεργαστούμε με τους ανθρώπους τους Ρομά, θα συγκροτήσουμε και ομάδες εθελοντών. Είναι κρίσιμο θέμα αυτό. Και προφανώς με τον Αντώνη και τη Διαχειριστική Αρχή.

Δεν πάμε καλά στον τομέα τον κοινωνικό, δεν πάμε καλά. Και πρέπει να την πούμε αυτή την αλήθεια. Ποιος ευθύνεται; Η Περιφέρεια, οι δήμοι, οι άνθρωποι εμείς που έχουμε την ευθύνη ευθυνόμαστε για αυτό το λόγο.

Ο κύριος Σκάλκος να πάρει το λόγο.

Κος ΣΚΑΛΚΟΣ:

Ευχαριστώ, δεν θέλω να πάρω το λόγο. Στην πραγματικότητα για αυτό ήθελα να παρέμβω, για να λέμε λιγότερα λόγια. Τώρα συγγνώμη, δεν είναι έλλειψη σεβασμού αλλά η Επιτροπή Παρακολούθησης έχει μια πολύ συγκεκριμένη ατζέντα. Είμαστε υποχρεωμένοι να την ακολουθήσουμε.

Έχουμε κάνει αρκετές επιτροπές παρακολούθησης, είναι συγκεκριμένα τα πράγματα που ρωτούμε και συγκεκριμένα τα πράγματα που απαντούμε.

Τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να ενημερωθούν για την πορεία του προγράμματος, για τα τεχνικά ζητήματα υπάρχουν οι τεχνικές συναντήσεις.

Για όλα τα υπόλοιπα υπάρχει η άμεση επικοινωνία με τα στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Δεν μπορούμε να αφιερώνουμε δυσανάλογο χρόνο σε μια δράση σε σχέση με όλα τα ζητήματα από πρέπει να θέσουμε σήμερα. Σας το λέω με αγάπη.

Εγώ έτσι και αλλιώς θα αναγκαστώ να αποχωρήσω σε λίγο. Εσείς που θα κάτσετε εδώ δεν θα καταφέρετε να φτάσετε με την ενέργεια που απαιτείται μέχρι το τέλος της ατζέντας, πόσο μάλλον και με την επόμενη για το '21-'27.

Παρακαλώ πολύ τα τεχνικά ζητήματα να τα συζητήσετε με τον κύριο Ψαράκη οποιαδήποτε άλλη στιγμή και να επιταχύνουμε λίγο για να προλάβουμε και την ατζέντα.

Mr. PAQUET:

Δεν θέλω να καθυστερήσω τις διαδικασίες, Δημήτρη. Ήταν απλώς το ερώτημα ότι πρέπει να παρουσιάζονται τα αποτελέσματα όσον αφορά τους αριθμούς, τους ανθρώπους.

Μπορώ να περιμένω για αυτές τις διαδικασίες. Απλώς δεν ήταν σαφές για εμένα. Είναι καλό να ενημερώνεται η Επιτροπή Παρακολούθησης και για αυτά τα θέματα και όχι μόνο για τα χρηματοοικονομικά. Αλλά νομίζω ότι ήταν καλό που μας δόθηκε από τον Περιφερειάρχη αυτή η εξήγηση γιατί όπως είπε ο Περιφερειάρχης υπάρχει δουλειά να γίνει ακόμα και είναι καλό να σημειώνουμε ότι είστε δεσμευμένοι.

Για εμένα οι δομές δεν είναι εκεί για να υπάρχουν ως δομές, είναι για να υπηρετούν τους ανθρώπους. Και στον κοινωνικό τομέα το βασικό ερώτημα είναι η πρόσβαση, το να φτάνουμε στους ανθρώπους, να δίνουμε τις ευκαιρίες.

Και μπορούμε να το κάνουμε αυτό καλύτερα και χάρηκα που με διαβεβαιώσατε για αυτά που με διαβεβαιώσατε.

Κος ΣΚΑΛΚΟΣ:

Όλα γίνονται με διαφάνεια. Εννοείται ότι μαζί συνδιαμορφώνουμε το πρόγραμμα. Εξυπακούεται οποιαδήποτε στιγμή μπορείτε να έχετε την ενημέρωση που θέλετε και εσείς και τα μέλη της Επιτροπής. Πρέπει όμως να κάνουμε μια καλή διαχείριση του χρόνου προκειμένου να

πούμε και αυτά που δεν πρέπει να τα αφήσουμε στο τέλος της ημέρας απέξω.

Το τι κάνουμε για τους Ρομά το ξέρετε πολύ καλά, τα είπε ο κύριος Περιφερειάρχης. Και σε άλλες περιοχές της χώρας όχι μόνο εδώ. Και με την κυρία Κάουφαν μάλιστα είχαμε και τη δυνατότητα και στην Πάτρα να επισκεφτούμε και συγκεκριμένα έργα. Έχει δει και η ίδια την πορεία των πραγμάτων.

Κύριε Ψαράκη.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι, κύριε Rasmussen.

Mr. RASMUSSEN:

Βεβαίως δεν θέλουμε να ασχοληθούμε με την υλοποίηση. Απλώς για την επόμενη Επιτροπή Παρακολούθησης του χρόνου που θα είναι και ο τελευταίος χρόνος του προγράμματος να βρούμε λίγο χρόνο στην ημερήσια διάταξη για μια παρουσίαση κανά δυο έργων. Γιατί εδώ ασχολούμαστε με την απορρόφηση.

Και βεβαίως τρελαίνομαι για την απορρόφηση γιατί αν δεν υπάρχει απορρόφηση δεν υπάρχει και δραστηριότητα, είναι απαραίτητη η απορρόφηση εννοείται. Αλλά δεν καταγράφουμε αυτά τα οποία έχετε καταφέρει.

Είναι ένα δύσκολο ζήτημα προβληματικό αλλά υπάρχουν και άλλα ζητήματα στα οποία είστε πάρα πολύ επιτυχημένοι. Ας βρούμε λοιπόν μια ώρα στην ημερήσια διάταξη την επόμενη χρονιά για να δούμε κανά δυο project, να τα δούμε, να έχουμε κάποιες φωτογραφίες και κάποιους δικαιούχους ενδεχομένως όπως γίνεται και σε άλλες χώρες.

Πρέπει να είμαστε προσεκτικοί μαζί. Αυτή η Επιτροπή Παρακολούθησης να μην καταλήξει να γίνει κηδεία. Είναι και εορτασμός αυτών που κάνουμε, αυτών που πετυχαίνουμε. Εστιάζουμε στα προβλήματα βεβαίως, καταγράφουμε αλλά ας εστιάσουμε και στα αποτελέσματα τα καλά και να χρησιμοποιηθεί η επιτροπή για να δούμε τι γίνεται επιτόπου. Με βίντεο, με φωτογραφίες, με οτιδήποτε. Για την επόμενη φορά. Για την επόμενη φορά να βρούμε λίγο χρόνο στην ατζέντα και για αυτό.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Αυτό και θα το δούμε, είναι και κάτι που ενδιαφέρει και εμάς και μας αρέσει να γίνεται έτσι γιατί και ακούμε τα προβλήματα, ακούτε και εσείς και η Επιτροπή τα προβλήματα και προχωράμε.

Ωραία, ναι μπορούμε να δείξουμε. Απλά να σας πω ότι για το πλαίσιο επίδοσης και για το ΕΤΠΑ και για το ΕΚΤ ικανοποιούνται όλοι οι στόχοι που έχουν τεθεί, δεν υπάρχει δηλαδή κάποιος και απλά θα δούμε και στην αναθεώρηση πόσο προς τα πάνω μπορούν να πάνε.

Να μπούμε τώρα στην επόμενη παρουσίαση η οποία έτσι για να προχωρήσουμε με πιο γρήγορους ρυθμούς σωστά, όπου έχει την έξυπνη εξειδίκευση και τη χωρική ανάπτυξη. Να δούμε λίγο και θα το πάω και εγώ πιο γρήγορα το κομμάτι της έξυπνης εξειδίκευσης πρώτα. Να μπει η παρουσίαση λίγο να τη βλέπουμε.

Αφορά την προγραμματική περίοδο '14-'20. Να πω βεβαίως ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό το ότι συνδέεται αυτόματα τόσο χρονικά όσο και θεματικά η έξυπνη εξειδίκευση του τρέχοντος με το νέο πρόγραμμα. Έχουμε ένα νέο μοντέλο με την εθνική στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης. Έχουμε συνάντηση σε λίγες μέρες στην Αθήνα.

Έχουμε ένα διαφορετικό μοντέλο που προέρχεται και συντονίζεται από το Υπουργείο οπότε νομίζω ότι θα είναι και καλύτερα τα αποτελέσματα και περισσότερες οι ιδέες.

Βλέπουμε μια γρήγορη αναδρομή της διαδικασίας που ξεκίνησε το '14 με την επιχειρηματική ανακάλυψη, με την έγκριση της RIS, με την πρώτη συνεδρίαση του τότε ΠΣΕΚ με την τότε νομοθεσία όπου ΠΣΕΚ σημαίνει Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας.

Μετά τις ημερίδες που έγιναν το '16 για την επιχειρηματική ανακάλυψη στην Περιφέρεια, τη δημοσίευση προσκλήσεων το '17 και το '18 μια εκ των οποίων ήταν και το σύστημα διαχείρισης προορισμού το DMS που σας αναφέραμε εχθές για τη μεγάλη χρησιμότητά του στην τουριστική προβολή.

Είχαμε δημοσίευση το '18 επίσης κάποιων πρώτων προσκλήσεων με κουπόνια καινοτομίας και εργαστήρια ποιοτικού ελέγχου. Εντάχθηκε η πράξη του μηχανισμού διαχείρισης και παρακολούθησης της RIS.

Έγινε νέος κύκλος προσκλήσεων προς το τέλος του..., στα μέσα του '21 και έχουμε τις ενταγμένες πράξεις που υλοποιούνται. Και βεβαίως περνάμε τώρα το έτος '22 και στις αρχές το πρώτο τρίμηνο

του '23 στην αξιολόγηση των ενεργειών που έγιναν. Και βεβαίως σας έχουμε γνωρίσει κάτι που είχε καιρό και έπρεπε να είχε γίνει νωρίτερα, είναι η σύσταση του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας το οποίο Συμβούλιο έχει συσταθεί από απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Αλλά πέρα από το τυπικό αναμένεται μέσα στις πρώτες μέρες του Νοεμβρίου να συνεδριάσει για να βγει ο Πρόεδρός του και όλο το όργανο της διοίκησης αυτού. Συμμετέχουν και καθηγητές και ερευνητές και επιχειρηματίες. Άρα είναι ένα μεικτό σχήμα όπως το ορίζει ο νόμος και προήλθε με τη διαδικασία αυτή.

Οπότε εκεί μπορούμε να επικοινωνήσουμε πάλι, να είσαστε κοινωνοί όσων γίνουν στο Περιφερειακό αυτό Συμβούλιο που είναι απαραίτητο φίλτρο για τις προτάσεις που θα γίνονται πάνω στην καινοτομία και γενικά στην επιχειρηματικότητα.

Ποιοι είναι οι στρατηγικοί τομείς, τους γνωρίζουμε. Αγροδιατροφικός τομέας, τουρισμός, πολιτισμός και δημιουργική βιομηχανία, η μεταποίηση με προϊόντα ξύλου, μετάλλου κλπ. Και ορίζοντα βέβαια οι υποστηρικτικοί τομείς της τεχνολογίας, πληροφορικής και επικοινωνιών, η ενέργεια, το περιβάλλον, οι μεταφορές και η εφοδιαστική αλυσίδα.

Έχουμε κάποια πορεία προσκλήσεων. Βλέπετε λοιπόν οι προσκλήσεις με την επενδυτική προτεραιότητα, τον προϋπολογισμό τους και δίπλα στις πληροφορίες βλέπετε πότε εντάχθηκε, τι είναι σε εξέλιξη και ποιες πράξεις από αυτές είναι σε εξέλιξη.

Η δεύτερη πράξη με τις 499.000 είναι ο μηχανισμός διαχείρισης που είναι η διοίκηση της RIS η οποία είπαμε και νωρίτερα ότι το νέο μοντέλο στο νέο πρόγραμμα ουσιαστικά θα είναι με μεγαλύτερο και πιο ενεργό ρόλο του πανεπιστημίου Πελοποννήσου, σας το ανέφερε και ο Περιφερειάρχης.

Έχουμε στη συνέχεια να πάω στα πιο σημαντικά, εδώ. Οι πρώτες προσπάθειες που έγιναν στα εργαστήρια ποιοτικού ελέγχου με πολύ μικρό ποσοστό απορρόφησης γιατί οι περισσότεροι στην ουσία δεν ήθελαν να συμμετέχουν σε τέτοια προγράμματα, θέλανε σε προγράμματα αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων.

Έγινε το DMS και ολοκληρώνεται μέχρι το τέλος του χρόνου. Έχουμε την αναβάθμιση στα επιμελητήρια, στα πέντε επιμελητήρια

της Περιφέρειας όλων των ψηφιακών και ηλεκτρονικών υποδομών και θα συνεχιστεί στο νέο πρόγραμμα.

Και βλέπετε εδώ τις μεγάλες προσκλήσεις που βγήκαν το '20 και το '21 με την ενίσχυση των επιχειρήσεων με τεχνολογία πληροφορικής και επικοινωνιών με προϋπολογισμό 3.750.000 που είναι σε εξέλιξη με 217 πράξεις.

Είναι αυτό που σας έλεγα νωρίτερα, Νατάσσα, ότι αυτά που παρουσιάζω τώρα ενώ η ένταξη είναι 4.901.000 για παράδειγμα και η νομική δέσμευση είναι 4.901.000 αυτοί που θα υλοποιήσουν είναι το 30% με 40% του 4.901.000. δεν σημαίνει ότι θα υλοποιήσουν όλοι.

Και προχωρώ, 9,5 εκατομμύρια στις μικρομεσαίες, μια θερμοκοιτίδα στο Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος στη Βαμβακού. Έχουμε αυτό που σας έλεγα νωρίτερα, προσέξτε, έχουμε την ενίσχυση της ίδρυσης των νέων τουριστικών μικρομεσαίων με το ΕΠΑΝΕΚ όπου παρότι έχουμε δώσει 25 εκατομμύρια ευρώ από το 2018 οι δαπάνες δεν ξεπερνάνε τα 6,5 και είμαστε 4 χρόνια μετά.

Είναι αυτό που σας λέω ότι δεν υλοποιεί όλο το ποσοστό των επενδυτών. Μετά έχουμε την τελευταία πρόσκληση που είναι από το Κοινωνικό Ταμείο με 5 και πλέον εκατομμύρια σε εξέλιξη και 341 πράξεις για την ίδρυση επιχειρήσεων από ανέργους.

Και να δούμε εδώ την αξιολόγηση, ότι την 1^η Φεβρουαρίου του '22 αναθέσαμε μια αξιολόγηση της RIS η οποία είναι σε εξέλιξη. Οι επιχειρήσεις λοιπόν, τα βασικά συμπεράσματα είναι ότι οι επιχειρήσεις της Περιφέρειας παρά τη συμμετοχή τους στις διαδικασίες διαβούλευσης και επιχειρηματικής ανακάλυψης δεν έδειξαν το αντίστοιχο ενδιαφέρον για τις δράσεις ενίσχυσης έρευνας και καινοτομίας.

Αντίστοιχα χαμηλή ήταν και η συμμετοχή των επιχειρήσεων της Περιφέρειας στην ερευνητική δράση ερευνών, δημιουργώ, καινοτομώ με μόλις 9 πράξεις. Χαμηλή είναι και μόνο σε επίπεδο Περιφέρειας ή πανεπιστημίου η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα HORIZON.

Και οι επιχειρήσεις γενικά της Περιφέρειας αυτό που ακούμε και από τα επιμελητήρια είναι κυρίως κλασικού τύπου ενισχύσεις, αυτές ζητάνε, όπου το καταλαβαίνουμε και από την πρόσκληση τη μεγάλη για τις μικρομεσαίες ότι έχουν ανάγκη από ενίσχυση για αναβάθμιση

του εξοπλισμού τους ή από προσωπικό το οποίο μπορεί να δουλέψει. Άρα κτιριακά, εξοπλισμός, υπηρεσίες είναι οι κύριοι άξονες για αυτό.

Τα τελευταία αποτελέσματα και μετά το 2014 αναδεικνύουν την Πελοπόννησο να έχει δυνατότητες να εμφανιστεί ως αναδυόμενα καινοτόμα Περιφέρεια αλλά υπάρχουν ακόμα κάποια χαμηλά επίπεδα σε δαπάνες για την έρευνα και την ανάπτυξη.

Πραγματικά λοιπόν αυτός ο πίνακας αποτελεσμάτων καινοτομίας της Περιφέρειας έχει κάποια πράγματα να μας πει και έχουμε αξιοποιήσει και τη μελέτη του ΟΟΣΑ στο νέο πρόγραμμα.

Η υπηρεσία μας λοιπόν το '18 ενέταξε και το μηχανισμό διαχείρισης όπου αυτή τη στιγμή είναι σε κατάσταση αξιολόγησης το πως έχει γίνει η RIS και ποιες είναι οι προτάσεις για το καινούργιο πρόγραμμα.

Έχουμε εντάξει στο στόχο πολιτικής 1 του νέου προγράμματος το μοντέλο μας με το πανεπιστήμιο. Έχουμε το συντονισμό για την έξυπνη εξειδίκευση κεντρικά από το Υπουργείο. Το Περιφερειακό μας Συμβούλιο ενέκρινε με απόφασή του τη σύγκληση του ΠΣΕΚ, αυτό έγινε στις 3 Οκτωβρίου. Αναμένεται να πάρει ΦΕΚ και όπως σας είπα τις πρώτες μέρες του Νοεμβρίου θα συσταθεί σε σώμα, θα συνεδριάσει και με τη δική μας υποστήριξη και από το γραφείο του Περιφερειάρχη όπως έχουμε συνεννοηθεί θα βγουν τα πρώτα αποτελέσματα.

Η υπηρεσία μας στο σύνολο των δράσεων επιχειρηματικότητας που δημοσίευσε έλαβε υπόψη της τη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης και πριμοδότησε όπου μπόρεσε κάποια κριτήρια για την έρευνα, την καινοτομία και για το κομμάτι βεβαίως των κλάδων της RIS οι οποίοι είναι η αιχμή της ανάπτυξης στην Περιφέρεια.

Και το δεύτερο εξάμηνο του έτους 2021 έγιναν οι εντάξεις οπότε σήμερα είμαστε ένα χρόνο και πλέον μετά και τα πρώτα μετρήσιμα αποτελέσματα θα τα δούμε στις αρχές του 2023.

Το πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και αυτό είναι και το πέραςμα για την επόμενη περίοδο που βλέπετε τώρα στα βασικά συμπεράσματα, είναι ιδιαίτερα ενεργό στη συμμετοχή του σε προγράμματα και σε αντίστοιχες εθνικές δράσεις, άρα γίνεται προσπάθεια συντονισμού με αυτό.

Ο θεματικός στόχος 1 φαίνεται να υστερεί λόγω της χαμηλής συμμετοχής της Περιφέρειας σε αυτό τον τομέα των επιχειρήσεων της Περιφέρειας.

Η δράση του DMS είναι πάρα πολύ σημαντική και θα συμβάλει εξαιρετικά στο τουριστικό προϊόν της Περιφέρειας και αυτό είναι γεγονός και αρχίζει να φαίνεται.

Ο θεματικός στόχος 2 θα έχει σημαντική συμβολή στη RIS 3 και οι δράσεις επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας εμφανίζουν συσχέτιση με τη RIS καθώς προσπαθήσαμε να πριμοδοτήσουμε σε συνεργασία με τα επιμελητήρια όλους εκείνους τους κλάδους και όλες εκείνες τις προτάσεις οι οποίες είχαν αυτό το μείγμα των δράσεων.

Για να μην σας κουράσω και μπορεί αυτό να είναι σε μια τεχνική συνάντηση όπως είπε και ο Γενικός μας Γραμματέας αντικείμενο, σας έχουμε τις μεγάλες μας προσκλήσεις και εντάξεις όπως τα ΤΠΕ. Τις έχουμε αναλύσει ποιοτικά σε επίπεδο νομού και ποιες είχαν σχέση με τη RIS.

Μας έχει δείξει λοιπόν ότι σε μεγάλο ποσοστό τα ίδια αποτελέσματα παίρνουμε στους διάφορους νομούς, βέβαια ανάλογα και με το μέγεθός τους. Άρα φαίνεται ότι η τεχνολογία πληροφορικής και επικοινωνιών, τα ψηφιακά έχουν μεγάλη ζήτηση, είναι οριζόντιος κλάδος.

Εδώ μπορείτε να δείτε και περισσότερες πληροφορίες για το που πήγαινε η ενίσχυση την οποία έχουμε εγκρίνει είτε σε μισθολογικό κόστος, είτε σε ηλεκτρονικό εξοπλισμό, είτε σε ιστοσελίδα, είτε σε συστήματα αυτοματισμού, είτε σε λογισμικό.

Μπορούμε να καταλάβουμε λοιπόν. Εκείνο που έγινε χρήσιμο είναι ότι η αγροδιατροφή και ο τουρισμός είναι πράγματι οι τομείς στους οποίους δόθηκαν τα περισσότερα χρήματα και αυτό έγινε με την ένταξη κριτηρίων RIS μέσα στην πρόσκληση.

Οι μικρομεσαίες τώρα. Πάλι ποιοτικά αποτελέσματα όπου φαίνονται σε όλους τους νομούς η κίνηση. Βασικά είναι σημαντικό να έχουμε υπόψη μας ότι οι νομοί δεν έχουν το ίδιο μέγεθος και τον ίδιο πληθυσμό, άρα υπάρχουν βιομηχανικές περιοχές δυο στη Μεσσηνία, μια στην Αρκαδία με διαφορετική όμως ένταση ενίσχυσης κεφαλαίου σε αυτές.

Οπότε έχουμε νομούς με μεγαλύτερο επενδεδυμένο κεφάλαιο. Βλέπουμε ότι αυτή η σειρά κατάταξης ακολουθείται και στη ζήτηση που είχαμε. Και επίσης μπορείτε να δείτε ποιοτικά αποτελέσματα σχετικά με το τι ζητήθηκε πάλι για δαπάνες, για προσωπικό, για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις, για συμβούλους, για τεχνολογική αναβάθμιση κλπ.

Και η αγροδιατροφή, ο τουρισμός, η μεταποιητική βιομηχανία έχουν ουσιαστικά πάλι τον πρωταγωνιστικό ρόλο στις εντάξεις αυτές.

Για το κομμάτι των ανέργων που είναι πάρα πολύ σημαντικό και το πλέον πρόσφατο, βλέπετε ότι σε όλους τους νομούς υπήρχε ζήτηση και στη Μεσσηνία ήταν η μεγαλύτερη, στη Λακωνία δεύτερη και η Κορινθία τρίτη.

Έχουμε εντάξει 5.000.000 ευρώ για 14.800 ευρώ κατ' αποκοπή ενίσχυσης σε κάθε μια ενταγμένη πράξη. Και βλέπουμε η αγροδιατροφή, η μεταποιητική βιομηχανία και ο τουρισμός να είναι αλλά όχι πρωταγωνιστές αφού υπάρχουν και λοιποί οριζόντιοι τομείς στους οποίους οι άνεργοι επέλεξαν για να κάνουν την επένδυσή τους.

Κάνουμε επισκόπηση της εφαρμογής και στην επικαιροποίηση βλέπουμε ότι παραμένουν επίκαιροι οι τομείς του τουρισμού, πολιτισμού και μεταποιητικής βιομηχανίας. Και οι επόμενες ενέργειες και πολιτικές μας έχουν σχέση να ενισχύσουν τη συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ των βασικών παραγόντων του Περιφερειακού μας οικοσυστήματος, δηλαδή Περιφέρεια, ΠΣΕΚ, πανεπιστήμιο, επιχειρήσεις με τα επιμελητήρια.

Να λειτουργήσει πιο αποτελεσματικά με το πανεπιστήμιο ο μηχανισμός διαχείρισης της RIS και τέλος να ενισχυθεί που είναι και το ζητούμενο, η συνεργασία μεταξύ των ερευνητικών φορέων και των επιχειρήσεων για να αξιοποιηθούν αυτά τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία για την έρευνα και την καινοτομία.

Είναι ένα κομμάτι η RIS που μας απασχολεί περισσότερο στο νέο πρόγραμμα. Ναι, κύριε Σοφέ, ρωτήστε παρακαλώ.

Κος ΣΟΦΟΣ:

Δεν είναι ακριβώς ερώτηση, είναι επισήμανση μόνο. Ότι όντως τα τελευταία ένα-δυο χρόνια φαίνεται να κινείται η Περιφέρεια ζωηρά στο θέμα της έξυπνης εξειδίκευσης και αυτό είναι πολύ θετικό.

Εμείς θεωρούμε ευπρόσδεκτο το γεγονός ότι δημιουργήθηκε το Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας επιτέλους ύστερα από τόσα χρόνια και ότι ευελπιστούμε ότι σε συντονισμό και με την κεντρική έξυπνη εξειδίκευση της Αθήνας θα μπορέσει να έχει αποτελέσματα και στην Περιφέρεια αυτή.

Παρακολουθούμε με πολύ ενδιαφέρον επίσης και θέματα RIS και έξυπνης εξειδίκευσης που μπορεί να μην βρίσκονται ή μάλλον να μην χρηματοδοτηθούν απευθείας από το ΠΕΠ. Δηλαδή υπάρχουν άλλα προγράμματα είτε ελληνικά είτε HORIZON. Εμείς παρακολουθούμε με πολύ ενδιαφέρον τον κόμβο βιοοικονομίας που προτείνει το πανεπιστήμιο κάποια στιγμή μέσω της δίκαιης μετάβασης αλλά κομμάτια του οποίου θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν και από αλλού.

Οπότε αυτά είναι μια γενικότερη εξέλιξη που την παρακολουθούμε όπως είπαμε με ενδιαφέρον και θα είμαστε κοντά σας.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Περιφερειάρχη, Γενικέ;

Κος ΣΚΑΛΚΟΣ:

Δευτερόλεπτα, πάνω σε αυτό το θέμα γιατί μας ενδιαφέρει πολύ.

Προφανώς έχει κάτι αρχίσει να κινείται στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και σε άλλες περιφέρειες. Δεν είμαστε ευχαριστημένοι με το πως έχει λειτουργήσει η RIS, δεν είναι και εύκολο.

Ξέρετε το εύκολο είναι σε κάθε Περιφέρεια να λέμε όπως είπες και εσύ αγροτουρισμός, αγροδιατροφή κλπ. Πρέπει λίγο να πάμε σε τεχνολογίες αιχμής. Είναι δύσκολο έργο.

Ένα μεγάλο κομμάτι, προφανώς όλα αυτά ξεκίνησαν αργά και υπάρχουν και δικαιολογίες αλλά από την άλλη ένα μεγάλο κομμάτι των επιδόσεων που δεν ανταποκρίθηκαν σε αυτό που θέλαμε έχει να κάνει και με το συντονισμό με την Αθήνα όπως το είπε ο κύριος Σοφός.

Λοιπόν, να πω τι έχουμε κάνει εμείς εδώ. Είναι για το '21-'27 βέβαια αλλά νομίζω είναι καλή πάσα για τη συζήτηση που θα κάνετε μετά.

Πλήρης ενεργοποίηση του νέου Συμβουλίου έξυπνης εξειδίκευσης και με άλλη σύνθεση. Ένα εντελώς διαφορετικό σχήμα διακυβέρνησης ας το πούμε έτσι για τη RIS. Μια άλλη στρατηγική

εθνική πλέον αλλά με αυτό που λέμε εμείς περιφερειακές απολήξεις, εγκεκριμένη στρατηγική. Έχουμε πάει και πολύ γρήγορα. Επειδή υπάρχει και ο αναγκαίος πρόσφορος όρος έχουμε, πληρούμε τα τρία από τα έξι κριτήρια στα υπόλοιπα τρία έχουμε στείλει τις αναγκαίες διευκρινίσεις και από ότι μαθαίνω εγώ αλλά με διορθώνετε, από τον κύριο Νιάπα, είμαστε σε καλό δρόμο να έχουμε. Και αυτό νομίζω είναι σχετικά σύντομο διάστημα θα έχουμε τη RIS.

Αρα καθώς ξεκινάνε, θα βγάλετε τις πρώτες νέες προσκλήσεις και στα περιφερειακά προγράμματα αλλά και στο νέο πρόγραμμα της ανταγωνιστικότητας, θα υπάρχει εκεί εγκεκριμένη RIS όλα αυτά να τρέξουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Προφανώς συμφωνώ με τον κύριο Σκάλκο. Είμαστε απολογούμενοι σε σημαντικό βαθμό για το συγκεκριμένο θέμα. Αλλά επειδή έχουμε εδώ πέρα και κόσμο ο οποίος δεν είναι εξοικειωμένος με αυτά τα οποία συζητάμε δεν μπορούμε να μιλάμε για έξυπνη εξειδίκευση αν δεν ρωτήσουμε την κοινωνία.

Και χαίρομαι για το γεγονός ότι η συνεργασία με τον κύριο Ψαράκη και την Διαχειριστική μας Αρχή το κεφάλαιο αυτό το ανοίξαμε εγκαίρως για το νέο ΕΣΠΑ '21-'27. Αλλά έξυπνη εξειδίκευση έπρεπε να έχουμε κουβεντιάσει από το '15, όχι να μην έχουμε κλείσει το '22 το συγκεκριμένο θέμα για το πρόγραμμα το οποίο φεύγει. Αυτό είναι μια αλήθεια.

Λοιπόν, η διαπίστωση αυτή, δεν έχει σημασία αν είμαι εγώ Περιφερειάρχης από το '19 και μετά, αυτό έπρεπε να έχουμε κάνει ως δομή εδώ, να ρωτήσουμε την κοινωνία τι ακριβώς θέλει να το αξιολογήσουμε και να προχωρήσουμε.

Το λύσαμε αυτό, το αντιμετωπίσαμε στο νέο μας πρόγραμμα '21-'27 και εν πάση περιπτώσει ότι δεν υπήρχε το φτιάξαμε. Και πέρα από το θεσμικό είναι και η ουσία, να πάμε σε δράσεις τέτοιες όπως είπε και ο Γενικός Γραμματέας οι οποίες να επιφέρουν όσο το δυνατόν περισσότερο πλούτο και να επενδύσουν την καινοτομία. Και αυτό θα κάνουμε.

Και όπως είπε και ο κύριος Ψαράκης σε αυτή την ιστορία το πανεπιστήμιό μας παίζει κεντρικό ρόλο. Το πανεπιστήμιο σε κάθε Περιφέρεια είναι ο ακρογωνιαίος λίθος για να πάμε μπροστά.

Λοιπόν, αυτά από εμένα.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ωραία. Να κάνουμε ένα διάλειμμα για 15-20 λεπτά και θα συνεχίσουμε. Να πάρουμε μια ανάσα και επανερχόμαστε.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ 15 ΛΕΠΤΩΝ

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

...παρουσιάσεις και έχουν ήδη δώσει ηλεκτρονικά τα αρχεία να ετοιμάζονται για να μπορέσουμε να το συντομεύσουμε. Αν έχουμε παρέμβαση από κάποιο μέλος να την ακούσουμε για να φτάσουμε στα συμπεράσματα για τη διακοπή για το γεύμα.

Κυρία Τουρλούκη, έχετε το λόγο.

Κα ΤΟΥΡΛΟΥΚΗ:

Ναι, καλημέρα και από εμένα. Θα δούμε λίγο τα επίπεδα εφαρμογής των χωρικών εργαλείων που έχουμε στην περίοδο '14-'20.

Έχουμε τις εξής στρατηγικές εγκρίνει και υλοποιούνται. Είναι μια στρατηγική βιώσιμης αστικής ανάπτυξης στο δήμο Καλαμάτας με προϋπολογισμό 9.165.000. μια στρατηγική ΒΑΑ στο δίπολο Δήμους Άργους, Μυκηνών και Ναυπλιέων με 8.420.000 προϋπολογισμό.

Τη στρατηγική της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων με τίτλο στρατηγική και σχέδιο δράσης Αρκαδία 2020 με 19.000.000. και τη στρατηγική ολοκληρωμένης χωρικής επένδυσης για την περιοχή της Μάνης με προϋπολογισμό 12.100.000.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των στρατηγικών είναι 48,6 εκατομμύρια και είναι στο 19% περίπου του συνολικού προϋπολογισμού του επιχειρησιακού προγράμματος. Εκ των οποίων τα 36 εκατομμύρια δηλαδή το 20% είναι στο ΕΤΠΑ και 25% χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ. Δεν μπαίνω σε λεπτομέρεια.

Έχουν βγάλει στο σύνολο των στρατηγικών τους και οι 4 στρατηγικές στο 107% των προσκλήσεων έχουν κάνει το 85% των εντάξεων, ΝΟΔΕ στο 49% και δαπάνες στο 8,4%.

Η προοπτική ολοκλήρωσης πάλι στον αθροιστικό προϋπολογισμό τους είναι 56% για το σύνολο των στρατηγικών και στα δύο ταμεία, 58% στο ΕΤΠΑ και 49% στο ΕΚΤ.

Και τις βλέπουμε μια-μια. Αυτή είναι η στρατηγική του ΒΑΑ Καλαμάτας, να πάω κατευθείαν στην εφαρμογή της.

Η στρατηγική Καλαμάτας επί του προϋπολογισμού της είναι στο 114% σε προσκλήσεις που έχει βγάλει, 79% έχει κάνει εντάξεις, 54% ΝΟΔΕ, δαπάνες 6%. Και έχει μια προοπτική ολοκλήρωσης στο 52% του συνόλου της στρατηγικής της, 51% στο ΕΤΠΑ και 55% περίπου στο ΕΚΤ.

Τώρα δεν σας διαβάζω σε ποιους άξονες είναι η κάθε στρατηγική.

Η στρατηγική των δήμων Άργους, Μυκηνών και Δήμου Ναυπλιέων έχει βγάλει προσκλήσεις στο 79% της στρατηγικής. Εντάξεις έχει κάνει στο 34%, ΝΟΔΕ στο 22% και δαπάνες στο 3,7%. Η προοπτική ολοκλήρωσής της θα είναι στο 31% του προϋπολογισμού της στρατηγικής, 35% από ΕΤΠΑ και 19,8% από ΕΚΤ.

Και κλείνω με την στρατηγική.. Είναι και η ΤΑΠΤΟΚ η οποία έχει βγάλει προσκλήσεις στο 105% του συνόλου της προϋπολογισμού της. Έχει κάνει εντάξεις στο 85%, ΝΟΔΕ στο 68% και δαπάνες στο 17%. Η προοπτική ολοκλήρωσης είναι στο σύνολο στο 56,8%, 57,3% από ΕΤΠΑ και 56% από ΕΚΤ.

Και έχουμε τελευταία την ΟΧΕ Μάνης η οποία εγκρίθηκε και τελευταία μάλιστα, η οποία έχει προσκλήσεις στο 126% του προϋπολογισμού της. Εντάξεις στο 122,8%, ΝΟΔΕ στο 33,9%, δαπάνες 0%. Οι εντάξεις είναι σχετικά τελευταίες και οι ΝΟΔΕ. Και η προοπτική ολοκλήρωσής της είναι στο σύνολο της στρατηγικής στο 75,2%, ΕΤΠΑ 75,9% και ΕΚΤ 66,7%.

Αυτά είναι τα στοιχεία. Να δούμε λίγο τα συμπεράσματα από αυτό. Θέλεις Αντώνη να μιλήσεις;

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι, να πούμε λίγο και αυτά που είπαμε εχθές στην τεχνική συνάντηση και εύλογα μου λέει και ο Περιφερειάρχης ποια είναι η προοπτική που βλέπουμε στις χωρικές, στις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις.

Να πούμε λοιπόν το εξής. Εδώ παρατηρήσαμε και εμείς και έχω αφήσει τη διαφάνεια της περίπτωσης της Μάνης μπροστά μας, η οποία ξεκίνησε τουλάχιστον 16 μήνες μετά από τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και μετά την έγκριση του ΤΑΠΤΟΚ.

Το θέμα είναι η σύγκριση της ΟΧΕ με τα ΒΑΑ για να βλέπουμε λίγο, να βγάζουμε και μερικά συμπεράσματα. Και επαναλαμβάνω τα συμπεράσματα και ο σχολιασμός αφορά μόνο την Πελοπόννησο. Δεν ξέρω αν ευρύτερα μπορεί το δίκτυο που υπάρχει στο Υπουργείο στην Αθήνα να έχει κάποια συνολική εικόνα αλλά εμείς αυτό που διαπιστώνουμε είναι ότι περιπτώσεις όπως η ΟΧΕ Μάνης η οποία παρότι ενεργοποιήθηκε αργά, παρότι έχει ενάμισι χρόνο στην ουσία στον οποίο τρέχουμε προσκλήσεις-εντάξεις εντούτοις δημοπράτησε.

Έχει νομικές δεσμεύσεις οι οποίες πάρα πολύ σύντομα θα φτάσουν σε υψηλό επίπεδο και βεβαίως οι δαπάνες επειδή τώρα είναι λογικό κάποιος να λέει είσαι σήμερα στις δαπάνες 0% πως θα φτάσεις στο 73%, 74% στο ΕΤΠΑ;

Να διευκρινίσω, λοιπόν, ότι μέχρι και το τέλος του επόμενου μήνα οι περισσότερες νομικές δεσμεύσεις θα έχουν γίνει, θα έχουν συναφθεί.

Δεύτερον, τα έργα είναι μικρά σε μέγεθος με διάρκεια υλοποίησης 8 με 10 μήνες. Άρα πρακτικά θα υλοποιούνται παράλληλα πάρα πολλές συμβάσεις και στους δυο δήμους Μάνης, ανατολικής σήμερα εδώ στη Λακωνία, δυτικής στη Μεσσηνία.

Ο λόγος, λοιπόν, της ενεργοποίησης είναι ότι οι δυνάμεις και το στελεχιακό δυναμικό σε κάθε δήμο που ασχολήθηκε είτε το καθαρά υπαλληλικό είτε το εξωτερικό, συμβουλευτικό, υποστηρικτικό ήταν με τέτοιο τρόπο από τους δημάρχους στρατευμένο στους σκοπούς της ΟΧΕ που τελικά άρχισε να αποδίδει καρπούς.

Επίσης, με το ΒΑΑ Αργους-Ναυπλίου υπήρχε μια έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των δύο δήμων ενώ στην περίπτωση του ΒΑΑ Καλαμάτας και παρά τη δυναμική εκκίνηση και τις πολύ γρήγορες και αρκετές νομικές δεσμεύσεις, εντούτοις κάποια προβλήματα που παρουσιάστηκαν στην υλοποίηση των συμβάσεων είτε σε τμήματα των χώρων επέμβασης λόγω αρχαιολογικών ευρημάτων και αρχαιολογικών λόγων και αιτιών, είτε λόγω παραγόντων όπως για παράδειγμα οι μελέτες ή η εφαρμογή τους συγκεκριμένα σημεία, αυτό έχει προκαλέσει μια καθυστέρηση.

Εκείνο που θέλουμε να ξεκαθαρίσουμε είναι ότι στην περίπτωση των ΒΑΑ έργα που αυτή τη στιγμή δεν έχουν ολοκληρωθεί ή μας δείχνουν ότι δεν πρόκειται να ολοκληρωθούν μόνο στην περίπτωση

του ΒΑΑ Καλαμάτας υπάρχει η σκέψη ή θα έλεγα η ιδέα να το εξετάσουμε, στην περίπτωση του ΒΑΑ Άργους-Ναυπλίου δεν θα γίνει γιατί είναι πάρα πολύ πίσω.

Στην περίπτωση της ΟΧΕ Μάνης θα ολοκληρωθεί όπως και το ΤΑΠΤΟΚ αποκλειστικά μέχρι 31/12/23. Και όπως τονίσαμε και εχθές στην τεχνική μας συνάντηση ΟΧΕ δεν συνεχίζονται με την έννοια ότι δεν επειδή δεν πρόλαβα θα συνεχίσω την περίοδο αλλά μόνο περιπτώσεις όπου ή σαν την Καλαμάτα θα συνδυάσει ως μεγαλύτερη πόλη και άλλες παρεμβάσεις για να δούμε ΒΑΑ ή οι πόλεις που δεν πήραν ΒΑΑ την προηγούμενη περίοδο. Το λέω γιατί συνδέεται αυτόματα αυτό που βλέπετε στα μάτια σας τώρα με την επόμενη Επιτροπή Παρακολούθησης την πρώτη του νέου προγράμματος.

Αρα βιώσιμη αστική ανάπτυξη σε Κόρινθο, Λουτράκι, Τρίπολη, Σπάρτη και στην Καλαμάτα, βλέποντας και που καταλήγει η ΒΑΑ της η τωρινή και ΟΧΕ με κάποιες ονοματισμένες θα τις πούμε, η Μάνη θα ολοκληρώσει και θα δούμε, είμαστε ανοιχτοί εκτός από τα ονοματισμένα στο νέο μας πρόγραμμα να δούμε και περιπτώσεις ανοιχτών προσκλήσεων και υποβολή προτάσεων από δήμους που θα θέλαμε να βλέπουμε να συνεργάζονται και μεταξύ τους και να μην είναι ο κάθε Δήμος μόνος του.

Περιφερειάρχη μου, σχολίασα εγώ τεχνοκρατικά.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Δεν πήγαμε καλά. Προφανώς αυτό δεν εξαρτάται από τη Διαχειριστική μας Αρχή. Για να πάμε καλά πρέπει να έχουμε έναν κοινό βηματισμό και να προσπαθούμε και στο επίπεδο του σχεδιασμού και στο επίπεδο του δικαιούχου, της υλοποίησης.

Δεν ξέρω πως να είναι καλά τα πράγματα. Όσον αφορά τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη πρέπει να.., θα απενταχθούν έργα. Την επόμενη εβδομάδα είπαμε που θα κάνουμε μια συνάντηση με τους δικαιούχους θα μιλήσουμε για αυτό. Κάποια έργα δεν μπορούν να υλοποιηθούν. Αλλά είναι τραγική η κατάσταση για την Αργολίδα, το Άργος και το Ναύπλιο, ας μην το αναλύουμε και μας ακούν γιατί θα θεωρήσουν ότι είμαστε στον προηγούμενο αιώνα όσον αφορά το επίπεδο της συνεργασίας.

Εγώ είμαι της άποψης ότι όταν δεν μπορεί να υπάρξει συντονισμός με τον δικαιούχο και να προχωρήσουμε να προχωράμε στις απεντάξεις, να κάνουμε αυτό το οποίο πρέπει.

Ούτε στις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις λέω ότι πήγαμε καλά. Εντάξει, εγώ αξιολογώ την αισιοδοξία του Αντώνη αλλά όταν έχεις μηδέν αυτή τη στιγμή απορρόφηση πως είναι δυνατόν τόσα πολλά έργα να φτάσεις να κάνεις απορρόφηση των πόρων χωρίς κάτι να στραβώσει στην πορεία;

Και δεν πάμε καλά όσον αφορά αυτά και τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και τα χωρικά. Στα άυλα δεν πάμε καλά, τα κοινωνικά, τα επιχειρηματικά και αυτά. Και με την ΟΧΕ Μάνης, μακάρι η αισιοδοξία του Αντώνη να πραγματοποιηθεί, αμφιβάλω.

Τώρα όσον αφορά την ΟΧΕ Ταϋγέτου νομίζω στρατηγικά πρέπει να αναλάβουμε εμείς ένα ρόλο κεντρικό για να έχουμε και την ευθύνη. Εγώ 25 χρόνια που παρακολουθώ τα αυτοδιοικητικά έχουμε γεμίσει δυο ντουλάπες με σχεδιασμούς για τον Ταϋγετο μια στη Σπάρτη και μια στην Καλαμάτα. Λόγια, λόγια, λόγια. Και όταν φτάνουμε στο δια ταύτα έχουμε 25 εκατομμύρια ευρώ τι θα κάνουμε ακριβώς αρχίζουμε και κοιτάζει ο ένας τον άλλον.

Λοιπόν, στη νέα περίοδο να τα αναλάβουμε εμείς στρατηγικά, να απενταχθούν όσα ή πρέπει να απενταχθούν. Είναι σωστή πολιτική η Καλαμάτα και το Άργος, Ναύπλιο πήραν. Τα αξιοποίησαν ή δεν τα αξιοποίησαν. Ήρθε η ώρα της Σπάρτης, της Τρίπολης και της Κορίνθου. Οι πόλεις οι οποίες πρέπει να ενταχθούν και να υποστηριχθούν με το συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Λοιπόν, εγώ θεωρώ ότι τα έργα αυτής της μορφής πολύ σωστά μπαίνουν στο πρόγραμμα '21-'27. Είναι μια υποστήριξη συνολικής αναβάθμισης μιας περιοχής. Και στο επίπεδο των υποδομών και στο επίπεδο της επιχειρηματικότητας και στο επίπεδο ιδιαίτερα το κοινωνικό που είμαστε απελπιστικά πίσω.

Αυτός ο συνδυασμός δραστηριοτήτων μας γεννά προβλήματα. Προφανώς λοιπόν χρειαζόμαστε εξειδικευμένους ανθρώπους, τη βοήθεια της ΜΟΔ, πιο προσεκτική επιλογή τεχνικών συμβούλων. Ο Δήμος ας πούμε δεν έχει τις δυνατότητες πως μπορούμε να τον βοηθήσουμε.

Η πρόταση της Διαχειριστικής Αρχής το στρατηγείο να είναι η Περιφέρεια και να έχουμε και την ευθύνη εμείς, νομίζω είναι η καλύτερη επιλογή διαφορετικά θα πάμε να μην πω τη λέξη στα βράχια γιατί έτσι με κρατάει ζωντανό η αισιοδοξία του Αντώνη. Θα πάμε καλύτερα από ότι την προηγούμενη περίοδο.

Ευχαριστώ πολύ. Λυπάμαι αν λέω κακές κουβέντες αλλά πρέπει να σας λέω αυτά τα οποία βλέπω εγώ. Είναι εύκολο να τα στρογγυλεύεις όλα και να τα βλέπεις ωραία και καλά. Σε αυτό τον τομέα τον κρίσιμο των ΟΧΕ και των ΒΑΑ γιατί είναι κρίσιμος τομέας για την πολυεπίπεδη ανάπτυξη μιας περιοχής νομίζω η συγκομιδή δεν είναι αυτή που θα έπρεπε να είναι.

Αυτά.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι, κύριε Σοφέ.

Κος ΣΟΦΟΣ:

Ναι, καλή η ανάλυση, τη συμεριζόμαστε. Βέβαια η βιώσιμη αστική ανάπτυξη και η ολοκληρωμένη χωρική επένδυση είναι αυτό καθ' εαυτό πως να το πω, δράσεις των περιφερειακών προγραμμάτων. Είναι τα δικά σας, είναι αυτά που βγαίνουν μέσα από την ψυχή της τοπικής κοινωνίας ας το πω έτσι. Δεν είναι πράγματα που μπορούν να κάνουν και τα υπουργεία στην Αθήνα. Είναι των περιφερειακών προγραμμάτων, πρέπει να τα κοιτάξουμε, πρέπει να τους δώσουμε σημασία μεγάλη.

Και έχει δίκιο ο Περιφερειάρχης που λέει τώρα, έχετε δίκιο όλοι δηλαδή ότι καθυστέρησε να ξεκινήσει και σε άλλες περιφέρειες καθυστέρησε. Τα παθήματα, μαθήματα.

Προχωράμε τώρα όμως σε καινούργια, ίσως καλύτερα δομημένα. Το ολοκληρωμένο και το άυλο που είπε ο Περιφερειάρχης έχει δίκιο, το ολοκληρωμένο πάσχει λίγο στην Ελλάδα. Όταν τα κάνουμε μαζί τα πράγματα και αναμειγνύονται πολλές διοικήσεις, πολλοί οργανισμοί έχουμε θέμα.

Όμως πρέπει να το μάθουμε. Πώς γίνεται και στο εξωτερικό; Εμείς αν θέλετε, τέλος πάντων να σας φέρουμε και σε επαφή με κάποια παραδείγματα μπορούμε. Υπάρχουν κάποια παραδείγματα.

Αλλά πρέπει να το συνεχίσουμε και πρέπει να τους δώσουμε την απαιτούμενη ενίσχυση όσο μπορούμε περισσότερο, αυτό. Και έχετε

βάλει περισσότερα και στην επόμενη περίοδο από ότι καταλαβαίνω προϋπολογισμό και καλά κάνετε διότι χρειάζεται ας πούμε.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι, νομίζω ότι το εργαλείο αυτό πρέπει τώρα τη δεύτερη φορά εφαρμογής του να πάρουμε την εμπειρία που έχουμε και να πάμε καλύτερα, είναι ξεκάθαρο.

Κυρία Λαμπροπούλου, να μπούμε στην παρουσίαση για την στρατηγική για την πληροφόρηση και την επικοινωνία. Και μετά η κυρία Τουρλούκη θα μας πει την αξιολόγηση και τις δράσεις προς εξειδίκευση σε μια πολύ σύντομη παρουσίαση.

Ναι, συγγνώμη δεν άκουσα.

Mr. RASMUSSEN:

Εκπροσωπούνται καθόλου δήμοι σήμερα; Γιατί θα ήθελα να ακούσω την εμπειρία τους.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

..που είναι ένας από τους δύο που υλοποιεί. Όχι δεν είναι κάποιος. Για την επόμενη προγραμματική περίοδο θα έχουμε κάποιους από αυτούς που έχουμε προτείνει.

Όχι, όχι, δεν είναι ότι εγκατέλειψαν. Απλά εδώ σήμερα ως μέλη της Επιτροπής είναι οι 5 δήμαρχοι. Δηλαδή θα μπορούσε να είναι και ο εκπρόσωπος της ΠΕΔ και ο Δήμαρχος Άργους και ο Δήμαρχος Ναυπλίου και ο Δήμαρχος Καλαμάτας. Αλλά δεν είναι κάποιος εξ αυτών εδώ.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Εγώ ήμουν 13 χρόνια Δήμαρχος. Μπορώ να σας πω κάποια πράγματα.

Λέω, ήμουν 13 χρόνια Δήμαρχος στην πιο μεγάλη πόλη στην Καλαμάτα οπότε ενδεχομένως θα μπορούσα να σας πω, να σας δώσω κάποιες απαντήσεις σε αυτά τα οποία θα ρωτήσετε. Είχα φροντίσει τότε να ανταποκριθώ γρήγορα στις προσκλήσεις. Για δε τις μελέτες είχα πάρει δωρεές και γίνανε δωρεάν οι μελέτες από επιχειρηματίες της περιοχής.

Ευχαρίστως αν μπορώ κάπου να απαντήσω.

Mr. RASMUSSEN:

Νομίζω ότι θέλουμε να δούμε μια διαδικασία για να δούμε πως μπορούμε να βοηθήσουμε τους δήμους. Η εικόνα που μας αναδείξατε

σήμερα είναι μια από τις πιο απαισιόδοξες. Μηδενικές πληρωμές για ορισμένες πράξεις, δεν μπορούν να γίνουν χειρότερα τα πράγματα.

Αλλά είναι λίγο-πολύ η εικόνα που έχουμε από όλη την Ελλάδα. Οι ΟΧΕ που είναι επιτυχημένες είναι μάλλον η εξαίρεση και αυτό δείχνει σε ένα συστημικό σφάλμα, σε μια συστημική αδυναμία μάλλον.

Θέλουμε να αναλύσουμε και να συζητήσουμε μαζί με τους δήμους, να βρούμε ένα σύστημα συγκεντρωτικό, αποκεντρωμένο, να βρούμε συμβούλους, να το κάνουμε ενδουπηρεσιακά, δεν ξέρω πως. Πρέπει κάπως να το κάνουμε. Χρειαζόμαστε τις ιδέες σας.

Προτείνω να ανοίξετε διάλογο με τους δημάρχους. Πρέπει να κάνουμε αυτό το σκληρό έργο να απεντάξουμε έργα. Πρέπει δυστυχώς να το κάνουμε και να βρούμε λύσεις. Ξέρουμε ότι ξεκινούμε με μεγάλη καθυστέρηση σε αυτή την περίοδο.

Υπάρχουν και άλλες εξηγήσεις. Μοιάζει να μην υπάρχει επαρκής βαθμός ωρίμανσης έργων. Δηλαδή είχαν υπαχθεί έργα που κανείς δεν τα είχε προετοιμάσει. Πρέπει να αντλήσουμε τα μαθήματα και να έχουμε υπομονή για την καινούργια περίοδο, να αναθεωρήσουμε τις στρατηγικές μας στους 8 μήνες που απομένουν αλλά πρέπει και να ωριμάσουν εκείνα τα έργα να τα επαναφέρουμε να τα ξανά ζωντανέψουμε να τα βοηθήσουμε να ωριμάσουν.

Είμαστε πολύ ανοιχτοί, είμαστε πρόθυμοι να αναλάβουμε και κάποιο κίνδυνο. Περιμένουμε τις προτάσεις σας και τις ιδέες σας. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και την τεχνική βοήθεια του προγράμματος για αυτό και μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε και κομμάτι από το εθνικό πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας. Και αυτό γίνεται.

Ας ξεκινήσουμε με μια μικρή ανάλυση να βρούμε τι πήγε λάθος.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Επειδή στην επόμενη συνεδρίαση, στην πρώτη του νέου προγράμματος θα είναι, έχουμε προσκαλέσει γιατί ο Περιφερειάρχης έχει προσκαλέσει εκπροσώπους των τριών δήμων οι οποίοι έκαναν πρόταση και τους έχουμε ονομάσει στο πρόγραμμα, ίσως είναι μια καλή ευκαιρία.

Θα έλεγα όμως ότι θα είναι ακόμα καλύτερη κάποια μεταγενέστερη στιγμή να μπορέσουμε να σας αποτυπώσουμε και εμείς αυτά που έχουμε δει, γιατί νομίζω ότι το σύστημα μπορεί να είναι

μικτό. Δηλαδή μπορεί κάποιες φορές όπως στο ΒΑΑ ή σε κάποιες ΟΧΕ να υπάρχει ένας κεντρικός ρόλος και υπάρχουν και περιπτώσεις συνεργασίας δήμων που πρέπει να τις αφήσουμε, να τις δούμε εφόσον και εκείνοι εγγυούνται ή έχουν το προσωπικό ή βλέπουμε κάποια κριτήρια να επαληθεύονται.

Νομίζω ότι στην περίπτωση της επόμενης περιόδου θα μπορέσουμε να κουβεντιάσουμε περισσότερα εκεί. Και κυρία Ζαχαράκη, επειδή η Σπάρτη είναι στην επόμενη, δεν ξέρω αν θέλετε να πείτε κάτι για αυτή.

Κα ΖΑΧΑΡΑΚΗ:

Εγώ ως αντιδήμαρχος Σπάρτης θα ήθελα να εστιάσω σε αυτό που είπε ο κύριος πριν. Για να ωριμάσει ένα έργο πρέπει να έχουμε και τεχνική υποστήριξη. Η τεχνική υποστήριξη στους μικρούς δήμους είναι ανεπαρκής.

Αυτό πιστεύω εγώ ότι είναι το κύριο πρόβλημα. Δεν έχουμε τις υποδομές για να στηρίζουμε ένα μεγάλο project τέτοιο. Δεν έχουμε την τεχνική υποστήριξη που θα επιτρέπει για να μπορέσουμε να έχουμε αποτέλεσμα σε τέτοια έργα.

Και θεωρώ ότι μια σύμπραξη, μια συνεργασία με την Περιφέρεια θα ήταν πάρα πολύ σωστή και στη σωστή κατεύθυνση.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Επειδή είχε και εμένα αποδέκτη η ερώτηση, έχω να σας πω τα εξής. Γιατί αποτύχαμε, γιατί. Ή δεν πετύχαμε τα προσδοκόμενα. Διότι είναι διαφορετική η ιδιοσυστασία των δήμων. Άλλο ο Δήμος Καλαμάτας, άλλο ο Δήμος Μάνης ή οι δυο δήμοι Μάνης.

Έχουμε 26 δήμους από τους οποίους οι 20 είναι μικροί. Μικροί δήμοι σημαίνει μη επαρκής στελέχωση. Μπορεί να έχουν ένα-δυο μηχανικούς δεν έχουν όμως οργανωμένες υπηρεσίες. Προφανώς δεν έχουν ούτε δεξαμενές σκέψης.

Κάνουμε λοιπόν κάποιες επιλογές για έργα τα οποία ζητούνται από την τοπική κοινωνία, ενδεχομένως και ψηφοθηρικά και εν πάση περιπτώσει αυτό ιδιαίτερα τα άυλα δεν μπορεί να προχωρήσει.

Για αυτό είπαμε με τη Διαχειριστική Αρχή επειδή βλέπουμε μια πραγματικότητα ότι οι μεγάλοι δήμοι έχουν τεχνικό προσωπικό, μπορεί να μην είναι το κατάλληλο όμως οι 20 δήμοι δεν έχουν το αναγκαίο προσωπικό για να προχωρήσουν ιδιαίτερα σε σχεδιασμούς

έργων άυλων με κοινωνικό χαρακτήρα ή να μιλήσουν για επιχειρηματικότητα και τι επιχειρήσεις θέλουν στην περιοχή.

Πρέπει να κάνουμε μια κουβέντα ουσιαστική και οπωσδήποτε κατά την άποψή μου για τις χωρικές πρέπει να υπάρξει τεχνική βοήθεια στον δικαιούχο. Διαφορετικά θα φτάσουμε το '26 όπως είμαστε τώρα στο '22 στο τέλος στο '27 και θα είμαστε πάλι στην ίδια κατάσταση.

Αν θέλουμε να αντιδράσουμε γρήγορα πρέπει στρατηγικά, Αντώνη, το θέμα να περάσει στην Περιφέρεια που να έχει και την ευθύνη και να δοθεί βοήθεια στο δήμο.

Τώρα, σε σχέση με αυτό που είπε ο κύριος Rasmussen πρέπει να γίνουν όχι μόνο κουβέντες με δήμους, κουβέντες με την τοπική κοινωνία. Να πάμε πρωτογενώς να κουβεντιάσουμε με την τοπική κοινωνία. Με το δήμο, με το Δημοτικό Συμβούλιο, με τις κοινωνικές δομές ώστε να προχωρήσουμε κάποια πράγματα ουσιαστικά για τον τόπο.

Είναι αναγκαίες και οι ΟΧΕ και η βιώσιμη ανάπτυξη για την Τρίπολη, την Κόρινθο είπαμε και τη Σπάρτη, για τις τρεις πόλεις που δεν έχουν πάρει αλλά να είμαστε μαζί. Και το Λουτράκι μαζί με την Κόρινθο.

Από εκεί και πέρα κοιτάξτε, απένταξη. Ιδιαίτερα για τις μεγάλες πόλεις είναι σκληρό αυτό το οποίο λέγω αλλά όταν ξέρει ο δικαιούχος ότι αν δεν προχωρήσει το πρόγραμμα δεν μπορεί να περιμένει ούτε την κάλυψη του Περιφερειάρχη, ούτε την κάλυψη της διαχειριστικής αρχής αν δεν κάνει αυτό που έχει υποσχεθεί θα υπάρχει αυτό το αποτέλεσμα.

Νομίζω ότι θα έχουμε καλύτερα αποτελέσματα όσον αφορά το πρόγραμμα. Λιγότερα πολιτικά χαϊδέματα και περισσότερο κυνήγημα της ουσίας. Νομίζω ότι αυτό ενδιαφέρει τον τόπο και αυτό εξυπηρετεί.

Εγώ από τη δική μου την πλευρά αυτό θα κάνω και θα αναλάβω και το πολιτικό κόστος και την ευθύνη. Τι να κάνουμε. Πρέπει να είμαστε και απέναντι στους ευρωπαίους φορολογούμενους νομίζω απολύτως εντάξει.

Λέγω πάλι ότι να κουβεντιάσουμε με τους δημάρχους, να κουβεντιάσουμε με την τοπική κοινωνία και να αναλάβουμε εμείς τον στρατηγικό ρόλο και την ευθύνη και τεχνική βοήθεια στους δήμους.

Τι να σου δώσει αν δεν..., είναι εδώ ο Ανδρεάκος να σου πει το προσωπικό το οποίο έχει και πως μπορεί να ανταποκριθεί. Ένας Δήμαρχος ο οποίος είναι νομίζω παράδειγμα για ότι έχει κάνει για την περιοχή του, προφανώς όμως δεν έχει την αναγκαία υποστήριξη σε τεχνικό προσωπικό. Με τον ιδρώτα του προσώπου του. Αυτό να το αντιμετωπίσουμε.

Έχουμε χιλιάδες ανθρώπους, εκατοντάδες που υπηρετούν στη ΜΟΔ και έχουμε και δυνατότητα τεχνικής βοήθειας. Ας την αξιοποιήσουμε.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Αν συμφωνεί και το σώμα να δώσω το λόγο στο Δήμαρχο Ανατολικής Μάνης. Απλά να παρακαλέσω για το εξής. Επειδή και στην επόμενη συνεδρίαση μπορούμε να συζητήσουμε χωρικά και είναι από την παρουσίαση που θα κάνουμε ξεκάθαρο και κάποιες περιοχές που έχουν ονοματιστεί.

Δεύτερον, θεωρούμε ότι η συζήτηση για τις ΟΧΕ της νέας περιόδου πρέπει να γίνει ξεχωριστά. Δηλαδή δεν μπορεί να γίνει στο πλαίσιο μιας επιτροπής παρακολούθησης γιατί θα είναι πολλές οι ιδέες, πολλές οι σκέψεις και δεν είναι και όλοι εδώ σήμερα. Απλά είναι πολύ χρήσιμο να ακούσουμε τη γνώμη του δημάρχου Ανατολικής Μάνης με τη λογική ότι είναι ένας Δήμαρχος που αργότερα από τους άλλους μπήκε μέσα σε μια ολοκληρωμένη χωρική επένδυση συνεργαζόμενος με τον άλλο δήμο της δυτικής Μάνης και είναι πολύ χρήσιμο να ακούσουμε πως επιτάχυνε την κατάσταση.

Κύριε Ανδρεάκο.

Κος ΑΝΔΡΕΑΚΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ κύριε Ψαράκη. Θα μου επιτρέψετε όμως να μιλήσω όπως είπε προηγούμενα και ο Περιφερειάρχης που ήμασταν κατ' ιδίαν, να μιλήσω μανιάτικα, χωριάτικα και όχι πολιτικά.

Καταρχάς είμαστε απόλυτα ευχαριστημένοι. Θεωρώ ότι αυτό το πρόγραμμα ΟΧΕ το να χρηματοδοτείς μια περιοχή και όχι ένα κομμάτι, δηλαδή στη Μάνη είμαστε οι δυο δήμοι, ότι χρηματοδοτείς και τους δύο δήμους το πας ανά περιοχή το θεωρώ πολύ πετυχημένο.

Όμως είμαι απόλυτα σίγουρος ότι αν η Μάνη και αυτό περισσότερο προς τους αγαπητούς και φίλους Ευρωπαίους εδώ, ευρωπαίοι είμαστε και εμείς βέβαια αλλά μιλάμε εκτός Ελλάδος, ότι

αν η Μάνη ήταν σε ένα άλλο ευρωπαϊκό κράτος θα είχαν πέσει δισεκατομμύρια. Έτσι για να λάβουν υπόψη τους ότι είμαστε ένας Δήμος είτε και οι δυο δήμοι αν θέλετε μαζί της Μάνης είμαστε περίπου 250 χωριά. Με έναν πληθυσμό 20.000.

Έχει υπάρξει μεγάλη φθορά του πληθυσμού. Η Μάνη στην επανάσταση του '21 και στην ίδρυση του πρώτου ελεύθερου ελληνικού κράτους με έδρα το Ναύπλιο που είχε 600.000 πληθυσμό η Μάνη είχε 60.000.

Αρα λοιπόν όλα αυτά τα χωριά δεν ήταν νεκρά. Ήταν ζωντανά. Το άγονο όμως του εδάφους προχώρησε προς την ερημοποίηση. Έχουμε ναι μεν μεγάλη ανάπτυξη τη θερινή περίοδο και θα μπορούσαμε να έχουμε ακόμα πιο μεγαλύτερη και σε μεγαλύτερη διάρκεια.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Αγαπημένε μου Δήμαρχε, αν θέλεις απάντησε στο εξής ερώτημα. Τι είδες με την ΟΧΕ, τι βήματα έκανες και τα βήματα που δεν έκανες γιατί δεν έγιναν; Και ως έμπειρος Δήμαρχος τι προτείνεις ώστε στα νέα προγράμματα που θα πάμε τα χωρικά να πάμε πιο γρήγορα και πιο αποτελεσματικά; Αυτό είναι το ερώτημα.

Κος ΑΝΔΡΕΑΚΟΣ:

Μάλιστα. Δυστυχώς με το γραφειοκρατικό σύστημα που υπάρχει και δεν μπορούμε να το αλλάξουμε εάν μπορούσε τουλάχιστον να περάσει ένας τρόπος που να μπορούν οι μικροί δήμοι που δεν μπορείς να έχεις όλων των ειδικοτήτων των μηχανικών που απαιτείται να βγάλεις μια άδεια, τουλάχιστον να περνούσε ότι στους μικρούς δήμους να μπορούσαν πιο ευέλικτα να πάρουν απέξω συνεργάτες.

Να αναθέσουν σε κάποιες άλλες μονάδες είτε εταιρίες είναι αυτές, είτε μεμονωμένα πρόσωπα, να μπορέσουν να ολοκληρώσουν τις μελέτες. Διότι ειλικρινά αν δεν είχαμε αυτούς τους λίγους αλλά φιλότιμους υπαλλήλους της τεχνικής υπηρεσίας του Δήμου δεν θα μπορούσαμε να κάνουμε τίποτα. Διότι είναι και μεγάλες οι καθυστερήσεις από τις λοιπές αρχές που δίνουν τις εγκρίσεις.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Αρα δήμαρχέ μου τεχνική βοήθεια.

Κος ΑΝΔΡΕΑΚΟΣ:

Βεβαίως, αυτό δεν το αμφισβητούμε. Βεβαίως, είμαστε απόλυτα σύμφωνοι σε αυτό.

Κος ΑΝΔΡΕΑΚΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Λοιπόν, είναι ένας από τους 20 μικρούς δήμους που έχουμε και το κύριο ζήτημα είναι να τους βοηθήσουμε τεχνικά ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν.

Κύριε Ψαράκη.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι, θα έλεγα σε αυτό το σημείο αν δεν έχετε αντίρρηση να συνεχίσουμε.

Κα:

Κάτι πολύ γρήγορο. Ευχαριστούμε πολύ για τις τοποθετήσεις. Να συμφωνήσουμε να κάνουμε μια ειδική τεχνική συνάντηση να συζητήσουμε όλοι μαζί για το θέμα των..

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Εννοείται, αυτό θέλουμε και εμείς. Πρέπει να είναι αυτοί που εμπλέκονται, πρέπει να είστε εσείς και πρέπει να ανταλλάξουμε εμπειρίες και να δούμε την κατάσταση εδώ πως θα πάει καλύτερα. Γιατί ευχολόγια μπορεί να έχουμε πολλά. Για αυτό λέω ότι ίσως δεν μπορεί να γίνει μέσα σε μια Επιτροπή Παρακολούθησης.

Mr. RASMUSSEN:

Έπρεπε να ξέρουμε ότι θα ήταν δύσκολο αυτό, ίσως πολύ δύσκολο. Και πως να βοηθήσουμε τους δικαιούχους από την αρχή. Τώρα το πήραμε το δίδαγμα άρα πριν από το τέλος του έτους να οργανώσουμε μια τεχνική συνάντηση με καλή εκπροσώπηση των δήμων και των ΟΧΕ και σε τεχνικό επίπεδο για να δημιουργήσουμε μια συναίνεση σχετικά με το ποια είναι τα βασικά προβλήματα και εμπόδια τα οποία αντιμετωπίζουν, πόσα οφείλονται στην γραφειοκρατία, πόσα οφείλονται στο κτηματολόγιο, στις μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Να δούμε δηλαδή τα τυπικά προβλήματα. Ποια προβλήματα οφείλονται στην έλλειψη πειθαρχίας για τη διαχείριση. Ποια σχετίζονται με προβλήματα δημοσίων προμηθειών, παρακολούθησης, επίβλεψης. Και να ζητήσουμε και τη συμμετοχή της ΜΟΔ.

Χρειάζεται να επιταχύνουμε τον τρόπο που σκεφτόμαστε για να αποφασίσουμε για κάποια εργαλεία τα οποία θα θέσουμε στη διάθεσή τους. Δεν θα έρθει αμέσως η λύση αλλά να έχουμε μια εργαλειοθήκη σε ένα χρόνο από τώρα για να μπορέσουμε να έχουμε κάτι και να μπορέσουμε να δοκιμάσουμε κάτι συγκεντρωτικό σε αποκεντρωμένο επίπεδο, να δοκιμάσουμε λύσεις και να φτιάξουμε εμπειρία με αυτό.

Όπως είπαμε έχουμε χρήματα. Τα χρήματα δεν είναι θέμα. Πρέπει να οργανωθούμε, να οργανώσουμε τη βοήθεια για να είμαστε σίγουροι ότι δεν δημιουργούμε μια κατάσταση όπου θα έρχονται μονάδες που θα έρχονται απέξω και δεν θα έχουμε την κυριότητα σε τοπικό επίπεδο. Πρέπει να διασφαλίζουμε ότι οι δικαιούχοι εμπλέκονται βαθιά στις δράσεις και ότι τις κατέχουν και ότι τις θέλουν.

Αυτή είναι η πρόκληση που έχουμε. Από τη μια πλευρά δηλαδή να είμαστε τεχνικά αποδοτικοί και αποτελεσματικοί αλλά να έχουμε και την πραγματική πολιτική κυριότητα σε τοπικό επίπεδο. Τίποτα από όλα αυτά δεν είναι εύκολο αλλά αν συμφωνείτε εδώ ας αποφασίσουμε ότι πριν το τέλος του έτους θα οργανώσετε μια τεχνική συνάντηση με όλους που θα συμμετέχουν για να σκεφτούμε. Και η Νατάσα θα συμμετάσχει από τη δική μας την πλευρά και θα υπάρχει και ο συντονισμός.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Λοιπόν, από την πλευρά των δήμων ο Δήμαρχος, ο διευθυντής τεχνικών έργων και ο διευθυντής κοινωνικών θεμάτων και από τη δική μας την πλευρά ο διευθυντής της πρόνοιας με τη δομή τη συγκεκριμένη, εσείς και ο διευθυντής τεχνικών έργων έδρας το Δεκέμβριο να οργανωθεί μια συνάντηση να ενημερώσουμε ένα μήνα πριν να συνεννοηθούμε για αυτό το θέμα. Αυτό το θέμα είναι πάρα πολύ μεγάλο, για να μην βρεθούμε στο ίδιο σημείο με τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και τα χωρικά στην επόμενη περίοδο. Το Δεκέμβριο. Ενημερώστε και να συμμετάσχουν αυτοί.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Και απλά επειδή δεν το είπαμε, θα το πούμε και την επόμενη συνεδρίαση, κάθε ολοκληρωμένη χωρική επένδυση και κάθε ΒΑΑ και τώρα και στο επόμενο πρόγραμμα έχει χρήματα και από τα δύο ταμεία. Δεν υπάρχει στρατηγική μόνο από το ΕΤΑΠ.

Η στρατηγική πάντα έχει χρήματα και από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, για να είναι ξεκάθαρο. Δεν είναι μόνο οι υποδομές είναι και όλο το κοινωνικό κομμάτι για την περιοχή εκεί.

Κυρία Λαμπροπούλου, να μπορούμε στην παρουσίασή σας για την πληροφόρηση και την επικοινωνία. Ευχαριστώ.

Κα ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Γεια σας και από εμένα. Θα σας παρουσιάσω την πορεία της εφαρμογής της στρατηγικής για την πληροφόρηση, επικοινωνία και προβολή του προγράμματος Πελοπόννησος από το 2015 που ξεκίνησε η εφαρμογή του, μια σύντομη περιγραφή, μέχρι σήμερα.

Με την έγκριση των προγραμμάτων '14-'20 συντάχθηκε και ο οδηγός επικοινωνίας από την Εθνική Αρχή και πάνω σε αυτό τον οδηγό επικοινωνίας συντάξαμε και εμείς τη στρατηγική επικοινωνίας για το πρόγραμμά μας που εγκρίθηκε στην 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης το 2015 και ορίστηκε σύμφωνα με τον κανονισμό και υπεύθυνος επικοινωνίας και πληροφόρησης.

Στη συνέχεια με βάση τη στρατηγική κάναμε και την εναρκτήρια εκδήλωση για το ΠΕΠ Πελοπόννησος. Δημιουργήσαμε την ιστοσελίδα για το καινούργιο επιχειρησιακό πρόγραμμα '14-'20. Ξεκινήσαμε τη δημιουργία λογαριασμών σε social media και κανάλι στο YouTube για να κάνουμε παραγωγές και ενημερωτικών βίντεο για προβολή του προγράμματος και έργων.

Και ξεκίνησαν να διοργανώνονται και εκδηλώσεις για επιχειρηματική ανακάλυψη γιατί ήταν η στιγμή που έπρεπε να δημιουργήσουμε τη στρατηγική RIS.

Παράλληλα σε όλο το διάστημα αυτό όχι μόνο από το '15 που ξεκινήσαμε αλλά μέχρι και σήμερα κάνουμε παραγωγή ενημερωτικών εντύπων ανάλογα με τις προσκλήσεις που έχουμε ή θέματα που θέλουμε να τονίσουμε.

Κάνουμε προώθηση του προγράμματος και προβολή των έργων κυρίως σε περιφερειακά μέσα. Διοργανώνουμε εκδηλώσεις για την ενημέρωση του κοινού, για την πορεία υλοποίησης του προγράμματος αλλά και ενημερώνουμε για νέες προσκλήσεις. Και κάνουμε γενικά εκδηλώσεις για να ενημερωθεί το κοινό κυρίως σε έργα που έχουν συγχρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση γιατί αυτό ήταν μια έλλειψη ενημέρωσης. Φαντάζομαι όχι μόνο στην Περιφέρεια

Πελοποννήσου σε όλες τις περιφέρειες, δεν ήταν γνωστό πολλά έργα τα οποία είχαν πολύ μεγάλο όφελος στο κοινό ότι έχουν συγχρηματοδοτηθεί.

Το 2017 κάναμε και το σχεδιασμό μιας επικοινωνιακής ιδέας και δημιουργία ενός οπτικού υλικού που πάνω σε αυτό ξεκίνησε η προβολή του προγράμματός μας.

Και το 2019 έγινε και η πρώτη αξιολόγηση της στρατηγικής επικοινωνίας σύμφωνα με το σχέδιο αξιολόγησης του προγράμματος. Το 2021 αναθεωρήθηκε η επικοινωνιακή ιδέα και το οπτικό υλικό και ενισχύθηκε και η προβολή της υλοποίησης του προγράμματος με βάση και καινούργια έργα και επιτεύγματα στο πρόγραμμά μας.

Συμμετέχουμε στα δίκτυα της Ευρωπαϊκής Ένωσης το informEU που έχει να κάνει με επικοινωνία και προβολή των προγραμμάτων σε όλη την Ευρώπη και οι οποίοι μας καθοδηγούν και με σεμινάρια και με ενημέρωση σε ενέργειες.

Συμμετέχουμε σε όλες τις προωθητικές ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα έχουμε παρουσία στο «η Ευρώπη στην περιοχή μου» από το 2016 και μετά.

Στη δράση EU delivers η οποία ξεκίνησε το 2018 και στη συνέχεια εντάχθηκε στο «η Ευρώπη στην περιοχή μου». Συμμετέχουμε στην Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Πληροφοριών στις Βρυξέλες όπου υπάρχει πρόσφορο θέμα για να συμμετάσχουμε. Και σε δράσεις σχολείων, θα το εξηγήσουμε παρακάτω.

Εδώ θα δούμε μερικές εικόνες από εκδηλώσεις που ξεκινήσαμε στα πλαίσια του «η Ευρώπη στην περιοχή μου» σε έργα συγχρηματοδοτούμενα όπως το Αρχαιολογικό Μουσείο Τεγέας, το Μουσικό Σχολείο Τρίπολης, το Ανάκτορο Νέστωρα.

Το 2017 είχαμε διοργανώσει εκδηλώσεις στο πάρκο Γουδέ στη Σπάρτη. Στο 8^ο Δημοτικό σχολείο στην Καλαμάτα. Αυτό είναι πλάνο από έκθεση φωτογραφίας στην εκδήλωση που κάναμε πριν από την Επιτροπή Παρακολούθησης το 2017.

Εδώ βλέπουμε πλάνο από εκδηλώσεις που κάναμε το 2018, προβάλαμε την Καρύταινα, την πλατεία του Άργους, την ανάπλαση στην περιοχή Ξηριά στην Κόρινθο.

Εδώ είναι η συμμετοχή μας στο EU Delivers που ήταν μια πιλοτική δράση για την εποχή που γινόταν σε συνεργασία με την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή και για ένα μήνα κάναμε εκδηλώσεις σε κάποιο συγχρηματοδοτούμενο έργο με δημιουργικό στο οποίο είχε συμμετάσχει στη δημιουργία του και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είχε συγχρηματοδοτήσει.

Και το 2019 ξεκινήσαμε την υλοποίηση της πιλοτικής δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «ανοιχτό σχολείο συνοχής». και για το '19-20 χρηματοδοτήσαμε ένα διαγωνισμό και καθοδηγήσαμε παιδιά στο να ανακαλύψουν τα project που έχουν συγχρηματοδοτηθεί στην περιοχή τους να αναλύσουν τα δεδομένα και να δημιουργήσουν μια οπτική ιδέα για να προωθήσουν αυτά τα έργα.

Δυστυχώς αυτό το έργο ας το πούμε είναι σε αναστολή λόγω του κορονοϊού γιατί δεν μπορέσαμε να συμμετάσχουνε την επόμενη χρονιά σχολεία λόγω των περιορισμών του κορονοϊού και ελπίζουμε ότι θα το ξανά ξεκινήσουμε την επόμενη σχολική περίοδο.

Έχουμε συμμετάσχει το 2019 στην Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Περιφερειών και Πόλεων τον Οκτώβριο που διοργανώνεται στις Βρυξέλες όπου έχουμε συμμετάσχει και σε ένα εργαστήριο με θέμα τις τοπικές πρωτοβουλίες ανάπτυξης κοινοτήτων.

Όπως επίσης και σε γευσιγνωσία σχετικά με τη μεσογειακή διαίτα πάλι στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας.

Έχουμε συνεχείς λογαριασμούς στα social media, δεν σταματάνε αυτά. Προβάλαμε και το 2020 διαδικτυακά όμως γιατί δεν πραγματοποιήθηκε η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Περιφερειών με φυσική παρουσία στις Βρυξέλες οπότε προβάλαμε τις δράσεις μας για το ανοιχτό σχολείο συνοχής διαδικτυακά μαζί με τους συνεργάτες από περιφέρειες Ιόνιων Νήσων και Θεσσαλίας.

Και το 2021 παρόλο τους περιορισμούς του κορονοϊού καταφέραμε να πραγματοποιήσουμε εκδηλώσεις «η Ευρώπη στην περιοχή μου» συμμετέχοντας στην πιλοτική ενέργεια για focus countries που έδωσε σε μερικές χώρες και περιφέρειες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και προβάλαμε για ένα μήνα συγχρηματοδοτούμενα έργα στη Μονεμβασιά όπου δημιουργήθηκε η επικοινωνιακή ταυτότητα σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το πέτρινο καράβι που ταξιδεύει στο χρόνο. Και έγιναν εκδηλώσεις, περίπατοι σε συνεργασία με συλλόγους, έγιναν συναυλίες, έγιναν εργαστήρια για παιδιά και διάφορες άλλες δράσεις.

Και εδώ βλέπουμε το οικονομικό αντικείμενο το οποίο έχει ψηφιστεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης στη γραπτή διαδικασία την τελευταία που έγινε για το 2022.

Βλέπουμε το αρχικό ποσό για όλη την προγραμματική περίοδο για τη δημοσιότητα. Το νέο προτεινόμενο συνολικό ποσό μετά τις αναθεωρήσεις των προγραμμάτων, τις δαπάνες που έχουν γίνει μέχρι το 2021 και ανά τομέα, τον προτεινόμενο προϋπολογισμό για το 2022.

Και βέβαια αυτές είναι οι προτάσεις μας για τη συνέχεια. Η ενημέρωση της ιστοσελίδας είναι συνεχής, στα social media πάντα η παρουσία μας, δεν σταματάει, και η προβολή του προγράμματος μέσω μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Διοργανώνουμε ενημερωτικές εκδηλώσεις για το κοινό και θα συνεχίσουμε και τη συμμετοχή στο «η Ευρώπη στην περιοχή μου». Πιστεύουμε ότι θα επανεκκινήσουμε το πρόγραμμα για τα σχολεία και στο τέλος του προγράμματος θα αξιολογηθεί στο σύνολό της η στρατηγική επικοινωνίας του προγράμματος.

Ευχαριστώ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Συζητάμε απλά με τον Περιφερειάρχη την περίπτωση του Λυκείου της Νεάπολης που βγήκε το οποίο έκανε και το ταξίδι στις Βρυξέλες και έχει ολοκληρωθεί.

Κα ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Η συμφωνία, η αρχική έγκριση ήταν για τη χρονιά της βράβευσης και λόγω κορονοϊού για την επόμενη χρονιά, ναι.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Παρακαλώ, ναι κυρία Ξενίδου.

Κα ΞΕΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστούμε πολύ για την ενημέρωση. Παρακολούθησα με πολύ ενδιαφέρον γιατί πραγματικά θεωρώ ότι η επικοινωνία είναι πολύ μεγάλο εργαλείο για να εμπλέξουμε την κοινωνία. Δηλαδή πολλές φορές εστιάζουμε στο να προβάλουμε και νομίζω ότι θα πρέπει και λίγο να κινητοποιήσουμε τον κόσμο. Δηλαδή να τους κάνουμε λίγο πιο συμμετέτοχους.

Είδα τώρα πολύ λίγο βέβαια μια ιδέα πως το πρόγραμμα αυτό «η Ευρώπη στην περιοχή μου» είπατε ότι κάναμε..., όπως και το σχολικό. Ήθελα λίγο να ρωτήσω ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα αυτό στο

σχολείο; Γιατί ξέρω ότι είναι πολύ δύσκολο και θέλει χρόνο για τα παιδιά. Αλλά τα παιδιά είναι η βάση, δηλαδή από εκεί πρέπει να ξεκινήσουμε.

Αν οι νέοι μαθαίνουν γιατί η αλήθεια είναι ότι στην Ελλάδα δεν πολύ ξέρει ο κόσμος τη δουλειά που γίνεται. Η αλήθεια είναι ότι συνήθως ευλογούμε τα γένια μας μέσα σε μια αίθουσα οι υπεύθυνοι, οι αρμόδιοι. Και είναι ένα στοίχημα θεωρώ.

Έχετε την καλοσύνη λίγο να μου πείτε πως σκέφτεστε ότι θα μπορούσαμε να βελτιώσουμε; Κάποιες πληροφορίες έτσι για το σχολείο, αυτό το πρόγραμμα που δεν περπάτησε λόγω Covid.

Ευχαριστώ.

Κα ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Το πρόγραμμα αυτό υλοποιείται αρκετά χρόνια στην Ιταλία. Και η DG REGIO δέχτηκε την τεχνογνωσία της Ιταλίας και δημιούργησε ένα πιλοτικό πρόγραμμα για χώρες και όποιοι θέλουμε να προχωρήσουμε.

Λοιπόν, η φιλοσοφία του είναι ότι κάθε σχολείο, μια τάξη ας πούμε του σχολείου, μια ομάδα από 20 μαθητές θα εξερευνήσει χρησιμοποιώντας τις σελίδες ας πούμε εμείς έχουμε το anaptixi.gov.gr εσείς φτιάχνετε το [cohezio](http://cohezio.me) με τα..

Βρίσκεις λοιπόν τα projects μιας περιοχής ανά περιοχή και ανά τομέα. Άρα το ενδιαφερόμενο σχολείο θα δει ποια projects είναι κοντά του, ποια του κινούν το ενδιαφέρον, ποια του αρέσουν σαν στυλ και θα αρχίσει να τα εξερευνά. Να παίρνει δηλαδή στοιχεία.

Καταρχήν τα δημοσιευμένα από αποφάσεις ένταξης, υλοποίηση, που βρίσκεται. Μετά οι συνεντεύξεις με τοπικούς φορείς. Ας πούμε είχαν έρθει και είχαν πάρει συνεντεύξεις από αντιπεριφερειάρχες ή από δημάρχους.

Γιατί γίνεται αυτό το έργο, πού αποσκοπεί, ποια είναι τα αποτελέσματά του. Και μέσα από όλα αυτά φτιάχνανε μια ιστορία τα παιδιά. Είτε ήταν βιντεάκι, είτε ήταν κάποιοι.., κάποιοι έφτιαχναν ραδιοφωνικό σποτ. Δηλαδή χρησιμοποιούσαν όλη την πληροφορία που αντλούσαν από επίσημα μέσα και μέσα από αυτό τον τρόπο μάθαιναν και πως δουλεύει η Ευρωπαϊκή Ένωση και πως δουλεύει η Περιφέρεια και χρηματοδοτεί, τι κάνει ο Δήμος για να διεκδικήσει μια χρηματοδότηση.

Δηλαδή έμπαιναν πολύ βαθιά στο παιχνίδι κάτι που συνήθως οι άλλες δραστηριότητες δεν το έχουν. Δηλαδή δείχνεις ένα έργο, εξηγείς κάποια πράγματα αλλά δεν εμβαθύνουν.

Μέσα από 4-5 εργασίες που τους δίναμε εμείς τα βήματα που θα ακολουθήσουν μπορούσαν να πάρουν όλη την πληροφορία και να εμβαθύνουν σε όλο το..

Αυτό πάει με τη σχολική χρονιά. Δηλαδή παίρνουμε έγκριση από το Υπουργείο Παιδείας, εκπαιδεύουμε τους καθηγητές και ξεκινάνε.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Εγώ συνιστώ και αυτό γίνεται η χρησιμοποίηση των ευρωπαϊκών χρημάτων να γίνεται με πολύ μεγάλη αντικειμενικότητα και το κάνει και ευχαριστώ τη Διαχειριστική Αρχή και την υπεύθυνη την κυρία Λαμπροπούλου, την προϊσταμένη.

Κοιτάζτε, η αλήθεια είναι ότι στην πατρίδα μας θέλουμε να λέμε ότι τα κάνουμε όλα εμείς, είτε είμαστε δήμαρχοι, υπάρχει ένας διαγκωνισμός.

Δεν το πολυλέμε με έμφαση ότι αυτά είναι χρήματα των ευρωπαίων φορολογουμένων και αυτό πρέπει να αλλάξει. Το κάνει ο Δήμαρχος. Πως το κάνει και με τίνος λεφτά και από πού; Ή ο Περιφερειάρχης. Με τι χρήματα και από πού; Ακόμα και σε επίπεδο κυβέρνησης. Αυτό πρέπει να αλλάξει σίγουρα. Δηλαδή να υπάρξει συνείδηση ότι αυτά είναι χρήματα των ευρωπαίων φορολογουμένων διότι αυτό συνδέεται και με τη συνειδητοποίηση της ευεργεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τη χώρα μας.

Σας βεβαιώνω όμως ότι η κατανομή των πόρων γίνεται με αντικειμενικότητα.

Για τα σχολεία τα οποία σας είπε η κυρία Λαμπροπούλου προηγουμένως, εμένα με εντυπωσίασε κυρία Λαμπροπούλου ότι στο τελικό ήταν τρία σχολεία. Το ένα ήταν από την Τρίπολη. Μεγάλα σχολεία. Το άλλο ήταν από την Καλαμάτα, μεγάλο σχολείο. Σχολεία 300 μαθητών. Και το τρίτο ήταν ένα μικρό σχολείο από ένα περιφερειακό σχολείο το σχολείο της Νεάπολης Λακωνίας.

Όταν τους απονείμαμε τα βραβεία, η κυρία Λαμπροπούλου θυμάται, ότι εγώ είπα το εξής. Και αν η επιτροπή προέκρινε άλλο σχολείο εγώ θα το έδινα στη Νεάπολη Λακωνίας. Μου έκανε εντύπωση

ένα μικρό περιφερειακό σχολείο μιας πόλης 3.000-4.000 ανθρώπων, επομένως μια δομή σχολική έδωσε ένα τέτοιο αποτέλεσμα.

Και για αυτό τα παιδιά αυτά όχι μόνο φορτώθηκαν με χρήματα του προϋπολογισμού της Περιφέρειας με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, ήθελα να τους πάω κάποια δώρα να τα ευχαριστήσω και να τους πω μπράβο παιδιά που νικήσατε μεγάλες πόλεις και μεγάλα σχολεία.

Είπαμε σε συνεργασία με τον κύριο Ψαράκη και την κυρία Λαμπροπούλου να τα στείλουμε και στις Βρυξέλες τα παιδιά αυτά ώστε να μην τα ξεχάσουμε έστω δυο χρόνια μετά.

Ακούστε ποια είναι η επικινδυνότητα του πράγματος και πόσο προσεκτικοί πρέπει να είμαστε με τα σχολεία. Ένα από τα διαγωνιζόμενα βίντεο είχε το εξής περιεχόμενο. Είχε ένα παιδάκι το οποίο ήταν ένα κοριτσάκι λυπημένο και στεναχωρημένο στην εφηβεία του και του έλεγε η φίλη της, το θυμάμαι ακόμα και το ανατρίχιασα, α, είσαι στεναχωρημένο και λυπημένο και πικραμένο; Έχουμε ένα πολύ ωραίο ψυχιατρείο φτιάξει εδώ δίπλα στην Τρίπολη.

Φρύαξα γιατί καταλαβαίνετε πάντα ότι το ψυχιατρείο είναι το τελευταίο στάδιο για να υποδείξεις σε κάποιο παιδί. Δηλαδή πριν φτάσουμε εκεί.. και αυτό είναι δουλειά των εκπαιδευτικών, πρέπει να γίνουν πάρα πολλά βήματα.

Και καταλαβαίνετε όταν αυτό το δίνουμε σε ένα αμφιθέατρο ότι υπάρχει η σύσταση ενός παιδιού προς το άλλο εκεί έχουμε φτιάξει ένα ωραίο ψυχιατρείο και έδειχνε κάτι ωραία καθίσματα, κάτι πολυθρόνες, κάτι τέτοια πράγματα και αυτό από μεγάλο Λύκειο.

Να δείτε αυτά τα παιδιά από τη Νεάπολη Λακωνίας με τι ευαισθησία προέβαλαν το θέμα τους. Προφανώς οι εκπαιδευτικοί παίζουν πολύ μεγάλο ρόλο.

Καταληκτικά θέλω να πω το εξής. Η συνειδητοποίηση των ευεργεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι υπόθεση όλων μας. Και ο Υπουργός και ο Περιφερειάρχης και ο Δήμαρχος πρέπει να τονίζουμε ότι διαχειριζόμαστε χρήματα των ευρωπαίων φορολογουμένων για αυτό το έργο.

Αλλά πάνω από όλα είναι το σχολείο. Εγώ το έζησα και με την ανακύκλωση. Τα παιδιά πρέπει να συνειδητοποιήσουν γιατί τα περισσότερα σχολεία έχουν γίνει με ευρωπαϊκά χρήματα τα τελευταία 15-20 χρόνια. Τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν τις ευεργεσίες της

Ευρωπαϊκής Ένωσης και κυρίως ότι είναι παιδιά της Ευρώπης. Και ότι η Ευρώπη είναι ένας κόσμος αλληλεγγύης και βοήθειας του ενός προς τον άλλον. Και αυτό είναι υπόθεση κυρίως του Υπουργείου Παιδείας, κυρίως των εκπαιδευτικών αλλά και των συλλόγων γονέων.

Υπάρχει αυτός ο εγωισμός όλα εμείς τα κάναμε. Τώρα που βρήκαμε τα λεφτά είμαστε μάγκες και από κάπου τα πήραμε. Αυτό δεν είναι καθόλου σωστό.

Νομίζω για το θέμα της πληροφόρησης συγχαρητήρια κύριε Ψαράκη και στην κυρία Λαμπροπούλου, είμαι και εγώ ευχαριστημένος.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Όλη η υπηρεσία συμβάλλει, ευχαριστούμε πολύ.

Να περάσουμε στην Εθνική Αρχή Συντονισμού και στις παρουσιάσεις που έχετε. Ναι, να δούμε την αξιολόγηση για τις δράσεις προς εξειδίκευση. Να μπούμε σε αυτή την παρουσίαση την τελευταία, ναι.

Κα ΤΟΥΡΛΟΥΚΗ:

Έχουμε ένα σχέδιο αξιολόγησης, την πρόταση του σχεδίου αξιολόγησης γιατί πρέπει να το δούμε και να το εγκρίνουμε.

Το αρχικό σχέδιο, το εγκεκριμένο σχέδιο αξιολόγησης που υπάρχει είχε 19, προέβλεπε 19 αξιολογήσεις χωρίς την ex ante από τις οποίες οι 4 ήταν υπεύθυνες οριζόντιες αρχές, αρμόδιες αρχές ήταν η ΕΑΣ, οι ειδικές υπηρεσίες της ΕΑΣ και του τομεακού. Για τις υπόλοιπες 15 αρμόδια ήταν η Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Μέχρι σήμερα έχουν ολοκληρωθεί 8 αξιολογήσεις, υπάρχουν κάποια επειδή έγινε τελευταία στιγμή μετά τις οδηγίες της ΕΑΣ αυτή η διαφάνεια έχει κάποιες μικρές αλλαγές τις οποίες θα σας τις δώσουμε μετά.

Μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί δύο από την ΕΥΣΕΚΤ, μια από την ΕΥΔ του τομεακού και μια από την Επιτελική Υγείας. 5 από την ΕΥΔ Περιφέρειας Πελοποννήσου με συνολικό κόστος 217.000 ευρώ.

Με αυτή την πρόταση που σας κάνουμε τώρα επειδή 3 αξιολογήσεις εφαρμογής δεν εκπονήθηκαν είτε λόγω μη υλοποίησης αντίστοιχων δράσεων είτε λόγω συγχωνεύσεων με άλλες αξιολογήσεις, αυτές θα φύγουν, και για αυτό το λόγο και για να μην σας τα εξηγώ θα μπω κατευθείαν στο σχέδιο αξιολόγησης για να σας τις λέω μια-μια καλύτερα.

Η ex ante είναι αυτή που έχει εκπονηθεί και είναι η 0 και υπάρχει. Η αξιολόγηση 1 είναι η οριζόντια αξιολόγηση των δράσεων εναρμόνισης και οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής που έχει γίνει από το επιχειρησιακό πρόγραμμα της ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού και έχει εκπονηθεί.

Η δεύτερη είναι η αξιολόγηση της επικαιρότητας του σχεδιασμού και στοχοθεσίας του επιχειρησιακού προγράμματος Πελοπόννησος και η πρόταση της αναθεώρησης και αυτή έχει εκπονηθεί.

Η αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο επιχειρησιακό πρόγραμμα μεταρρύθμιση δημόσιου τομέα έχει εκπονηθεί από την ΕΥΣΕΚΤ.

Η πρώτη αξιολόγηση της στρατηγικής επικοινωνίας του επιχειρησιακού προγράμματος έχει εκπονηθεί από την Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Η πρώτη αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος Πελοπόννησος εκπονήθηκε και αυτή από την ΕΥΔ Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Η δεύτερη αξιολόγηση στρατηγικής επικοινωνίας θα συγχωνευθεί για αυτό την βλέπετε να σβήνεται, θα συγχωνευθεί και θα την αναφέρουμε παρακάτω.

Η αξιολόγηση της εφαρμογής των δράσεων καθολικής πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας, τα ΤΟΜΥ δηλαδή, εκπονήθηκε από την επιτελική δομή υγείας και έχει ολοκληρωθεί. Όχι, είναι λάθος θα το δώσω διορθωμένο.

Αξιολόγηση ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων από την Διαχειριστική της Περιφέρειας Πελοποννήσου, εκπονήθηκε.

Η αξιολόγηση των κέντρων κοινότητας one stop shop ευπαθών ομάδων και κέντρων ημερήσιας φροντίδας στην Πελοπόννησο έχει εκπονηθεί από την Περιφέρεια, από την Διαχειριστική της Περιφέρειας.

Και πάμε τώρα. Η 9 είναι η αξιολόγηση δράσεων ειδικής αγωγής, η εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη η οποία θα εκπονηθεί στο δεύτερο τρίμηνο του 2023 από την διαχειριστική ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού.

Από κάτω, η αξιολόγηση δράσεων επιχειρηματικότητας Πελοπόννησος θα ενσωματωθεί στην τελική αξιολόγηση, θα το δείτε παρακάτω.

Η αξιολόγηση παρεμβάσεων κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας ουσιαστικά ενσωματώνεται στα κοινωνικά και δεν χρειάζεται να εκπονηθεί.

Η αξιολόγηση της πράξης λειτουργία περιφερειακών μηχανισμών υποστήριξης, ανάπτυξης, προώθησης κοινωνικών συνεταιρισμών οι ΚΟΙΝΣΕΠ δεν υλοποιήθηκε ως δράση οπότε δεν θα γίνει.

Έχουμε δυο αξιολογήσεις που έχουν γίνει από την ΕΑΣ και είναι η αποτίμηση της εφαρμογής των χωρικών εργαλείων στην Ελλάδα στην προγραμματική περίοδο '14-'20 η οποία έχει εκπονηθεί. Και η αποτίμηση της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για την στήριξη της επιχειρηματικότητας στην περίοδο της πανδημίας Covid-19 που είναι υπό εκπόνηση από την ΕΑΣ.

Η αξιολόγηση πράξεων κοινωνικών υποδομών θα ενσωματωθεί στην τελική αξιολόγηση του προγράμματος. Το ίδιο και η αξιολόγηση πράξεων μεταφορικών υποδομών θα ενσωματωθεί στην τελική αξιολόγηση του προγράμματος.

Και η αξιολόγηση επιπτώσεων των κυριότερων δράσεων φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και αυτή στην τελική αξιολόγηση του προγράμματος.

Η αξιολόγηση του 8.3I και 8.4 που αφορά τις δράσεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του θεματικού στόχου 8 και συμβάλουν στην περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης θα γίνει μέσα στο 2023 από την ΕΥΣΑ.

Η αποτίμηση ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας του επιχειρησιακού προγράμματος Πελοπόννησος συγχωνεύει αυτό που σας είπα προηγουμένως τη δεύτερη. Και θα γίνει το Μάρτιο του '23.

Και η τελική αξιολόγηση της συνάφειας της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και των επιπτώσεων που μέσα σε αυτή θα ενσωματωθούν αυτές που σας περιέγραψα θα γίνει το Μάρτιο του 2023.

Αυτή είναι η πρότασή μας. Και δεν ξέρω αν έχει η ΕΥΣΑ μετά κάτι στη δική της, κάποιες παρατηρήσεις γιατί δεν τις είχαμε όλες. Ή αν περιμένουμε κάτι.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Με απλά λόγια δηλαδή να πούμε ότι ουσιαστικά όποιες αξιολογήσεις ή δεν πραγματοποιηθήκαν οι δράσεις αυτές είναι που δεν γίνονται και οι υπόλοιπες συγχωνεύονται ή εκπονούνται από την πλέον αρμόδια συντονιστική υπηρεσία αν είναι να γίνει κάτι συνολικά.

Ναι, Carsten, πριν δώσουμε το λόγο στην ΕΑΣ.

Mr. RASMUSSEN:

Ευχαριστώ. Έχετε ένα εξελιγμένο και συνεκτικό πρόγραμμα και πιστεύουμε ότι θα κάνετε τις αξιολογήσεις όπως πρέπει. Αλλά ίσως θα μπορούσαμε να βρούμε κάποιο φόρουμ όχι τώρα, που θα μπορούσατε να μοιραστείτε τα συμπεράσματα μαζί μας; Γιατί αυτό είναι που θέλουμε να δούμε. Τι μάθαμε από αυτές τις αξιολογήσεις. Δεν θέλουμε να σας ζητήσουμε συμπεράσματα από 10 διαφορετικές αξιολογήσεις αλλά αν θέλετε στο μέλλον να μοιραστείτε μαζί μας τι είναι αυτά που μάθατε.

Μια αξιολόγηση είναι χρήσιμη μόνο αν τη χρησιμοποιούμε σαν μια διδακτική άσκηση.

Κα:

Ωραία, μήπως θέλετε να προγραμματίσουμε πάλι κάποια αντίστοιχη τεχνική συνάντηση που να σας αξιολογήσουμε ότι έχουμε μάθει από την κάθε αξιολόγηση τις οποίες τις έχουμε αναρτήσει και στην ιστοσελίδα μας.

Κάποια στιγμή όποτε θέλετε κάνουμε μια τέτοια..

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Όλα τα παραδοτέα αναρτώνται στην ιστοσελίδα μας. Άρα μπορεί κάποιος να διαβάσει και όλο το κείμενο. Πέρα από αυτό αν θέλετε να το μαζέψουμε και εντελώς συνοπτικά να κάτσουμε και να δούμε τα βασικά σημεία από κάθε αξιολόγηση που πήγαμε καλά, που πήγαμε άσχημα, που πήγαμε λιγότερο συμπαθητικά κλπ. μπορούμε αυτό να το κάνουμε, να το μαζέψουμε και να κάτσουμε να κουβεντιάσουμε με δυο-τρεις διαφάνειες σε κάθε περίπτωση.

Και αυτό γίνεται και η ανάλυση στην ιστοσελίδα μας θα είναι αναρτημένο. Συμφωνούμε;

Mr. RASMUSSEN:

Πολύ ωραία. Η πρότασή μου είναι να το έχουμε αυτό σαν σημείο, ένα σύντομο σημείο στην επόμενη Επιτροπή Παρακολούθησης με μια

σύντομη παρουσίαση τα βασικά ευρήματα και μια παρουσίαση για το πως αντιδρούμε σε αυτά τα ευρήματα.

Γενικά μιλώντας νομίζω ότι χρειαζόμαστε λιγότερο επαναληπτικές χρηματοοικονομικές αναφορές και πιο πολύ ας πούμε λίγο περισσότερο να στοχεύσουμε και στις συζητήσεις για την ποιότητα και τις πολιτικές.

Κος:

Άλλωστε προβλέπεται από τον κανονισμό κοινών διατάξεων ότι η Διαχειριστική Αρχή οφείλει να παρουσιάσει μια σύνθεση αξιολογήσεων στο τέλος του '22.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ωραία, εντάξει. Ωραία, Παναγιώτη θέλετε να ξεκινήσετε τις παρεμβάσεις;

Κα ΤΟΥΡΛΟΥΚΗ:

Να κλείσω με μια πράξη που έχουμε; Έχουμε μια τροποποίηση εξειδίκευσης.

Ουσιαστικά κάνουμε τροποποίηση μιας υφιστάμενης εξειδίκευσης που αφορά στην τεχνική βοήθεια και ειδικότερα τη δράση 5.3 που είναι η αξιολόγηση μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες. Για να αυξήσουμε τον προϋπολογισμό μόνο αυτής κατά 200.000 ευρώ λόγω αναγκών που έχουμε τώρα για την υλοποίηση δράσεων, ιδίως για το σχέδιο αξιολόγησης, και τροποποίηση της εξειδίκευσης της δράσης 5.4 τεχνικοί σύμβουλοι με αύξηση του προϋπολογισμού αυτής κατά 250.000 ευρώ και τροποποίηση των δεικτών εκροής λόγω αυξημένων αναγκών συμβουλευτικής υποστήριξης ΕΥΔ ενόψει της ολοκλήρωσης της εφαρμογής του προγράμματος.

Δηλαδή συνοψίζοντας αυτή η εξειδίκευση αφορά τροποποίηση προϋπολογισμού δύο δράσεων της τεχνικής βοήθειας του ΕΤΠΑ. Χρειάζεται η έγκριση του σώματος. Τα κριτήρια δεν αλλάζουν, είναι αυτά που είχαμε εγκρίνει στην 13^η γραπτή διαδικασία.

Σας βάζω απλά ένα συνολικό ότι το σύνολο της εξειδίκευσης με τη συγκεκριμένη εξειδίκευση δεν κάνουμε νέα εξειδίκευση, τροποποιούμε την εξειδίκευση προσθέτοντας 450.000 συνολικά και φτάνουμε σε ποσοστό του προϋπολογισμού του άξονα προτεραιότητας 5 στο 134,28%, εξειδικευμένα δηλαδή.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Πολύ λογικό για το τελευταίο έτος, για το προτελευταίο αλλά ουσιαστικά το τελευταίο είναι ο σχεδιασμός για το κλείσιμο του τελευταίου.

Άρα αν δεν έχει κάποιος αντίρρηση θεωρούμε ότι εγκρίνεται από το σώμα η συγκεκριμένη πρόταση. Ωραία.

Παναγιώτη, λέμε για να κλείσουμε λοιπόν αυτή τη συνεδρίαση της Επιτροπής να έχουμε τις παρεμβάσεις με τα ειδικά θέματα από την Εθνική Αρχή Συντονισμού από το Υπουργείο και στη συνέχεια από όλα τα μέλη που έχουμε εδώ, που έχουμε διαδικτυακά όσοι θέλουν να σηκώσουν χέρι για να ακούσουμε.

Στο κλείσιμο δηλαδή να έχουν ακούσει όλη τη συζήτηση, να έχουν ακούσει παρατηρήσεις, αυτό είναι καλύτερο γιατί πολλές φορές λύνονται απορίες προϊόντος του χρόνου και προϊούσας και της συζήτησης και έτσι μπορούμε να λυθούν απορίες χωρίς να χάσουμε χρόνο.

Καταλαβαίνετε σήμερα ότι είναι πολύ πιεσμένος ο χρόνος μας γιατί και διάλειμμα πρέπει να γίνει μετά από αυτή την Επιτροπή και να ακολουθήσει η επόμενη που δεν είναι όλα τα μέλη κοινά, είναι κάποια καινούργια που έρχονται στην επόμενη και οι οποίοι ήδη έχουν καταφτάσει και περιμένουν.

Άρα πρέπει κάπως λίγο να το μαζέψουμε και να είμαστε συγκροτημένοι.

Κύριε Μπαρλαμπά, ευχαριστώ πάρα πολύ για την παρουσία σας και για τη συνεργασία όλης της ΕΑΣ.

Κος ΜΠΑΡΛΑΜΠΑΣ:

Ευχαριστούμε και εμείς και για την πρόσκληση και για τα καλά σας λόγια. Και εμείς τα ίδια συναισθήματα τρέφουμε για εσάς.

Εμείς θα αναφερθούμε λίγο σε κάποια γενικά στοιχεία της υλοποίησης του ΕΣΠΑ μέχρι στιγμής όπως τρέχει η εφαρμογή του. Δεν θα σας κουράσουμε. Θα είμαστε αρκετά σύντομοι, καθώς θα αναφερθούμε λίγο και στις προτεραιότητες που έχουμε από εδώ και πέρα μέχρι την ολοκλήρωση και τη λήξη της προγραμματικής περιόδου.

Συνολικά λοιπόν το ΕΣΠΑ μέχρι στιγμής όπως βλέπετε και στο συγκεκριμένο πίνακα στη συγκεκριμένη διαφάνεια, αυτό που κρατάμε σε αυτό εδώ το διάγραμμα όπου στην μπλε και κίτρινη στήλη

εμφανίζονται οι προσκλήσεις και οι εντάξεις και στην πορτοκαλί οι νομικές δεσμεύσεις, εγώ θα σταθώ λίγο στο ποσοστιαίο αποτέλεσμα των νομικών δεσμεύσεων όπως έχει αναφερθεί και προηγουμένως από το Γενικό Γραμματέα αλλά και από τις υπόλοιπες τοποθετήσεις τόσο στο σύνολο του ΕΣΠΑ όσο και σε επίπεδο τομεακών και περιφερειακών προγραμμάτων, μας δείχνει ότι έχουν δημιουργηθεί δυο βασικά στοιχεία.

Το απαραίτητο όριο για να κλείσουμε με ασφάλεια το ΕΣΠΑ που τελειώνει 31/12/23 η επιλεξιμότητα των δαπανών αλλά και έχει δημιουργηθεί και έχει ωριμάσει σε μεγάλο βαθμό η απαραίτητη ύλη που θα αποτελέσει τη βάση για την ενεργοποίηση της νέας προγραμματικής περιόδου και τη χρηματοδότηση των δράσεων και των έργων.

Αυτό συμβαίνει τόσο σε επίπεδο προγραμμάτων και όπως βλέπετε σε αυτή τη διαφάνεια αντίστοιχα τόσο και σε επίπεδο ταμείου όπου βλέπουμε στο ΕΤΠΑ οι εντάξεις είναι στο 162% σε επίπεδο διαθέσιμων πόρων και οι νομικές δεσμεύσεις στο 131% των πόρων και αντίστοιχα στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο οι νομικές δεσμεύσεις οι υφιστάμενες ανέρχονται στο 117% των διαθέσιμων πόρων.

Συνεχίζοντας ένα μεγάλο κομμάτι των διαθέσιμων πόρων του ΕΣΠΑ διοχετεύθηκε για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και των δυσκολιών που προήλθαν μέσω της πανδημίας τα τελευταία 2,5 χρόνια του Covid-19.

Βλέπουμε από εδώ ότι συνολικά διοχετεύθηκαν πόροι ύψους 6,5 δισεκατομμυρίων ευρώ ενώ οι πληρωμές ήδη ανέρχονται στα 5,3 δισεκατομμύρια ευρώ.

Η μερίδα του λέοντος έχει πάει για τη στήριξη των επιχειρήσεων το 81% των πόρων σε όλους τους τομείς της οικονομίας, είτε είναι για τον τουρισμό, για την ενέργεια, για τις κατασκευές και τα υλικά, την εφοδιαστική αλυσίδα, την υγεία και τη φαρμακευτική βιομηχανία και τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνίας.

Διοχετεύθηκαν λοιπόν πάνω από 5 δις ευρώ και έλαβαν άμεσες ενισχύσεις πάνω από 500.000 επιχειρήσεις. Είτε με τη μορφή των άμεσων ενισχύσεων όπως για παράδειγμα η δράση που χρηματοδοτήθηκε αποκλειστικά από τα περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα με τη στήριξη του κεφαλαίου κίνησης με πόρους γύρω

στα 950 εκατομμύρια ευρώ, είτε μέσω των μη επιστρεπτέων προκαταβολών, είτε στη διευκόλυνση της πρόσβασής του σε δανειακά κεφάλαια και κυρίως μέσα από τα 2 χρηματοδοτικά εργαλεία το ΤΕΠΙΧ από το οποίο διοχετεύθηκαν περίπου 2 δισεκατομμύρια πόροι και επωφελήθηκαν πάνω από 20.000 επιχειρήσεις, είτε το Ταμείο Εγγυοδοσίας των επιχειρήσεων Covid-19 όπου επίσης διοχετεύθηκαν 2 δισεκατομμύρια πόροι και εγκρίθηκαν περισσότερο από 14.000 δάνεια.

Ο άλλος τομέας που επίσης ενισχύθηκε αρκετά ήταν ο τομέας της υγείας είτε μέσω του ιατροτεχνολογικού και υγειονομικού εξοπλισμού στις δομές υγείας, είτε μέσω της δράσης που επίσης χρηματοδοτήθηκε αποκλειστικά από τα περιφερειακά προγράμματα για την ενίσχυση του απασχολούμενου προσωπικού ιατρικού και επικουρικού στις δομές υγείας με περίπου 340 εκατομμύρια ευρώ.

Και το τελευταίο 10% πήγε προς τον τομέα της απασχόλησης των ΤΠΕ και της παιδείας με 7% και 3% αντίστοιχα.

Παρακάτω να αναφέρουμε λίγο τι έχει κάνει το ΕΣΠΑ του '14-'20 στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Όπως βλέπουμε από τους συνολικούς διαθέσιμους πόρους του ΕΣΠΑ που ανέρχονται περίπου σε 31 δισεκατομμύρια ευρώ, τα 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ σε επίπεδο εντάξεων έχουν διοχετευθεί στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Και όπως βλέπετε από τη συγκεκριμένη διαφάνεια οι περισσότεροι πόροι προέρχονται από το πρόγραμμα ΕΠΑΝΕΚ μετά το Περιφερειακό εννοείται που είναι αποκλειστικά και μόνο για την Περιφέρεια. Και το πρόγραμμα το ΥΜΕΠΕΡΑΑ των Υποδομών και του Περιβάλλοντος.

Και σε επίπεδο τομέων οι τρεις τομείς στους οποίους διοχετεύθηκαν οι περισσότεροι πόροι και ανέρχονται περίπου στο 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ είναι ο τομέας των υποδομών, μεταφορών είτε με οδικά έργα, είτε σιδηροδρομικά. Ο τομέας της επιχειρηματικότητας και ο τομέας του περιβάλλοντος.

Και όπως αναφέραμε στην αρχή μπαίνοντας πλέον στην τελική ευθεία και στο τελευταίο έτος υλοποίησης της τρέχουσας περιόδου όπου είναι και το τελευταίο έτος επιλεξιμότητας, βασικός στόχος όλων αποτελεί το ασφαλές κλείσιμο του ΕΣΠΑ '14-'20 και του συνόλου των προγραμμάτων και προφανώς οι προτεραιότητες πλέον από εδώ και πέρα είναι η απορρόφηση του συνόλου των διαθέσιμων πόρων τόσο σε

επίπεδο προγράμματος αλλά όσο και σε επίπεδο ταμείου μέχρι τη λήξη της επιλεξιμότητας που είναι 31/12/23.

Η όσο το δυνατόν περισσότερη αριθμητικά ολοκλήρωση έργων, δηλαδή η ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων που θα συμμετέχουν στα έγγραφα κλεισίματος ώστε να διασφαλιστεί και η απορρόφηση πόρων και με αυτό τον τρόπο να οδηγηθούμε και στην τακτοποίηση του εργαλείου της υπερδέσμευσης που έχει γίνει χρήση μέσω του νόμου του ΕΣΠΑ αλλά και την ελαχιστοποίηση της επιβάρυνσης του εθνικού ΠΔΕ όπου οι πόροι του είναι αρκετά περιορισμένοι.

Το πλαίσιο τώρα που στοχεύουμε να κινηθούμε όπως έχουμε κάνει και ήδη μέχρι τώρα για να πετύχουμε το ασφαλές κλείσιμο είναι στο θεσμικό πυλώνα μέσω των οδηγιών κλεισίματος που αναμένεται η οριστικοποίησή τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αλλά καθώς και των λοιπών εγκυκλίων και οδηγιών που θα βγουν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού και την Αρχή Πιστοποίησης.

Η ρεαλιστική αποτύπωση τόσο των προβλέψεων και των εκτιμήσεων των διαχειριστικών αρχών μέσω των σχεδίων δράσης ώστε να δούμε ακριβώς σε επίπεδο προτεραιότητας αλλά και έργου που κλείνει το καθένα, τι προβλήματα υπάρχουν και πως μπορούμε να τα αντιμετωπίσουμε εγκαίρως.

Οι ασκήσεις της προσομοίωσης κλεισίματος και τα σενάρια κλεισίματος ώστε να επιλέξουμε μαζί από κοινού το βέλτιστο σενάριο που θα μας οδηγήσει στο ασφαλές κλείσιμο καθώς και η διαδικασία screening που γίνεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εξετάζουμε σε επίπεδο προτεραιότητας και έργου το που κλείνει το κάθε έργο και το πρόγραμμα σε επίπεδο ταμείου αλλά και συνόλου προγράμματος.

Αυτά είχαμε να πούμε από την πλευρά μας, ευχαριστούμε πάρα πολύ και καλή συνέχεια στις υπόλοιπες εργασίες της Επιτροπής και για τη νέα περίοδο.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ευχαριστούμε, Παναγιώτη, ευχαριστούμε πολύ. Για την αναθεώρηση κανονισμών και το κλείσιμο των επιχειρησιακών προγραμμάτων και σχετικά με το πλαίσιο επίδοσης, κύριε Σταύρου από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Σχεδιασμού.

Κος ΣΤΑΥΡΟΥ:

Ναι, καλησπέρα και από εμάς, από την ΕΑΣΣ και ειδικότερα την ΕΥΣΣΑ, Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης.

Εγώ θα παρουσιάσω τρεις ενημερωτικές παρουσιάσεις. Μια για την αναθεώρηση των κανονισμών όσο πιο σύντομα μπορώ, μια για το κλείσιμο και το πλαίσιο επίδοσης και άλλη μια συμπληρωματική στο πεδίο των αξιολογήσεων.

Με την πρώτη, με την αναθεώρηση των κανονισμών. Λοιπόν εδώ έχουμε τον εκτελεστικό κανονισμό 562/22 ο οποίος τροποποιεί τους κανονισμούς 1303/13 και 223/14 με στόχο τη μεγαλύτερη ευελιξία στην αντιμετώπιση των προσφυγικών ροών από την Ουκρανία και ρυθμίσεις που σχετίζονται με την επέκταση της δυνατότητας εφαρμογής του 100% της κοινοτικής συνδρομής και για το λογιστικό έτος '21-'22.

Ρύθμιση όπως η δυνατότητα χρήσης πόρων είτε του ΕΤΠΤΑ είτε του ΕΚΤ για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων για τη στήριξη προσφύγων από την Ουκρανία, είτε για την απαίτηση διαμόρφωσης νέου άξονα προτεραιότητας για την πρόβλεψη αντίστοιχων δράσεων. Και ρυθμίσεις για την αναδρομική επιλεξιμότητα από τις 24 Φεβρουαρίου του '22.

Επίσης ο εκτελεστικός κανονισμός του 613 τροποποιεί τους ίδιους κανονισμούς με στόχο πάλι την ευελιξία για την αντιμετώπιση των προσφυγικών ροών από την Ουκρανία με ρυθμίσεις όπως η θέσπιση μοναδιαίου κόστους για δράσεις στήριξης των προσφύγων από την Ουκρανία, αύξηση της προχρηματοδότησης στο 4% των πόρων του react EU.

Στη συνέχεια περνάμε στο fast care όπου είναι υπό έγκριση η τροποποίηση του κανονισμού 1303 με προβλεπόμενες ρυθμίσεις όπως είναι η δυνατότητα μεταφοράς πόρων μεταξύ διαφορετικών θεματικών στόχων του ίδιου άξονας προτεραιότητας ταμείου καθώς και κατηγορίας περιφερειών του ίδιου προγράμματος.

Για δράση στήριξης των Ουκρανών προσφύγων με μη εφαρμογή των προβλεπόμενων στην παράγραφο 6 του άρθρου 65 του κανονισμού 1303 για τη μη ένταξη ολοκληρωμένων έργων στο πρόγραμμα με επιλεξιμότητα. Και πριν την έγκριση της τροποποίησης των προγραμμάτων.

Με ρυθμίσεις όπως είναι η χρήση μοναδιαίου κόστους το οποίο ανέρχεται στα 100 ευρώ για κάθε ολόκληρη ή μερική εβδομάδα για μια περίοδο έως 26 εβδομάδες από την ημερομηνία που το άτομο βρίσκεται στο κράτος-μέλος.

Προχωράω γρήγορα, όσο πιο γρήγορα μπορώ. Έχουμε στο πλαίσιο του fast care στην υπό έγκριση τροποποίηση του κανονισμού 1060/21 με προβλεπόμενες ρυθμίσεις όπως είναι η αύξηση της προχρηματοδότησης για το έτος '22 κατά 0,5%.

Έργο της προγραμματικής περιόδου '14-'20 που έχει ενταχθεί πριν από τις 29 Ιουνίου του '22 σε πρόγραμμα της περιόδου αυτής με προϋπολογισμό πάνω από 1 εκατομμύριο, είναι επιλέξιμο να τμηματοποιηθεί και να χρηματοδοτηθεί στην προγραμματική περίοδο '21-'27 εφόσον αντιστοιχεί σε κατηγορία παρέμβασης σύμφωνα με το παράρτημα 1 του κανονισμού.

Και τελευταία διαφάνεια, προβλεπόμενες ρυθμίσεις τροποποίησης του παραρτήματος 1 του κανονισμού 1060/21 όπου προστίθενται κατηγορίες παρέμβασης μόνο για συνεχιζόμενα έργα phasing. Το 183, το 184, το πεδίο 184, το πεδίο 185, το πεδίο 186 και το πεδίο 187.

Ας προχωρήσουμε τώρα στην παρουσίαση, πάλι εξίσου σύντομη παρουσίαση για το κλείσιμο του προγράμματος και για τους δείκτες του πλαισίου επίδοσης.

Λοιπόν, κατά το κλείσιμο των προγραμμάτων τα δεδομένα για τους δείκτες πρέπει να διαβιβάζονται στην τελική έκθεση υλοποίησης του προγράμματος για ταμείο ΕΤΠΑ, ταμείο Συνοχής και ΕΚΤ έως 15/2/25 ή στην τελευταία ετήσια έκθεση υλοποίησης του προγράμματος για το Ταμείο Αλιείας έως 31/5/24.

Η τελική έκθεση θα περιλαμβάνει τις επιτευχθείσες τιμές των δεικτών εκροών οι οποίες θα πρέπει να αναφέρονται σε όσα έχουν επιτευχθεί από τις πράξεις ως την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης υλοποίησης.

Απόκλιση 20% στην επίτευξη των στόχων των δεικτών απαιτεί τεκμηρίωση στην τελική έκθεση. Η επίτευξη των στόχων των δεικτών του πλαισίου επίδοσης με μικρότερη επίδοση από το 65% μπορεί να εγείρει δημοσιονομικές διορθώσεις. Βέβαια αυτό δεν αφορά την Πελοπόννησο γιατί όπως είπε και ο κύριος Ψαράκης το πλαίσιο

επίδοσης δεν αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα, απλά το αναφέρουμε εδώ ενημερωτικά.

Μπορεί να εγείρει δημοσιονομικές διορθώσεις υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Για τις πράξεις που υλοποιούνται σταδιακά στην τελική έκθεση του προγράμματος μπορούν να αναφέρονται μόνο οι εκροές που πράγματι επιτεύχθηκαν στο στάδιο που περιλαμβάνεται στην περίοδο '14-'20. Οι λοιπές εκροές πρέπει να αναφερθούν στην περίοδο '21-'27.

Για τις μη λειτουργικές πράξεις στην τελική έκθεση του προγράμματος θα πρέπει να αναφέρονται μόνο οι εκροές που πράγματι επιτεύχθηκαν στην παρούσα περίοδο.

Οι εκροές των μη λειτουργικών πράξεων θα αξιολογηθούν κατά την 15^η μέρα του Φεβρουαρίου του 2027.

Προχωράω, δεν χρειαζόμαστε αυτή τη διαφάνεια. Στην περίπτωση σοβαρής αποτυχίας επίτευξης των στόχων στο τέλος της προγραμματικής περιόδου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να προβεί όπως είπαμε και πριν σε δημοσιονομικές διορθώσεις.

Δεν επιβάλλονται δημοσιονομικές διορθώσεις όταν η αποτυχία οφείλεται σε περιπτώσεις που προκαλούνται από κοινωνικοοικονομικούς ή περιβαλλοντικούς παράγοντες, σε σημαντικές αλλαγές των οικονομικών και περιβαλλοντικών παραγόντων και σε λόγους ανωτέρας βίας που επηρεάζουν την υλοποίηση του προγράμματος.

Μπορεί να υπάρξουν και άλλοι εξωτερικοί παράγοντες που επηρεάζουν την επίδοση του προγράμματος και συνεισφέρουν σε μια αποτυχία επίτευξης των στόχων και οι οποίοι εξετάζονται μεμονωμένα και κατά περίπτωση.

Σε αυτή την περίπτωση λοιπόν, σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, το ποσοστό της δημοσιονομικής διόρθωσης μπορεί να μειωθεί μέχρι και 50% ανάλογα με την εκτίμηση της σημασίας της συμβολής αυτών των παραγόντων στην αποτυχία.

Τέλος και η δεύτερη παρουσίαση. Ελπίζω να είμαι σύντομος. Πάμε στην τρίτη η οποία αφορά τις κατευθύνσεις, μίλησε ήδη η Διαχειριστική Αρχή για το αναθεωρημένο πρόγραμμα των αξιολογήσεων.

Θα σας πω και εγώ ορισμένα πράγματα, κάποιες συστάσεις της υπηρεσίας μου προς τις διαχειριστικές των προγραμμάτων.

Οδεύοντας, λοιπόν, προς την ολοκλήρωση της προγραμματικής περιόδου '14-'20 οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να εκτιμήσουν σε ποιο βαθμό τα εγκεκριμένα σχέδια αξιολόγησης παραμένουν επίκαιρα.

Η επικαιρότητα των σχεδίων αξιολόγησης οφείλεται είτε στην αλλαγή της λογικής παρέμβασης, είτε στην πορεία σε προβλήματα της πορείας υλοποίησης, στην αναθεώρηση από μέρους της Διαχειριστικής Αρχής του προγράμματος, στην υποστήριξη αναθεωρήσεων και στο κλείσιμο του προγράμματος ή στην ανάγκη επανεξέτασης και αναμόρφωσης του περιεχομένου των δελτίων ταυτότητας των αξιολογήσεων.

Στο σχέδιο αξιολόγησης θα πρέπει να παραμείνουν οι αξιολογήσεις που έχουν ήδη ολοκληρωθεί βέβαια είτε εκπονούνται και θα γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές στα δελτία ταυτότητας των αξιολογήσεων.

Στο σχέδιο αξιολόγησης θα ενσωματωθούν τυχόν πραγματοποιηθείσες αξιολογήσεις που δεν είχαν περιληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο αξιολόγησης.

Υπάρχουν κάποιες οριζόντιες αξιολογήσεις που γίνονται από κεντρικές υπηρεσίες, αυτή τη στιγμή δεν θα τις αναφέρω. Καλό είναι να μπουν και αυτές στο πρόγραμμα ανάλογα με το πεδίο τους.

Ας πάμε στη διαφάνεια νούμερο 5 όπου συνίσταται να εξεταστεί η πιθανότητα ομαδοποίησης των αξιολογήσεων επιπτώσεων. Ειδικότερα είτε να εκπονηθεί μια συνολική αξιολόγηση επιπτώσεων, αυτό αφορά και την προηγούμενη κουβέντα που είχαμε για το κάθε πρόγραμμα στην οποία θα αποτιμάται η συμβολή του στους ειδικούς στόχους του επιχειρησιακού προγράμματος είτε να εκπονηθούν αξιολογήσεις επιπτώσεων σε επιμέρους θεματικούς τομείς.

Δεν απαιτείται η εκπόνηση αξιολόγησης επιπτώσεων για τους άξονες της τεχνικής βοήθειας.

Πάμε στην επόμενη διαφάνεια. Θα εκπονηθεί οριζόντια αξιολόγηση επιπτώσεων για την κάλυψη των ειδικών στόχων στο πλαίσιο των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Η αξιολόγηση θα συμπεριλαμβάνει και τις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του θεματικού στόχου 8. Οι διαχειριστικές αρχές όμως αν επιθυμούν να εκπονήσουν αξιολογήσεις επιπτώσεων για το σύνολο της στρατηγικής RIS 3 γιατί αυτή η οριζόντια θα αφορά μόνο τους θεματικούς στόχους ενώ οι διαχειριστικές μπορούν να κάνουν για το σύνολο της στρατηγικής έχοντας υπόψη όλους τους πόρους, τους διαθέσιμους πόρους που κατευθύνονται στην στρατηγική είτε είναι HORIZON αυτό, είτε είναι ΕΣΠΑ, είτε οτιδήποτε.

Στην επόμενη διαφάνεια, για τις αξιολογήσεις που είχαν προγραμματιστεί και δεν έχουν εκπονηθεί θα πρέπει να εξεταστεί η σκοπιμότητα της υλοποίησής τους, θα πρέπει να το εκτιμήσει η Διαχειριστική Αρχή και να προχωρήσει στην τεκμηριωμένη απαλοιφή τους ή στον έγκαιρο εκ νέου προγραμματισμό τους.

Συνίσταται η τελευταία αξιολόγηση εφαρμογής να παραμείνει στο σχέδιο αξιολόγησης και να ανατεθεί εγκαίρως ώστε να υποστηρίξει την τελευταία αναθεώρηση του επιχειρησιακού προγράμματος εντός του 2023.

Οι διαχειριστικές αρχές προτείνεται να έχουν αναθέσει ως το τέλος του '22 την αποτίμηση ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας ιδανικά με έρευνες κοινού ποιοτικές και ποσοτικές.

Να προχωρήσουμε στην επόμενη διαφάνεια, έχουμε ήδη μιλήσει για την υποχρέωση οι διαχειριστικές αρχές να υποβάλουν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022 έκθεση σύνθεσης που παρουσιάζουν συνοπτικά τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά την διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού και τις κύριες εκροές και αποτελέσματα του προγράμματος διατυπώνοντας σχόλια σχετικά με τις κοινοποιηθείσες πληροφορίες.

Στην τελευταία διαφάνεια, η έγκριση και δημοσιοποίηση των σχεδίων αξιολόγησης, το αναθεωρημένο σχέδιο αξιολόγησης που εισηγείται η Διαχειριστική Αρχή εγκρίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και μόλις εγκριθεί το νέο σχέδιο αξιολόγησης η Διαχειριστική Αρχή μεριμνά για την ανάρτηση στην SFC στη βάση SFC και στην ιστοσελίδα του προγράμματος.

Ευχαριστώ πολύ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Εμείς ευχαριστούμε, ευχαριστούμε πάρα πολύ και για τη συνεργασία. Βλέπετε τώρα έχει αρχίσει και βγαίνει η μυρωδιά από το φαγητό τώρα, έρχεται σιγά-σιγά και γεμίζει την αίθουσα. Το λέω για αυτούς που είναι τελευταίοι γιατί έχουμε από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας την παρουσίαση στα άλλα θέματα, θα γίνει αμέσως τώρα.

Και στη συνέχεια θέλω να παρακαλέσω αν υπάρχει παρέμβαση από κάποιο μέλος της Επιτροπής, έχει κάποιος κάτι να ρωτήσει να το κάνουμε ακριβώς μετά την παρουσίαση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

Και να διαβάσουμε μετά τα συμπεράσματα όπως τα συντάσσουμε αυτή τη στιγμή για να μπορέσουμε να πάρουμε την έγκριση του σώματος και να κάνουμε διάλειμμα γιατί ακολουθεί πολύ ενδιαφέρουσα επόμενη Επιτροπή Παρακολούθησης πρώτη για το νέο πρόγραμμα που έχει πολλούς προσκεκλημένους και αναμένεται με ενδιαφέρον, έχουν καταφτάσει και μην τους αφήνουμε να περιμένουν.

Παρακαλώ το συνάδελφο, ναι.

Κος ΠΑΥΛΙΚΙΑΝΗΣ:

Ονομάζομαι Κωνσταντίνος Παυλικιάνης, είμαι από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας και συγκεκριμένα από το Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού για την Καταπολέμηση της Απάτης ή αλλιώς όπως το λέμε συντομογραφικά AFCOS.

Μια και που το έλαβα το μήνυμα από τον κύριο Ψαράκη περί μυρωδιάς κλπ., θα είμαι πάρα πολύ σύντομος, δεν θα σας ζαλίσω. Θα ήθελα μόνο να πω σχετικά με το τμήμα μας ότι έχει δυο κυρίως πυλώνες. Τον συντονιστικό και τον επιχειρησιακό.

Το βλέπετε στις διαφάνειες, δεν θα σας καθυστερήσω, οπότε θα πάω πολύ γρήγορα. Να πω ότι σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου η Εθνική Αρχή Διαφάνειας και το δικό μας τμήμα συγκεκριμένα είναι το εθνικό σημείο υποδοχής των καταγγελιών για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Οπότε όπως καταλαβαίνετε έχουμε ένα πολύ σημαντικό σημείο τουλάχιστον σε ότι αφορά την καταπολέμηση της απάτης στα έργα του ΕΣΠΑ.

Αυτές οι καταγγελίες προέρχονται είτε από την επίσημη ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ, είτε από τις επίσημες ιστοσελίδες των επιχειρησιακών προγραμμάτων όπου όλες αυτές οι σελίδες, όποιος

κάνει κλικ θα έχετε δει ενδεχομένως που λέει καταγγελίες για συγχρηματοδοτούμενα έργα, οδηγούν στην ιστοσελίδα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και μπορεί λοιπόν όποιος υποβάλει καταγγελία να αναρτήσει, να ανεβάσει και το υλικό το υποστηρικτικό, δηλαδή προκηρύξεις ή φωτογραφίες οτιδήποτε πιστεύει ότι μπορεί να τεκμηριώσει καλύτερα την καταγγελία του.

Υπάρχουν και καταγγελίες που υποβάλλονται απευθείας σε εμάς καθώς και οι καταγγελίες που παραλαμβάνουν οι ίδιες οι διαχειριστικές αρχές και που σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου μας τις διαβιβάζουν για την αξιολόγηση και την περαιτέρω διαβίβαση στο αρμόδιο ελεγκτικό όργανο.

Έχουμε βγάλει ένα εγχειρίδιο διαχείρισης καταγγελιών το οποίο έχει τροποποιήσει το αρχικό σύστημα διαχείρισης και ελέγχου. Έχουμε πέντε είδη αξιολόγησης. Ξεκινώντας από κάτω προς τα πάνω, οι καταγγελίες οι οποίες μπαίνουν στο αρχείο γιατί είναι ακατάληπτες, δεν βγάζει κανένας νόημα αυτά που γράφουν ή δεν αναφέρει καν ποιο είναι το καταγγελλόμενο έργο ή ποιο είναι το πρόγραμμα. Και ειδικά αν είναι και ανώνυμες και δεν έχουμε τη δυνατότητα επικοινωνίας με τον καταγγέλλοντα αναγκαστικά μπαίνουν στο αρχείο.

Η Αρχή Πιστοποίησης που είναι η κατηγορία Δ είναι μόνο για καταγγελίες παρελθόντων προγραμματικών περιόδων. Γ, εκεί είναι ο μεγάλος όγκος των καταγγελιών που διοχετεύουμε, δηλαδή καταγγελίες που στέλνουμε στη Διαχειριστική Αρχή για έλεγχο εφόσον βέβαια δεν καταγγέλλεται η ίδια η Διαχειριστική Αρχή.

Οπότε σε αυτή την περίπτωση τη στέλνουμε στην Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου που είναι το ανώτερο επίπεδο εκτός και αν δεν καταγγέλλεται μεν η Διαχειριστική Αρχή αλλά μπορεί να υποκρύβεται κάποιο συστημικό σφάλμα. Δηλαδή μπορεί να είναι μια καταγγελία για πράξεις που μπορούν να επηρεάζουν περισσότερα από ένα επιχειρησιακά προγράμματα.

Και έχουμε και την πιο σοβαρή κατηγορία την Α που μπορεί να είναι ποινικά αδικήματα αυτά που καταγγέλλονται ή πειθαρχικά παραπτώματα όπως χρηματισμοί, μη πλαστογραφίες, εικονικά τιμολόγια. Οπότε σε αυτές τις περιπτώσεις αναγκαστικά πρέπει να είναι ειδικά καταρτισμένες οι ελεγκτικές αρχές όπως η ίδια η Εθνική

Αρχή Διαφάνειας, η Οικονομική Αστυνομία, το ΣΔΟΕ, η ΑΑΔΕ αν είναι θέματα λαθρεμπορίου ή και κατευθείαν οι δικαστικές αρχές.

Θα σας δείξω κάποια στατιστικά, είναι μερικά μόνο από τα στατιστικά που τηρούμε, τηρούμε πάρα πολλά στατιστικά εμείς σε ότι αφορά την διαχείριση των καταγγελιών. Έχουμε κάνει μόνο μια μικρή επιλογή.

Να πω εδώ μόνο ότι προχθές στην αντίστοιχη παρουσίαση που έκανα στο ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού ο Γενικός Διευθυντής του ΕΣΠΑ ο κύριος Φίρμπας έθεσε ένα θέμα κατά πόσο τελικά είναι οι καταγγελίες ή παράπονα.

Βέβαια τέτοιου είδους διαχωρισμός είναι πολύ δύσκολο να γίνει, δεν υπάρξει ξεχωριστό link για καταγγελίες και ξεχωριστό για παράπονα. Και όσο να 'ναι μπαίνει και το υποκειμενικό κριτήριο, τι θεωρεί ο καθένας ότι είναι καταγγελία και τι είναι παράπονο.

Και αυτό γιατί όπως θα δείτε όπως παρακάτω υπάρχουν κάποιες διαχειριστικές που παίρνουν ένα πολύ μεγάλο βάρος καταγγελιών και που θεωρούν ότι σπαταλούνται πόροι οικονομικοί ή ανθρώπινο δυναμικό για καταγγελίες οι οποίες δεν είναι παρά μόνο απλά παράπονα.

Τέλος πάντων εδώ βλέπουμε τον αριθμό καταγγελιών ανά έτος και μπορούμε να δούμε τη συνεχώς αυξανόμενη λοιπόν τάση με μια μικρή πτώση που είχαμε, πολύ μικρή, το 2020 και αυτό λόγω της πανδημίας που είχαμε μια καραντίνα στην οικονομική δραστηριότητα και που παρέσυρε έναν μικρό αριθμό καταγγελιών προς τα κάτω αλλά από εκεί και πέρα είχαμε μια μεγάλη εκτόξευση και ήδη από ότι φαίνονται στατιστικά μέσα στο 2022 θα περάσουμε και το ρεκόρ του 2021 μια και που παραλάβαμε τις τελευταίες μέρες και άλλες καταγγελίες.

Τώρα μιλάμε για το σύνολο των καταγγελιών ανά έτος όχι μόνο για την Πελοπόννησο, θα πάμε και στοχευμένα στην Πελοπόννησο. Εδώ βλέπουμε στατιστικά που είναι οι καταγγελίες ανά ταμείο. Βλέπουμε ότι οι περισσότερες αφορούν το ΕΚΤ πράγμα το οποίο είναι λογικό μια που είναι προγράμματα που αγγίζουν τον Έλληνα πολίτη, δηλαδή τον γονέα ας πούμε που δεν μπορεί να βρει παιδικό σταθμό για το παιδί του, τον άνεργο που μένει απλήρωτος σε ένα πρόγραμμα κατάρτισης και πάει λέγοντας.

Εδώ βλέπουμε τις αξιολογήσεις που έχουμε κάνει στη διάρκεια του '22 και που επιβεβαιώνει αυτό που σας είπα πριν ότι οι περισσότερες καταγγελίες, βλέπουμε το πράσινο χρώμα που είναι οι καταγγελίες που έχουμε στείλει στις διαχειριστικές αρχές. Είναι το μεγαλύτερο ποσοστό.

Και κάποιες πολύ λίγες είναι αυτές που μπαίνουν στο αρχείο. Είναι αυτές που είναι στο μπορντό χρώμα να το πω έτσι. Ένα ποσοστό γύρω στο 15% μπαίνει στο αρχείο.

Και εδώ βλέπουμε τον αριθμό των καταγγελιών ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα. Βλέπουμε λοιπόν την Πελοπόννησο ότι είναι στη μέση σχεδόν των περιφερειακών προγραμμάτων με 16 καταγγελίες που έχουμε λάβει συνολικά. Αυτές δεν είναι μόνο για το 2022, είναι όλη την περίοδο.

Αρα θεωρώ ότι είναι μικρός ο αριθμός. Δεν είναι δηλαδή κάτι σημαντικό το οποίο μας προβληματίζει. Εδώ βλέπουμε άλλες.., αυτό που σας έλεγα αν δείτε ας πούμε η ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού ή η ανταγωνιστικότητα που είναι λογικό γιατί η ανταγωνιστικότητα είχε και την εξοικονόμηση κατ' οίκον που είχαμε πάρα πολλές καταγγελίες.

Και το ΠΕΠ της Αττικής είναι το Περιφερειακό που έχει τις περισσότερες καταγγελίες κυρίως λόγω και του μεγάλου προϋπολογισμού που είχε.

Από τις 16 καταγγελίες που είχε λοιπόν η Πελοπόννησος οι 6 στάλθηκαν στη Διαχειριστική Αρχή για έλεγχο, τις 6 τις κράτησε η ίδια η Εθνική Αρχή Διαφάνειας και 4 πήγαν σε άλλες αρχές. Αρα εδώ το διοικητικό βάρος που πήρε δηλαδή η Διαχειριστική Αρχή ήταν πολύ μικρό. Δηλαδή 6 καταγγελίες σχεδόν μια ανά έτος, ήταν πολύ λίγες.

Και εδώ βλέπουμε τα θέματα των καταγγελιών σχετικά με αυτές τις 16 καταγγελίες. 4 καταγγελίες αφορούσαν μη τήρηση όρων υλοποίησης. Άλλα έλεγε δηλαδή ότι θα κάνει άλλα έκανε. 3 αφορούσαν μη πληρωμή επιδόματος μισθού κλπ. 2 αφορούσαν διαδικασία πρόσληψης προσωπικού, συνήθως οι καταγγελίες που αφορούν διαδικασία πρόσληψης προσωπικού είναι για θέματα μοριοδότησης.

Εδώ μπορούμε να δούμε ότι από τις 16 αυτές καταγγελίες οι 12 είναι ήδη ολοκληρωμένες, έχουν κλείσει δηλαδή σαν υποθέσεις και έχουμε άλλες 4 που είναι ανοιχτές. Ωστόσο καμία δεν είναι σε

εκκρεμότητα από τη Διαχειριστική Αρχή. Από τη Διαχειριστική Αρχή ότι έχει, δηλαδή αυτές τις 6 που έχουμε στείλει έχουν διερευνηθεί όλες, δεν έχουμε καμία εκκρεμότητα. Έχουμε αντιθέτως δυο εκκρεμότητες που είναι από εμάς τους ίδιους από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας που εκκρεμούν δυο πορίσματα. Μια που είναι σε δικαστική αρχή και μια που είναι στην ΕΔΕΛ.

Εδώ είναι τα πορίσματα των καταγγελιών. Από τις 16 αυτές καταγγελίες ή μάλλον από τις 12 που διερευνήθηκαν οι 8 δεν είχαν κανένα απολύτως εύρημα. Δηλαδή αποδείχθηκαν αβάσιμες. 2 καταγγελίες αποδείχθηκε ότι υπήρχαν παρατυπίες. Σε μια περίπτωση ήταν μια απλή σύσταση και σε μια περίπτωση έγινε είτε ανάκληση είτε ανάκληση κάποιας πρόσκλησης ενδεχομένως είτε ήταν απένταξη. Δεν είχαμε δηλαδή κάτι πολύ σοβαρό ούτε λοιπόν κάποια εκκρεμότητα από τη Διαχειριστική Αρχή, οπότε πάμε προς το τέλος.

Να πούμε ότι έχουμε και τη συνεργασία με τη OLAF εμείς γιατί η OLAF ως γνωστόν διενεργεί ελέγχους και στη χώρα μας οπότε πολλές φορές όταν είναι να διενεργήσει έλεγχο μας ενημερώνει με ένα έγγραφο και μας λέει ότι την τάδε του μηνός θα διενεργήσουμε έλεγχο σε αυτό τον οικονομικό φορέα.

Αυτό εννοείται ότι είναι ένα έγγραφο απόρρητο, κωδικοποιημένο. Άρα εμείς θα πρέπει να βάλουμε μαζί με την OLAF και δυο ελεγκτές που θα συνδράμουν από εθνική αρχή, συνήθως είναι από το ΣΔΟΕ αλλά μπορεί να είναι και μια καταγγελία που διερευνά η OLAF, να μην έχει φτάσει ακόμα σε επίπεδο επιτόπιου ελέγχου και μπορεί να μας ρωτήσει αν για τον ίδιο οικονομικό φορέα αν έχουμε παραλάβει και εμείς κάποια καταγγελία οπότε τους δίνουμε αυτή την πληροφορία.

Η τρίτη περίπτωση που μπορεί να τύχει είναι καταγγελία η οποία να τη θεωρήσει η OLAF dismissed case δηλαδή να πει ότι εγώ σαν OLAF δεν θα διενεργήσω έλεγχο γιατί κρίνω ότι αυτή την καταγγελία καλύτερα να την διερευνήσει η εθνική αρχή και να μας τη στείλει σε εμάς για διερεύνηση.

Εδώ βλέπουμε απλά ένα στατιστικό το οποίο δείχνει πόσες ενέργειες έχουμε κάνει σε σχέση με τα αιτήματα της OLAF. Πάντα οι ενέργειες που κάνουμε είναι πολύ περισσότερες, φαίνονται στο

πράσινο χρώμα σε σχέση με τα αιτήματα πληροφοριών ή επιτόπιων ελέγχων. Νομίζω σε 49 περιπτώσεις είχαμε 100 ενέργειες της OLAF.

Τέλος, και με αυτό κλείνω, έχουμε ανοίξει μια πλατφόρμα στο site της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι υπεύθυνοι απάτης των διαχειριστικών αρχών και της Πελοποννήσου φυσικά.

Αυτή τη στιγμή από 35 αρχές έχουμε 72 χρήστες όχι μόνο από διαχειριστικές αρχές και από το ΣΔΟΕ και από την ΑΑΔΕ όπου αναρτούμε συνεχώς υλικό που αφορά την διερεύνηση, μάλλον την καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης. Μπορεί να είναι κατευθυντήριες οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μπορεί να είναι εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σε διάφορα θέματα της αλιείας ή της συγκοινωνίας, οτιδήποτε μπορεί να είναι.

Είναι η κλασική μέθοδος κάποιος για να μπει δηλαδή μπορεί να δώσει όνομα χρήστη και συνθηματικό. Δεν απευθύνεται μόνο σε διαχειριστικές αρχές μπορούν δηλαδή και άλλοι φορείς να υποβάλουν αίτημα σε εμάς στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και να τους δώσουμε κωδικό πρόσβασης. Μπορεί να είναι και επιτελικές δομές δηλαδή ή γενικές γραμματείες.

Αυτό είναι το menu, είναι η κεντρική σελίδα ας το πούμε έτσι. Βλέπουμε θεσμικό πλαίσιο, εκπροσωπήσεις, δίκτυο φορέων, αποθετήριο γνώσης, σεμινάρια, επιμορφώσεις. Ανεβάζουμε καλές πρακτικές.

Να πούμε εδώ ότι το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου είναι μια από τις 40 καλές πρακτικές που έχει αναρτήσει η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ιστοσελίδα της για την καταπολέμηση της απάτης.

Βλέπουμε άρθρα, μελέτες, είναι γενικά οτιδήποτε βρει κάποιος εδώ που να έχει σχέση βέβαια με την καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης.

Εδώ ολοκληρώνω, δεν θα σας πω άλλα πράγματα. Αν έχετε μόνο κάποιες ερωτήσεις ευχαρίστως να σας απαντήσω. Ευχαριστώ πολύ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ευχαριστούμε και για τη συνεργασία συνολικά. Στο σημείο αυτό δυο πράγματα από εμένα. Το πρώτο, αν έχουμε παρέμβαση ή τοποθέτηση κάποιου μέλους της Επιτροπής δια ζώσης εδώ. Ναι, η κυρία Στουπή

ένας. Άλλος; Και διαδικτυακά ενημερώστε με λίγο από τη γραμματεία αν έχουμε κάποια επιθυμία η οποία έχει καταγραφεί; Όχι.

Κυρία Στουπή και κλείνουμε για να διαβάσω τα συμπεράσματα μετά.

Κα ΣΤΟΥΠΗ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Δεν θα μπορούσαμε να φύγουμε σήμερα από εδώ και να μην σας ευχαριστήσουμε και εμείς για την πολύτιμη συνεργασία που μας δώσατε στην διάρκεια του Covid.

Το πως αντιμετωπίσαμε δηλαδή την ενίσχυση των μονάδων υγείας σε αυτή την πολύ δύσκολη περίοδο με τη βοήθειά σας και τη συνδρομή τη δική σας.

Ευχαριστούμε και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις ευελιξίες που έδωσε μέσα από την αναδρομικότητα των δαπανών. Επίσης και το ίδιο το ΠΔΕ που ανέλαβε να καλύψει το κενό τυχόν χρηματοδοτικών ροών οπότε έπαιξε πολύ σημαντικό ρόλο στην ενεργοποίηση των δαπανών για την υγεία.

Συγκεκριμένα στην Πελοπόννησο στο έργο ενίσχυση των μονάδων φορέων υγείας με επικουρικό προσωπικό για την ανταπόκριση στις ανάγκες λόγω της επιδημίας Covid εντάχθηκε έργο ύψους 34 εκατομμυρίων ευρώ. Σήμερα οι δαπάνες ανέρχονται στα 13,8 εκατομμύρια ευρώ και μέχρι το τέλος του '22 σε ένα μήνα, ενάμισι, σίγουρα οι πληρωμές ανεβαίνουν ακόμα 6,8 εκατομμύρια οπότε τον 12^ο/22 θα φτάσουν οι δαπάνες στα 20,5 εκατομμύρια ευρώ.

Οι συμβάσεις των επαγγελματιών υγείας έχουν προβλεφθεί να παρατείνονται μέχρι το τέλος της προγραμματικής περιόδου.

Το άλλο έργο με τη θωράκιση υγείας, το άλλο έργο Covid που έχετε, για τη θωράκιση δημόσιας υγείας μέσω πρόληψης και έγκαιρης ανίχνευσης και αντιμετώπισης επιδημιών σε καταυλισμούς και χώρους φιλοξενίας προσφύγων μεταναστών, αυτή τη στιγμή εξετάζεται τυχόν επικάλυψη με το έργο PHILOS.

Το έργο PHILOS όμως ολοκληρώνεται τον 12^ο/22 οπότε πιστεύουμε ότι αυτό μπορούμε να το ξανά συζητήσουμε στη νέα προγραμματική περίοδο γιατί είναι πολύ κρίσιμο μια ομάδα υγείας να αγκαλιάσει τις ευάλωτες ομάδες των μεταναστών.

Πολύ σημαντική ήταν η βοήθεια που είχαμε από εσάς στα έργα ΕΤΠΑ και κυρίως στην πρωτοβάθμια, το έχουμε ξαναπεί αυτό. Σε 10

κέντρα υγείας στην Πελοπόννησο και στο Περιφερειακό ιατρείο των Γκαλιάνων.

Για τις ΤΟΜΥ τώρα. Οι ΤΟΜΥ αυτή τη στιγμή, λειτουργούν 8 ΤΟΜΥ στην Πελοπόννησο και το κλείνω, το καταλαβαίνω. Η πρόβλεψη είναι με τη νέα προκήρυξη που είναι ανοιχτή τώρα και βγήκαν τα προσωρινά αποτελέσματα να δημιουργηθούν άλλες τρεις.

Δυο πράγματα θα πω και κλείνω. Τα προβλήματα τα βλέπουμε στην υλοποίηση των έργων της υγείας. Ένα από αυτά ήταν η δυσκολία στην πρόσληψη προσωπικού.

Ο κύριος Περιφερειάρχης και ο κύριος Δήμαρχος νομίζω ότι καλύψανε απόλυτα ένα πρόβλημα, μια αστοχία που αντιμετωπίζουν και τα έργα υγείας. Είναι η ελκυστικότητα της περιοχής και τα άλλα κίνητρα που προκύπτουν ιδίως στον κλάδο τον ιατρικό για τους επαγγελματίες υγείας στον ιατρικό κλάδο.

Θέλω να πω εδώ ότι έχει προβλεφθεί με τον 4139 και τον 4150 του '22 η κινητοποίηση, δεν θα την αναφέρω εδώ. Αν μου δοθεί η ευκαιρία θα την αναφέρω στο '21-'27. Όμως αυτό που οφείλω να πω ιδιαίτερα για τα έργα ψυχικής υγείας εξαρτήσεων και δημόσιων δομών στο ΕΚΤ ότι δίνουμε τη δυνατότητα μιας ευελιξίας πρόσληψης. Το έχουμε επικοινωνήσει και με την ΕΥΣΕΚΤ όχι μόνο ΑΣΕΠ. Ο ΑΣΕΠ αποδείχθηκε ότι μας δημιούργησε πιο πολλά προβλήματα στην κατανόηση το πως χρησιμοποιείται η δράση του ΑΣΕΠ μέσα από τα νοσοκομεία.

Έτσι ο νομοθέτης και το προέβλεψε στον 4950/22 μια διάταξη που καταρχήν είναι για τις ΚΟΜΥ όμως εμείς το είχαμε συζητήσει και το είχαμε αναφέρει για όλα τα έργα του ΕΚΤ στην ψυχική υγεία.

Υπάρχουν λοιπόν τρεις εναλλακτικές. Η πρώτη είναι με το ΑΣΕΠ με τις πολύ γρήγορες διαδικασίες τις τρίμηνες. Η δεύτερη είναι με το σύστημα το θεσμικό, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο του Υπουργείου Υγείας που είναι το επικουρικό προσωπικό από τους πίνακες του επικουρικού προσωπικού. Και το τρίτο είναι το δελτίο παροχής υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 41 του 4058/12.

Το λέμε και το ξαναλέμε γιατί και οι διαχειριστικές έχουν ένα θέμα, όχι εσείς αλλά και οι διαχειριστικές έχουν ένα θέμα να κατανοήσουν ότι ο δημόσιος τομέας και τα νοσοκομεία μπορούν να προσλάβουν προσωπικό μέσα από αυτές τις τρεις εναλλακτικές.

Και το τελευταίο και κλείνω, το πρόβλημα που δημιουργήθηκε με τις προμήθειες των έργων της ψυχικής υγείας που δεν προχώρησαν και ξέρουμε τα προβλήματα.

Ξέρετε πολύ καλά, εσείς νομίζω το έχετε προκαλέσει, η Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας έχει εισηγηθεί τροπολογία ώστε οι προμήθειες των ΑΜΚΕ μέχρι 100.000 ευρώ στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής του 4412/16.

Αυτά είχα να πω, σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Και εμείς ευχαριστούμε. Το τελευταίο είναι πάρα πολύ σημαντικό και ελπίζουμε να ευδοκιμήσει.

Λοιπόν, αφού δεν έχουμε άλλη παρέμβαση όπως τώρα κλείνουν οι επιτροπές παρακολούθησης θα διαβάσω τις αποφάσεις και τα συμπεράσματα και θα ζητήσω στο τέλος την έγκριση του σώματος στο ότι αυτά τα συμπεράσματα θα αποσταλούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να μπορέσει να γίνει διαβούλευση και σχολιασμός και στη συνέχεια όπως διαμορφωθούν τελικά να αναρτηθούν στην ιστοσελίδα για να έχουμε και τη σύμφωνη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Έχουμε λοιπόν, αποφάσεις-συμπεράσματα της 6^{ης} συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης, 21 Οκτωβρίου 2022.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος «Πελοπόννησος 2014-2020» η οποία συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. 1226/18.3.15 απόφαση Περιφερειάρχη και τροποποιήθηκε με τη νεότερη 3326/16.9.16 απόφαση Περιφερειάρχη Πελοποννήσου συνήλθε στην 6^η συνεδρίασή της στις 21 Οκτωβρίου 2022 στην Αρεόπολη Λακωνίας μετά την υπ' αριθμ. 34967310/10.10.22 πρόσκληση του Προέδρου της Παναγιώτη Νίκα Περιφερειάρχη Πελοποννήσου.

Στην 6^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος της Περιφέρειας Πελοποννήσου παρέστησαν 27 μέλη με δικαίωμα ψήφου επί συνόλου 52 και 4 μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου επί συνόλου 13 μελών.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία και μετά από πρόταση του Προέδρου εγκρίθηκε από τα μέλη η ακόλουθη ημερήσια διάταξη. Ι. Εισαγωγικό μέρος. 1. Έγκριση Πρακτικών 5ης Συνεδρίασης Επιτροπής

Παρακολούθησης. Δεύτερον, εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης, Περιφερειάρχη Πελοποννήσου Παναγιώτη Νίκα.

Δεύτερη ενότητα, πρόοδος υλοποίησης επιχειρησιακού προγράμματος «Πελοπόννησος 14-‘20». 1. Πορεία υλοποίησης του Ε.Π. και παρουσίαση της Ετήσιας Έκθεσης Υλοποίησης του 2021.

2. Παρουσίαση της προόδου υλοποίησης των στρατηγικών για την Έξυπνη Εξειδίκευση και τη Χωρική Ανάπτυξη. 3. Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και την Επικοινωνία. 4. Θέματα Αξιολόγησης του επιχειρησιακού προγράμματος. 5. Δράσεις προς εξειδίκευση.

Και τρίτη ενότητα Ειδικά Θέματα. 1. Παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζόντιων θεμάτων όπως: «Πορεία υλοποίησης ΕΣΠΑ 2014-2020/προτεραιότητες». Αναθεώρηση Κανονισμών, κλείσιμο Ε.Π. και απαιτήσεις Πλαισίου Επίδοσης. Σχέδια Αξιολόγησης και οριζόντιες αξιολογήσεις επιπτώσεων.

Και δεύτερο στα ειδικά θέματα τα υπόλοιπα θέματα που έγινε η παρέμβαση από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης μετά από την παρουσίαση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης και τη συζήτηση που ακολούθησε κατέληξε στα παρακάτω συμπεράσματα και αποφάσεις.

Πρώτον, έγκριση πρακτικών 5^{ης} συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης. Η Επιτροπή Παρακολούθησης εγκρίνει τα πρακτικά της 5^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 2019 στην Τρίπολη.

Δεύτερον, εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης Περιφερειάρχη Πελοποννήσου. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης Περιφερειάρχης Πελοποννήσου αναφέρθηκε στην ιδιαίτερη σημασία της παρούσας 6^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του προγράμματος και παρουσίασε τα βασικά σημεία της προόδου εφαρμογής του με επισήμανση της ιδιαίτερης επιτάχυνσης, ενεργοποίησης και υλοποίησης τα έτη 2020 έως και 2022 με τη δημιουργία προοπτικών αποτελεσματικής ολοκλήρωσης του προγράμματος με τη λήξη της περιόδου.

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στις δυσκολίες εφαρμογής των στρατηγικών χωρικής ανάπτυξης στην Περιφέρεια καθώς και στα προβλήματα υλοποίησης των έργων του προγράμματος κυρίως λόγω

της ποιότητας των τεχνικών μελετών και της αδυναμίας των δικαιούχων, παράγοντες οι οποίοι θα πρέπει να διορθωθούν.

Τέλος, εξέφρασε την ικανοποίησή του που επιτεύχθηκε η ένταση του έργου ανάπτυξη δικτύων φυσικού αερίου και την υλοποίησή του στην περίοδο 2014-2020 καθώς και την ιδιαίτερη ικανοποίησή του για τη λύση επί του προβλήματος του έργου της σιδηροδρομικής γραμμής Κόρινθος, Άργος, Ναύπλιο το οποίο θα χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα 2021-2027 όπως αναφέρεται στα ειδικά θέματα.

Τρίτον, επίπεδα εφαρμογής του επιχειρησιακού προγράμματος Πελοπόννησος 2014-2020 και προοπτική αποτελεσματικής ολοκλήρωσής του.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του επιχειρησιακού προγράμματος Περιφέρειας Πελοποννήσου με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία αναφορικά με πρώτον, τα επίπεδα ενεργοποίησης και υλοποίησης του προγράμματος, προσκλήσεις, εντάξεις, συμβάσεις, πληρωμές. Και δεύτερον, την προοπτική αποτελεσματικής ολοκλήρωσής του έως το τέλος του έτους 2023.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξέφρασε την ικανοποίησή της τόσο για την πρόοδο και τα επίπεδα εφαρμογής του προγράμματος όσο και για την προοπτική αποτελεσματικής ολοκλήρωσής του.

Οι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής επιτροπής πρότειναν στις επόμενες συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος να υπάρχει ενότητα με παρουσίαση σημαντικών έργων και πράξεων καθώς και τα αναπτυξιακά τους αποτελέσματα με την οποία πρόταση συμφώνησε η Επιτροπή Παρακολούθησης και η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του προγράμματος της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Τέταρτον, ενημέρωση για την ετήσια έκθεση υλοποίησης 2021. Παρουσιάστηκαν στην Επιτροπή Παρακολούθησης τα στοιχεία της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης για το έτος 2021.

Πέμπτο θέμα, ενημέρωση για τα επίπεδα εφαρμογής των στρατηγικών χωρικής ανάπτυξης του επιχειρησιακού προγράμματος Περιφέρειας Πελοποννήσου καθώς και για τη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ενημέρωσε την Επιτροπή Παρακολούθησης για την πορεία εφαρμογής των στρατηγικών χωρικής ανάπτυξης του επιχειρησιακού προγράμματος καθώς επίσης και για τις προοπτικές χρηματοοικονομικής ολοκλήρωσής τους στο τέλος του έτους 2023.

Επίσης η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ενημέρωσε την Επιτροπή Παρακολούθησης για την πρόοδο εφαρμογής της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης RIS 3 της Περιφέρειας Πελοποννήσου καθώς και για την επικαιροποίησή της και τον προγραμματισμό εξέλιξης της εφαρμογής της με ιδιαίτερη εστίαση στη λειτουργία Περιφερειακού μηχανισμού διαχείρισης της RIS 3 για την αποτελεσματική συνεργασία ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων ώστε να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν δράσεις ενίσχυσης της σύνδεσης των επιχειρήσεων με την έρευνα και την καινοτομία.

Οι εκπρόσωποι της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά τον διάλογο που αναπτύχθηκε από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης προέβησαν σε ειδικές επισημάνσεις για τις παρεμβάσεις χωρικής ανάπτυξης ως προς τον τρόπο σχεδιασμού και εφαρμογής αυτών των στρατηγικών.

Αντίστοιχες τοποθετήσεις έγιναν επί του θέματος και της σημασίας του και από τον πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης Περιφερειάρχη Πελοποννήσου.

Οι εκπρόσωποι της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πρότειναν τη διενέργεια τεχνικής συνάντησης πριν το τέλος του έτους 2022 για τις χωρικές στρατηγικές με όλους τους συμμετέχοντες στην εφαρμογή αυτών των στρατηγικών.

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και η Περιφερειακή Αρχή Πελοποννήσου συμφώνησαν να πραγματοποιηθεί αυτή εντός του Δεκεμβρίου του 2022.

Ιδιαίτερη εστίαση έγινε στο μηχανισμό διαχείρισης παρακολούθησης και εφαρμογής της στρατηγικής RIS 3 της Περιφέρειας και αναπτύχθηκε εποικοδομητικός διάλογος μεταξύ των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης τόσο με ειδικές επισημάνσεις από τους εκπροσώπους της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής

Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και με αντίστοιχες τοποθετήσεις του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης Περιφερειάρχη Πελοποννήσου.

Έκτο θέμα, ενημέρωση για την πορεία εφαρμογής της στρατηγικής για την πληροφόρηση και επικοινωνία του προγράμματος Πελοπόννησος 2014-2020.

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης παρουσίασε στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης τον απολογισμό των δράσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας από το έτος 2015 έως και το έτος 2022 σύμφωνα με την εγκεκριμένη στρατηγική επικοινωνίας του προγράμματος.

Επίσης, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης παρουσίασε τον προγραμματισμό των ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξέφρασε την ικανοποίησή της για τις ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας του προγράμματος από την Ειδική Υπηρεσία και δόθηκαν παραδείγματα καλών πρακτικών.

Έβδομο, ενημέρωση της Επιτροπής Παρακολούθησης επί της εξέλιξης υλοποίησης του σχεδίου αξιολόγησης του προγράμματος Πελοπόννησος 2014-2020 και έγκρισης αναθεώρησής του.

Ενημερώθηκε η Επιτροπή Παρακολούθησης επί της πορείας υλοποίησης του σχεδίου αξιολόγησης του επιχειρησιακού προγράμματος και παρουσιάστηκε στην Επιτροπή η πρόταση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης για την αναθεώρηση του σχεδίου αξιολόγησης του προγράμματος προκειμένου να εγκριθεί από την Επιτροπή.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης μετά από συζήτηση εγκρίνει την αναθεώρηση του σχεδίου αξιολόγησης του επιχειρησιακού προγράμματος και εξουσιοδότησε την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης να προβεί στις αντίστοιχες τροποποιήσεις επί των κειμένων του σχεδίου ή και σε τυχόν άλλες τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας κατόπιν της συνεργασίας της με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ΕΥΣΑ και ΕΥΣΕΚΤ.

Επιπρόσθετα έγινε αποδεκτή η πρόταση των εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για συνοπτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων σε σχετικό φόρουμ όπως και η σύνθεση των

αξιολογήσεων που προβλέπεται στον κοινό κανονισμό διατάξεων της περιόδου 2014-2020.

Όγδοο, συζήτηση και έγκριση της τροποποίησης της υφιστάμενης εξειδίκευσης εγκεκριμένων δράσεων του άξονα προτεραιότητας 5 τεχνική βοήθεια του ΕΤΠΑ.

Παρουσιάστηκε και εγκρίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης η τροποποίηση της εξειδίκευσης δύο υφιστάμενων δράσεων, δράση 5.3 αξιολόγηση μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες και δράση 5.4 τεχνικοί σύμβουλοι στον άξονα προτεραιότητας 5. Για τις εν λόγω δράσεις δεν τροποποιούνται τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής πράξεων και ως εκ τούτου ισχύουν τα εγκεκριμένα από την Επιτροπή Παρακολούθησης κατά την 13^η γραπτή διαδικασία.

Ειδικά θέματα. Πρώτον, εξέλιξη της πρότασης χρηματοδότησης του έργου αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός τμημάτων της σιδηροδρομικής γραμμής Κόρινθος, Άργος, Ναύπλιο.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε αναλυτικά σχετικά με την εξέλιξη της διαδικασίας αξιολόγησης της προτεινόμενης προς χρηματοδότηση από το πρόγραμμα πράξης η οποία συνδέει τα εν λόγω αστικά κέντρα της Περιφέρειας με το διευρωπαϊκό δίκτυο η οποία προβλέπεται στο πρόγραμμα κατόπιν της 5^{ης} αναθεώρησής του.

Κατά την ευρεία συζήτηση επί του συγκεκριμένου θέματος για όλες τις παραμέτρους ένταξης της συγκεκριμένης πράξης στο πρόγραμμα σε σχέση με τους όρους της πρόσκλησης προς το δυνητικό δικαιούχο ΟΣΕ και τον εναπομείναντα χρόνο μέχρι τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας δαπανών του προγράμματος, συμφωνήθηκαν μεταξύ της περιφερειακής Αρχής Πελοποννήσου, της Ειδικής Υπηρεσίας του προγράμματος, της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ και της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τα εξής:

Πρώτον, δεν επαρκεί ο εναπομένον χρόνος για την αναγκαία προετοιμασία εξασφάλισης της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της πράξης σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προκειμένου να αξιολογηθεί θετικά και να ενταχθεί το πρόγραμμα Πελοπόννησος 2014-2020.

Δεύτερον, με δεδομένη την ιδιαίτερη αναπτυξιακή σημασία της συγκεκριμένης πράξης για την Περιφέρεια Πελοποννήσου με την οποία συμφωνεί η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα εντός του έτους 2023 σε στενή συνεργασία του ΟΣΕ και της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης με τις υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την Εθνική Αρχή Συντονισμού και με την τεχνική επιστημονική υποστήριξη των Jaspers θα εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις βιωσιμότητας της πράξης για χρηματοδότησή της από το πρόγραμμα της περιόδου 2021-2027.

Αυτή η συμφωνία θα επιβεβαιώνεται με ανταλλαγή σχετικών επιστολών εντός του έτους 2022 μεταξύ αρχών και υπηρεσιών του κράτους-μέλους και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Έκλεισε το θέμα του τρένου στο σημείο αυτό αλλά θα το διαβουλευτούμε, κάνω μια παύση να πω ότι αυτά θα σας τα στείλουμε γραπτά. Θα τα δείτε και θα διαβουλευτούμε.

Κος:

Δεν κατάλαβα γιατί δεν ξεκινάμε πιο νωρίς το '22 ήδη. Αυτό δεν κατάλαβα. Τις μελέτες και αυτά.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι, το '22 απλά λέμε σε στενή συνεργασία ότι ουσιαστικά για να δείξουμε ότι το '23 θα ολοκληρωθεί και όχι το '22. Για αυτό το λέμε κυρίως, όχι για να μην δείξουμε ότι πάμε κάτι για το '22 για να κλείσει τώρα.

Δεύτερον, η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε από τον εκπρόσωπο της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Εφαρμογής για την πρόοδο υλοποίησης του ΕΣΠΑ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Τρίτον, η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε από τον εκπρόσωπο της Εθνικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης για τις αναθεωρήσεις των κανονισμών, το κλείσιμο των επιχειρησιακών προγραμμάτων και τις απαιτήσεις του πλαισίου επίδοσης, τις κατευθύνσεις για την αναθεώρηση των σχεδίων αξιολόγησης και τη σύνθεση των αξιολογήσεων των προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Τέταρτον, η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε από τον εκπρόσωπο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας ως προς το ρόλο και το έργο της. Επεσήμανε δε ότι ο αριθμός καταγγελιών για το επιχειρησιακό πρόγραμμα Πελοπόννησος 2014-2020 καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του είναι μικρός.

Τέλος, έγινε παρέμβαση από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υγείας σχετικά με την πρόοδο των παρεμβάσεων και των έργων τα οποία σχετίζονται με την πανδημία Covid και έχουν ως δικαιούχο την επιτελική δομή του Υπουργείου Υγείας και καταγράφηκε η καλή πορεία υλοποίησής τους.

Εδώ σε αυτό το σημείο κλείνει το κείμενο. Ξαναλέω για να είμαι αντιληπτός και κατανοητός, ζητάμε την έγκριση του Σώματος και των μελών για το κείμενο αυτό προκειμένου να αποσταλεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να δούμε αν χρειαστεί κάποια διαμόρφωση. Και την εξουσιοδότησή τους λοιπόν για να σταλεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ώστε να διαμορφωθεί αν ενδεχομένως κάποια φράση ή πρόταση χρειάζεται μια μικρή αλλαγή να διαμορφωθεί στην τελική του μορφή και να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Διαχειριστικής Αρχής.

Περιφερειάρχη.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Ομόφωνα εγκρίνεται.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Σας ευχαριστώ ιδιαίτερα για αυτό.

Να πούμε το εξής και κλείνουμε και σας ευχαριστούμε πάρα πολύ για τη συμμετοχή προσωπικά η υπηρεσία εκ μέρους του Περιφερειάρχη και όλης της Αρχής.

Να πω το εξής, όσοι είναι μέλη και στην επόμενη Επιτροπή πρέπει να ξανά υπογράψουν. Όσοι είναι μέλη μόνο στην επόμενη που έρχεται του '21-'27 να υπογράψουν στον κατάλογο γιατί θέλουμε και εκεί θέλουμε απαρτία.

Και μην φύγετε. Αν έχετε χρόνο και αυτοί που δεν μετέχουν, έχουμε Χρήστο Ζερεφό, έχουμε Γιάννη Βαρδακαστάνη, τους λέω χωρίς το κύριοι γιατί είναι κύριοι και δεν χρειάζεται να το πω εγώ. Και έχουμε και δημάρχους για συνεργασία στα χωρικά. Οπότε μη φύγετε, έχετε πολύ ενδιαφέρον. Φαγητό στο βάθος δεξιά μέσα, τοπικές γεύσεις από τη Μάνη.

Ευχαριστώ.

Κος ΝΙΚΑΣ:

15:15 ακριβώς αρχίζουμε. Δηλαδή έχετε μισή ώρα καιρό το πολύ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι, μισή άντε 40 λεπτά για φαγητό και επανερχόμαστε εδώ.

Ευχαριστούμε.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ